

„AAS GJENSIDIGE BALTIC“

Finansinės ataskaitos
2012 m. gruodžio 31 d.

TURINYS

	Puslapis
Informacija apie Bendrovę	3
Tarybos ir Valdybos pranešimas	4–5
Pareiškimas apie vadovybės atsakomybę	6
 Finansinės ataskaitos:	
Bendrųjų pajamų ataskaita	7–8
Finansinės būklės ataskaita	9–10
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	11
Pinigų srautų ataskaita	12
Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas	13–57
Nepriklausomo auditoriaus ataskaita	58–59

INFORMACIJA APIE BENDROVĒ

Bendrovės pavadinimas	„Gjensidige Baltic“
Teisinis statusas	Akcinė draudimo bendrovė
Registracijos numeris ir data	5000 321 0451 15 1994 rugpjūtis. Komerčiame registre perregistruota 2004 m. gruodžio 29 d. ir 2007 m. gruodžio 28 d.
Adresas ir duomenys kontaktams	Brīvības iela 39, Ryga, Latvija, LV-1010 Telefonas 371 6711 2222 Faksas 371 6710 6444 El. paštas: info@gjensidige.lv www.gjensidige.lv
Valdybos nariai ir jų pareigos	Kim Rud Petersen, valdybos pirmininkas nuo 2012 m. kovo 28 d. Allan Kragh Thaysen, valdybos narys nuo 2012 m. kovo 28 d. Katrīne Judovica, valdybos narė iki 2012 m. kovo 28 d. Anne Mari Kalager, valdybos narė nuo 2012 m. gegužės 14 d. Thomas Berg, valdybos narys nuo 2012 m. gegužės 14 d. Dace Dābola, valdybos narys iki 2012 m. kovo 26 d. Aleksandrs Rjabovs, Teisės ir Žalos sureguliovimo departamento vadovas, valdybos narys iki 2012 m. kovo 28 d. Ināra Meija, Pardavimo departamento vadovė, valdybos narė iki 2012 m. kovo 27 d.
Stebėtojų tarybos (ST ar tarybos) nariai ir jų pareigos	Helge Leiro Baastad, ST pirmininkas nuo 2012 m. sausio 31 d. Jorgen Inge Ringdal, ST narys nuo 2012 m. sausio 31 d. Catharina Elisabeth Hellerud, ST narė nuo 2012 m. sausio 31 d. Kim Rud Petersen, tarybos pirmininkas iki 2012 m. sausio 31 d. Ieva Trizna, valdybos narė iki 2012 m. sausio 31 d. Katrīne Judovica, valdybos narė iki 2012 m. sausio 31 d.
Ataskaitiniai metai	2012-01-01–2012-12-31
Informacija apie akcininkus	„Gjensidige Forsikring“ (100 proc.) Reg Nr. 938741700 Adresas: Drammensveien 288 1326 Lisakeris, Norvegija
Informacija apie filialus	„Gjensidige Baltic“ Lietuvos filialas Adresas: T. Ševčenkos g. 21 LT-03111 Vilnius „Gjensidige Baltic“ Estijos filialas Adresas: Sõpruse pst 145, 13417 Talinas
Auditoriai	„SIA KPMG Baltic“ Vesetas street 7 Ryga LV-1013 Licencijos Nr. 55

TARYBOS IR VALDYBOS PRANEŠIMAS

2012 m. „AAS Gjensidige Baltic“ (Bendrovė) toliau stiprina savo pozicijas Baltijos šalių ne gyvybės draudimo rinkoje. Įmonės misija yra saugoti klientų iš privačios ir komercinės rinkų gyvybę, sveikatą ir turtą, siūlant konkurencingus draudimo produktus. 2012 m. Bendrovė tobulino produktus, gerino produktų prieinamumą ir paslaugas. Platinimo modeliai leido klientams pasirinkti bendravimo su „Gjensidige“ būdą: telefonu, internetu ar asmeniškai. Klientų pasitenkinimas yra vertinamas sistemingai. Išorės apklausos rodo padidėjusį „Gjensidige“ klientų pasitenkinimą.

Pastaruosius metus Baltijos šalių ne gyvybės draudimo rinka palaipsniui auga. 2012 m. Lietuvos ne gyvybės draudimo rinka padidėjo 6,6 proc. (šaltinis: Lietuvos Respublikos centrinis bankas), Latvijos – 14,6 proc. (šaltinis: Latvijos draudikų asociacija), Estijos – 6,5 proc. (šaltinis: Estijos statistika).

2012 m. Baltijos šalių rinkoje Bendrovės bendra pasirašytų įmokų suma sudarė 44,1 milijono latų, palyginti su 39,0 milijonais latų ankstesniais metais (bendra pasirašytų įmokų suma išaugo 13 proc.). Ataskaitiniais metais labiausiai išaugo sveikatos draudimo (34 proc.), transporto priemonių (KASKO) draudimo (16 proc.), ir turto draudimo (11 proc.) pasirašytų įmokų suma. Šiuos rezultatus Bendrovė pasiekė panaudodama pardavimo kanalus: tiesioginį pardavimą, internetą, agentų tinklus ir brokerius. Iš priemonių, kurios padėjo ataskaitiniais metais pasiekti gerų rezultatų, verta paminėti pagrindinių produktų linijų nuoseklų vystymą, informacinės sistemos programinės įrangos tobulinimą ir vystymą, pagrindinių platinimo linijų rizikos vertinimą. 2012 metais bendros pasirašytų įmokų sumos 46 proc. teko Latvijai (2011 m. – 48 proc.), 44 proc. – Lietuvai (2011 m. – 40 proc.), 10 proc. – Estijai (2011 m. – 12 proc.).

2012 m. Bendrovės draudimo portfelio didžiausią dalį sudarė vairuotojo civilinės atsakomybės draudimas – 37,5 proc., mažesnė dalis teko transporto priemonių (KASKO) draudimui – 23,7 proc. Trečią pagal apimtį Bendrovės draudimo portfelio dalį sudarė turto draudimas – 16,3 proc. Per ataskaitinius metus Bendrovė klientams išmokėjo draudimo išmokų sumą, kuri siekė 25,0 milijonų latų, vadinasi 3,7 proc. mažesnę nei ankstesniais metais.

2011 m. Bendrovės gautas pelnas po apmokestinimo sudarė 4,2 milijono latų. 2012 m. iš bendrojo draudimo uždirbtos įmokos padidėjo 13,2 proc. ir sudarė 41 milijoną latų. Bendrojo draudimo išmokos išaugo nuo 24,3 milijono latų 2010 m. iki 26,2 milijono latų 2011 m., t.y. 7,6 proc. Ataskaitiniais metais Bendrovė klientams išmokėjo 26,0 milijonus latų – 3,9 proc. daugiau nei praėjusiais metais. Grynosios veiklos sąnaudos sudarė 12,3 milijono latų, o tai yra 21,3 proc. daugiau nei 2011 m. (10,1 milijono latų).

Siekdama sumažinti draudiko atsakomybės dalį, sustiprinti draudėjų interesus ir atsižvelgdama į teisės aktų reikalavimus Bendrovė didelį dėmesį skyrė perdraudimui ir bendrajam draudimui. 2012 m. kartu su patronuojančia bendrove „Gjensidige Forsikring“ Bendrovė padidino savo galimybes rizikos perdraudimo srityje, o tai pagerino jos konkurencingumą.

Sėkmingos operacijos, pardavimo veikla ir veiksminga vidaus kontrolė lėmė tai, kad 2012 m. bendras pagrindinės veiklos rodiklis buvo 94,6 proc., palyginti su 96,9 proc. 2011 m.

Ataskaitiniais metais Bendrovės grynosios pajamos iš investicijų sudarė 2,4 milijono latų, palyginti su 2,3 milijono latų praėjusiais metais. 2012 m. finansinio turto grąža buvo 5,1 proc. Finansinio turto grąža skaičiuojama kaip gryųjų finansinių pajamų ir išlaidų dalis vidutiniame investicijų portfelyje. 2011 m. šis rodiklis siekė 5,1 proc. 2012 m. pabaigoje Bendrovės investicijų portfelio vertė buvo 53 milijonai latų (palyginti su 42 milijonais latų 2011 m.). 2012 m. Bendrovė sėkmingai tęsė investicinę veiklą – portfelio valdymo atsakomybė buvo perduota „SEB Wealth Management IPAS“. Bendrovės suformuotą investicijų portfelį sudaro banko depozitai, įvairių šalių ir korporacijų pastoviųjų pajamų vertybiniai popieriai, investicinių fondų investiciniai sertifikatai.

Per ataskaitinius metus Bendrovės specialistai tęsė draudimo produktų rinkodarą atitinkamose veiklos rinkose, panaudodami reklamas žiniasklaidoje, katalogus, dalyvaudami kituose viešuose renginiuose. Bendrovės specialistai reguliariai atlikdavo Baltijos šalių draudimo rinkos analizę, kuri padėjo jiems sudaryti einamuosius ir strateginius planus, parengti Bendrovės plėtros strategiją ir taktiką.

Bendradarbiavimo partneriai

Bendrovės veiksmai 2012 m. padėjo pratęsti bendradarbiavimą su draudimo brokerių įmonėmis ir komerciniais bankais, o tai savo ruožtu žymiai pagerino bendrą Bendrovės veiklos rezultatą. Bendrovė bendradarbiavo su visomis stambiomis brokerių įmonėmis, veikiančiomis Baltijos šalių rinkoje.

Automobilių techninio aptarnavimo ir pardavimo tinklas pažymėtinas kaip antra pagal dydį bendradarbiavimo partnerių grupė, su kuria bendradarbiaujama aptarnaujant automobilių draudimą turinčius klientus, priimant jų prašymus dėl draudiminių įvykių.

TARYBOS IR VALDYBOS PRANEŠIMAS (tęsinys)

Strategija

Prognozuojama, kad 2013 m. padėtis Baltijos šalių draudimo rinkoje augs sparčiau lyginant su 2012 m., todėl tikimasi, kad Bendrovė pasirašys daugiau sutarčių, o pasirašytų sutarčių įmokų suma padidės. Siekiant šio tikslo reikia lojalių ryšių su darbuotojais, klientais, partneriais ir visuomene.

2012 m. pradėta įgyvendinti naujoji Bendrovės organizacinė struktūra Baltijos šalyse. Bendrosios funkcijos buvo sukurtos Išmokų, IT, Finansų, Teisės ir Žmogiškųjų išteklių departamentuose. Bendrosios struktūros kūrimas tęsis ir 2013 m.

Siekiant 2013 m. biudžeto tikslų, didžiausias dėmesys bus skiriamas pagrindinėms produktų linijoms, pardavimo kanalų efektyvumui, tikslinių procesų gerinimui, klientų lojalumo programų tobulinimui. Planuojama toliau gerinti draudimo reikalavimų sprendimų procesą, kad jis būtų prieinamas klientams ir skaidrus, plėsti reikalavimų pateikimo galimybes ir didinti draudimo reikalavimų administravimo efektyvumą.

Rizikos valdymas

Atsižvelgiant į patronuojančios bendrovės gaires ir rizikos valdymo politikos nuostatas ir dalyvaujant Latvijoje, Lietuvoje ir Estijoje veikiančioms padalinėms, ataskaitiniais metais buvo vykdoma nuosekli identifikavimo ir vertinimo procedūra, kuri suteikė informacijos, naudingos vykdant tolesnę veiklą ir gerinant planavimą bei identifikavimą. Bendrovės rizikos valdymo politikoje numatyta, kad atliekant rizikos vertinimą turi būti identifikuotos rizikos grupės, nustatyta rizikos tikimybė, galimas rizikos poveikis Bendrovės finansiniams rezultatams, numatyti rizikos mažinimo veiksmai ir apibrėžta atsakomybė dėl kiekvienos rizikos rūšies valdymo.

Sėkmingai plėsti Bendrovės veiklą padėjo ir Bendrovės parengta bei akcininko patvirtinta strategija ir atskaitomybės sistema, jos buvo taikomos vertinant draudimo rinką, galimybes, ypatumus, teisės aktų ir konkurencijos nustatytus apribojimus, susijusią riziką, todėl vadovybė yra įsitikinusi, kad Bendrovės kapitalas, mokumas ir likvidumas yra pakankamo lygio.

Personalas

2012 m. pabaigoje Bendrovėje dirbo 790 darbuotojų (palyginti su 810 darbuotojų 2011 m.), iš kurių 333 – Latvijoje, 430 – Lietuvoje ir 27 – Estijoje.

Atsižvelgdama į augančią draudimo rinką Bendrovė išmoko vertinti darbuotojų svarbą siekiant tikslų. Todėl Bendrovė pradėjo tobulinti darbuotojų motyvacijos politiką, tikslingai tobulina talentingus darbuotojus, sudaro karjeros galimybes sėkmingiausiai dirbantiems darbuotojams. Bendrovė didelį dėmesį skiria darbuotojų atrankai, kad būtų pasiektas Bendrovės tikslas turėti motyvuotus, profesionalius, lojalius ir pozityviai nusiteikusius darbuotojus.

Kitas Bendrovės prioritetas – gerinti darbuotojų kompetencijas. Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovė organizavo darbuotojų mokymus, kurie padėjo pasiekti šiame metiniame pranešime nurodytus veiklos rezultatus. Tai, kad Bendrovė vykdo veiklą visame Baltijos šalių regione, sudarė žymiai geresnes galimybes keistis patirtimi ir tobulinti darbuotojų kompetencijas.

Nebuvo jokių paskesnių įvykių, kurie būtų reikšmingai pakeitę finansinėje atskaitomybėje atskleistą padėtį.

Bendrovės „AAS Gjensidige Baltic“ vadovybės vardu norėtume padėkoti mūsų klientams, akcininkui, partneriams ir darbuotojams už jų indėlį siekiant mūsų bendrų tikslų per ataskaitinį laikotarpį. Bendrovė ir toliau kels realius ir ambicingus tikslus, kad būtų patenkinti visų su mūsų veikla susijusių asmenų interesai.

/Parašas/

Helge Leiro Baastad
Tarybos pirmininkas

/Parašas/

Kim Rud Petersen
Valdybos pirmininkas

Ryga, 2013 m. balandžio 3 d.

PAREIŠKIMAS APIE VADOVYBĖS ATSAKOMYBĘ

2012 m. akcinė draudimo bendrovė „Gjensidige Baltic“ valdė valdyba, sudaryta iš penkių Valdybos narių. Valdyba reguliariai informavo Stebėtojų tarybą apie Bendrovės ir jos dukterinės bendrovės veiklą.

Bendrovės vadovybė atsakingai pareiškia, kad Bendrovės sandoriai buvo apskaitomi pagal Latvijos teisės aktų reikalavimus ir atitinkamus apskaitos principus. Bendrovės vadovybė yra atsakinga už Bendrovės išteklių tvarkymą, sukčiavimo ir kitų neteisėtų veiksmų prevenciją.

Bendrovės vadovybė prisiima atsakomybę už Bendrovės 2012 m. finansinių ataskaitų parengimą pagal Europos Sąjungos priimtus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, kad būtų atskleista bendrovės „AAS Gjensidige Baltic“ veikla nuo 2012 m. sausio 1 d. iki 2012 m. gruodžio 31 d.

Bendrovės vadovybė patvirtina, kad Grupės 2012 m. finansinės ataskaitos buvo parengtos pagal galiojančius teisės aktų reikalavimus, Finansų ir kapitalo rinkos komisijos ir Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus ir kad jos pateikia tikrą ir teisingą Bendrovės finansinės padėties vaizdą ataskaitinių metų pabaigoje, parodo ataskaitinių metų veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal Europos Sąjungos priimtus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus

Bendrovės 2012 metų finansinės ataskaitos ir konsoliduotosios finansinės ataskaitos parengtos remiantis vadovybės tinkamai apgalvotais sprendimais ir prielaidomis.

Vadovybė patvirtina, kad buvo laikytasi Latvijos teisės aktų reikalavimų ir kad finansinės ataskaitos buvo parengtos laikantis veiklos tęstinumo principo.

/Parašas/

Helge Leiro Baastad
Tarybos pirmininkas

/Parašas/

Kim Rud Petersen
Valdybos pirmininkas

Ryga, 2013 m. balandžio 3 d.

„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĖS ATASKAITOS, 2012 M. GRUODŽIO 31 D.

BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA

2012 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiems metams

	Pastaba	2012 m. Tūkst. latų	2011 m. Tūkst. latų
Uždirbtos įmokos	6	40 738	35 985
Pasirašytų įmokų suma, neišskaičiavus perdraudikų dalies	5	44 098	39 001
Pasirašytų įmokų perdraudikų dalis	5	(913)	(927)
Perkeltų įmokų sumos pasikeitimas ir perkeltos rizikos techninio atidėjinio pasikeitimas, neišskaičiavus perdraudikų dalies	7	(2 306)	(2 048)
Perkeltų įmokų sumos ir perkeltos rizikos techninio atidėjinio perdraudikų dalies pasikeitimas	7	(141)	(41)
Kitos techninės pajamos	8	212	62
Išmokų sąnaudos, išskaičiavus perdraudikų dalį	11	(26 154)	(24 306)
Išmokos, išskaičiavus perdraudikų dalį		(25 545)	(24 879)
Išmokų sąnaudos, neišskaičiavus perdraudikų dalies	9	(26 314)	(25 667)
<i>Išmokos</i>		(25 984)	(25 006)
<i>Žalos sureguliuavimo sąnaudos</i>		(1 920)	(1 181)
<i>Grąžintos išmokos</i>		1 590	1 520
Išmokų perdraudikų dalis	9	769	788
Numatomų išmokų techninio atidėjinio pasikeitimas	10	(1 411)	(638)
Numatomų išmokų techninio atidėjinio perdraudikų dalies pasikeitimas	10	802	1 211
Grąžintos draudimo įmokos	12	(315)	(290)
Grynosios veiklos sąnaudos		(12 258)	(10 104)
Įsigijimo sąnaudos	13	(8 085)	(7 450)
Atidėtų įsigijimo sąnaudų pasikeitimas	14	199	343
Administracinės sąnaudos	15	(4 384)	(3 012)
Perdraudimo komisiniai ir perdraudikų pelno dalis		12	15
Kitos techninės sąnaudos	16	(16)	(250)
Investicijų valdymo sąnaudos ir komisiniai	17	(69)	(10)
Grynosios palūkanų pajamos	18	2 219	2 141
Grynasis pelnas, gautas iš finansinio turto ir įsipareigojimų, išreikštas tikrąja pelno ir nuostolio verte	19	281	167
Nuostolis perkainojus pagal valiutų keitimo kursą		(4)	(55)
Turto nuvertėjimas		(272)	(235)
Nematerialaus turto nuvertėjimas	21	(45)	(1,026)
Kitos pajamos		332	53
Kitos sąnaudos	20	(157)	(444)
Pelnas prieš apmokestinimą		4 492	1 688
Pelno mokestis	22	(330)	(245)
Ataskaitinių metų pelnas		4 162	1 443

„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĖS ATASKAITOS, 2012 M. GRUODŽIO 31 D.

BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA (tęsinys)
2012 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiems metams

Pastaba	2012 Tūkst. latų	2011 Tūkst. latų
Ataskaitinių metų pelnas	4 162	1 443
Kitos ataskaitinių metų bendrosios pajamos	-	-
Ataskaitinių metų bendrosios pajamos iš viso	4 162	1 443

13–57 puslapiuose pateiktos pastabos yra neatsiejama šių finansinių ataskaitų dalis.

2013 m. balandžio 3 d. Bendrovės Stebėtojų taryba ir Valdyba patvirtino šias finansines ataskaitas, kad jos būtų pateiktos akcininkui. Bendrovės tarybos ir valdybos vardu jas pasirašė:

/Parašas/
Helge Leiro Baastad
Tarybos pirmininkas

/Parašas/
Kim Rud Petersen
Valdybos pirmininkas

/Parašas/
Agita Nitiša
Vyriausioji finansininkė

Ryga, 2013 m. balandžio 3 d.

„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĖS ATASKAITOS, 2012 M. GRUODŽIO 31 D.

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA

2012 m. gruodžio 31 d.

TURTAS

	Pastaba	2011 m. Tūkst. latų	2010 m. Tūkst. latų
Ilgalaikis materialusis turtas	21	362	430
Pastatai ir statiniai	22	145	213
Nematerialusis turtas	23	6 215	6 257
Nefinansinės investicijos iš viso		6 722	6 900
Finansinis turtas, išreikštas tikrąja pelno ir nuostolio verte			
Investicinių fondų investiciniai sertifikatai	24	32	32
Skolos ir kiti pastoviųjų pajamų vertybiniai popieriai	25	8 652	550
Iki išpirkimo dienos laikomos investicijos			
Skolos ir kiti pastoviųjų pajamų vertybiniai popieriai	26	32 815	33 693
Terminuotieji indėliai kredito įstaigose	27	11 390	7,639
Finansinės investicijos iš viso		52 889	41 914
Paskolos	28	15	27
Draudimo veiklos gautinos sumos			
Draudėjai	29	5 300	4 640
Tarpininkai		334	329
Perdraudimo veiklos gautinos sumos	30	559	48
Avansinis pelno mokestis	38	282	613
Kitos gautinos sumos	31	130	133
Iš viso paskolos ir gautinos sumos		6 620	5 790
Atidėtos įsigijimo sąnaudos	14	2 398	2 199
Kitos iš anksto apmokėtos išlaidos ir sukauptos pajamos	32	90	108
Sukauptos pajamos ir būsimojo laikotarpio išlaidos iš viso		2 488	2 307
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	35	336	344
Perkeltų įmokų ir nepasibaigusios rizikos techninių atidėjinių perdraudikų dalis	7	-	141
Numatomų išmokų techninių atidėjinių perdraudiko dalis	10	3 269	2 466
Perdraudimo turtas iš viso		3 269	2 607
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	33	3 558	8 679
TURTAS IŠ VISO		75 882	68 541

13–57 puslapiuose pateiktos pastabos yra neatsiejama šių finansinių ataskaitų dalis.

2013 m. balandžio 3 d. Bendrovės taryba ir valdyba patvirtino šias finansines ataskaitas, kad jos būtų pateiktos akcininkui. Bendrovės Stebėtojų tarybos ir Valdybos vardu jas pasirašė:

/Parašas/
Helge Leiro Baastad
Tarybos pirmininkas

/Parašas/
Kim Rud Petersen
Valdybos pirmininkas

/Parašas/
Agita Nitiša
Vyriausioji finansininkė

Ryga 2013 m. balandžio 3 d.

„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĖS ATASKAITOS, 2012 M. GRUODŽIO 31 D.

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA
2012 m. gruodžio 31 d.

ĮSIPAREIGOJIMAI

	Pastaba	2012 m. Tūkst. latų	2011 m. Tūkst. latų
Akcininkų turtas			
Įstatinis kapitalas		22 500	22 500
Perkainojimo rezervas pastatams		-	43
Atsargos kapitalas ir kiti rezervai		591	591
Nepaskirstytasis pelnas, perkeltas iš ankstesniųjų metų		6 993	5 507
Ataskaitinių metų pelnas		4 162	1 443
Akcininkų turtas iš viso	34	34 246	30 084
Įsipareigojimai			
Draudimo įsipareigojimai			
Perkeltos įmokos ir nepasibaigusios rizikos techniniai atidėjiniai	7	19 022	16 714
Numatomų išmokų techniniai atidėjiniai	10	19 085	17 656
Draudimo įsipareigojimų iš viso		38 107	34 370
Kreditoriai			
Tiesioginio draudimo įsipareigojimai			
Draudėjai		1 380	1 463
Tarpininkai		215	199
Perdraudimo įsipareigojimai	37	46	266
Mokesčiai ir socialinio draudimo įmokos	38	193	186
Kiti kreditoriai	39	1 097	976
Kreditoriai iš viso		2 931	3 090
Atidėjiniai	36	290	320
Sukauptos išlaidos ir ateinančio laikotarpio pajamos	40	308	677
Įsipareigojimai iš viso		41 636	38 457
ĮSIPAREIGOJIMAI IŠ VISO		75 882	68 541

13–57 puslapiuose pateiktos pastabos yra neatsiejama šių finansinių ataskaitų dalis.

2013 m. balandžio 3 d. Bendrovės taryba ir valdyba patvirtino šias finansines ataskaitas, kad jos būtų pateiktos akcininkui. Bendrovės Stebėtojų tarybos ir Valdybos vardu jas pasirašė:

/Parašas/
Helge Leiro Baastad
Tarybos pirmininkas

/Parašas/
Kim Rud Petersen
Valdybos pirmininkas

/Parašas/
Agita Nitiša
Vyriausioji finansininkė

Ryga, 2013 m. balandžio 3 d.

„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĖS ATASKAITOS, 2012 M. GRUODŽIO 31 D.

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

2012 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiems metams

	Išstatinis kapitalas Tūkst. latų	Pastatų perkainojim o rezervas Tūkst. latų	Atsargos kapitalas kiti rezervai Tūkst. latų	Nepaskirstyt asis pelnas Tūkst. latų	Ataskaitinių metų pelnas Tūkst. latų	Iš viso Tūkst. latų
Likutis 2010 m. gruodžio 31 d.	22 500	43	591	2 374	4 174	29 682
Bendrosios pajamos iš viso						
Ataskaitinių metų pelnas	-	-	-	-	1 443	1 443
Sandorių su savininkais sumos, pripažįstamos tiesiogiai nuosavybėje						
Dividendai akcijų savininkams	-	-	-	(2 087)	-	(2 087)
2011 m. pelno perkėlimas į nepaskirstytąjį pelną	-	-	-	4 174	(4 174)	-
Reorganizacijos efektas	-	-	-	1 046	-	1 046
Likutis 2011 m. gruodžio 31 d.	22 500	43	591	5 507	1 443	30 084
Bendrosios pajamos iš viso						
Ataskaitinių metų pelnas	-	-	-	-	4 162	4 162
Sandorių su savininkais sumos, pripažįstamos tiesiogiai nuosavybėje						
Perkėlimas į nepaskirstytąjį pelną, susijusį su praėjusiais metais nurašytais pastatais	-	(43)	-	43	-	-
2011 m. pelno perkėlimas į nepaskirstytąjį pelną	-	-	-	1 443	(1 443)	-
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	22 500	-	591	6 993	4 162	34 246

13–57 puslapiuose pateiktos pastabos yra neatsiejama šių finansinių ataskaitų dalis.

2013 m. balandžio 3 d. Bendrovės taryba ir valdyba patvirtino šias finansines ataskaitas, kad jos būtų pateiktos akcininkui. Bendrovės Stebėtojų tarybos ir Valdybos vardu jas pasirašė:

/Parašas/
 Helge Leiro Baastad
 Tarybos pirmininkas

/Parašas/
 Kim Rud Petersen
 Valdybos pirmininkas

/Parašas/
 Agita Nitiša
 Vyriausioji finansininkė

Ryga, 2013 m. balandžio 3 d.

„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĖS ATASKAITOS, 2012 M. GRUODŽIO 31 D.

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

2012 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiems metams

	Pastaba	2012 Tūkst. latų	2011 Tūkst. latų
<u>Pinigų srautai iš draudimo įmonės pagrindinės veiklos</u>			
Tiesioginio draudimo įmokos		43 655	38 042
Sumokėtos draudimo išmokos iš tiesioginio draudimo		(26 605)	(27 188)
Sumos, gautos iš perdraudikų		230	-
Sumos, sumokėtos perdraudikams		(1 039)	(867)
Pelno mokestis	38	(388)	(502)
Sumokėtos privalomos sumos	41	(139)	(309)
Sumos, sumokėtos darbuotojams		(3 105)	(2 301)
Sumos, sumokėtos tarpininkams		(2 204)	(3 148)
Kitos sumokėtos sumos		(8 442)	(2 273)
Kitos gautos sumos		1 163	2 423
<u>Grynieji pinigų srautai iš draudimo įmonės pagrindinės veiklos</u>		3 126	3 877
<u>Pinigų srautai iš investicinės veiklos</u>			
Investicijų įsigijimas:			
Skolos ir kiti pastoviųjų pajamų vertybiniai popieriai		(11 556)	(8 633)
Terminuoti indėliai kredito įstaigose		(12 402)	(6 916)
Investicijų įsigijimas iš viso:		(23 958)	(15 549)
Investicijų perleidimas:			
Investicijos į nefiksuotų pajamų vertybinius popierius		4 672	3 104
Terminuoti indėliai kredito įstaigose		8 958	14 731
Sumos, gautos perleisus investicijas, iš viso:		13 630	17 835
Pelnas, gautas iš investicinės veiklos:			
Skolos ir kiti pastoviųjų pajamų vertybiniai popieriai		1,906	1,499
Terminuoti indėliai kredito įstaigose		247	564
Pelnas, gautas iš investicinės veiklos, iš viso:		2,153	2,063
Investicijų valdymo išlaidos ir komisinių mokėjimai		(69)	(10)
<u>Grynieji pinigų srautai iš investicinės veiklos</u>		(8 244)	4 339
<u>Finansinė veikla</u>			
Dividendai		-	(2 087)
<u>Grynosios pinigų sumos, naudotos finansinėje veikloje</u>		-	(2 087)
<u>Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)</u>		(5 118)	6 129
Valiutų kursų normos svyravimo poveikis pinigams ir pinigų ekvivalentams		(3)	115
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje		8 679	2 435
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	33	3 558	8 679

13–57 puslapiuose pateiktos pastabos yra neatsiejama šių finansinių ataskaitų dalis.

2013 m. balandžio 3 d. Bendrovės taryba ir valdyba patvirtino šias finansines ataskaitas, kad jos būtų pateiktos akcininkams. Bendrovės Stebėtojų tarybos ir Valdybos vardu jas pasirašė:

/Parašas/
Helge Leiro Baastad
Tarybos pirmininkas

/Parašas/
Kim Rud Petersen
Valdybos pirmininkas

/Parašas/
Agita Nitiša
Vyriausioji finansininkė

Ryga 2013 m. balandžio 3 d.

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĖS ATASKAITOS, 2012 M. GRUODŽIO 31 D.**

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(1) BENDROJI INFORMACIJA

„AAS Gjensidige Baltic“ (Bendrovė) buvo įregistruota 1994 m. Rygoje (Latvija) kaip akcinė bendrovė. Bendrovė buvo perregistruota Komerciniame registre 2004 m. gruodžio 29 d. ir 2007 m. gruodžio 28 d.

Bendrovė teikia draudimo ir perdraudimo paslaugas juridiniams ir fiziniams asmenims. Bendrovės buveinė yra adresu: Ryga, Brīvības iela 39, Latvija, o draudimo paslaugos yra teikiamos filialuose ir skyriuose, esančiuose Latvijoje, Lietuvoje ir Estijoje.

Informacija apie akcininką

Pavadinimas: „Gjensidige Forsikring ASA“

Adresas: Drammensveien 288, 1326 Lisakeris, Norvegija

Valdomų akcijų dalis: 100 proc.

Galutinis kontroliuojantis subjektas: „Gjensidige Foundation“ (akcininkams priklausančią „Gjensidigestiftelsen“) valdo 62,8 proc. „Gjensidige Forsikring ASA“ akcijų.

Informacija apie filialus

Pavadinimas: „Gjensidige Baltic“ Estijos filialas

Adresas: Sõpruse pst 145 13417 Talinas, Estija

Pavadinimas: „Gjensidige Baltic“ Lietuvos skyrius

Adresas: T. Ševčenkos g.21 / Vytenio g. 12 LT-03111 Vilnius. Lietuva

Informacija apie dukterinę bendrovę

2011 m. balandžio 4 d. Bendrovės dukterinė bendrovė „GF

Försäkringsaktiebolag“ buvo prijungta prie „AAS Gjensidige Baltic“.

2013 m. balandžio 4 d. valdyba patvirtino šias finansines ataskaitas. Finansinės ataskaitos bus pateiktos metiniam visuotiniam akcininkų susirinkimui, kuris turi teisę reikalauti pataisyti ir iš naujo parengti finansines ataskaitas.

FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(2) SUDARYMO PAGRINDAS

Atitikties pareiškimas

Ši finansinė ataskaita sudaryta pagal Europos Sąjungos patvirtintus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus – TFAS (*angl.* International Financial Reporting Standards (IFRSs)), laikantis reglamento *Dėl draudimo kompanijų, kitų, išskyrus ES, šalių draudimo kompanijų padalinių, perdraudimo kompanijų bei kitų išskyrus ES, šalių perdraudimo kompanijų padalinių metinių ataskaitų ir metinių konsoliduotųjų ataskaitų sudarymo tvarkos* bei kitų Latvijos finansų ir kapitalo rinkos komisijos (FKRK) patvirtintų reglamentų, nustatančių draudimo kompanijų finansinių ataskaitų sudarymo tvarką.

Funkcinė ir pateikimo valiuta

Jei nenurodyta kitaip, ši finansinė ataskaita pateikta tūkstančiais latų (LVL 000), latas yra Įmonės funkcinė valiuta.

Nauji standartai ir aiškinimai

Toliau nurodyti nauji standartai ir aiškinimai negaliojo 2012 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais metais, todėl nebuvo taikomi, rengiant šias finansines ataskaitas:

- 7-ojo TFAS ir 32-ojo TAS pataisos „*Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaita*“
7-ojo TFAS pataisose „Atskleidimas“ (taikomose retrospektyviai 2013 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams) išdėstyti nauji atskleidimo reikalavimai, taikomi finansiniam turtui ir finansiniams įsipareigojimams, kurie užskaitomi finansinės būklės ataskaitose arba kuriems taikoma bendroji tarpusavio užskaitos sutartis ar panašus susitarimas.
32-ojo TAS pataisos (taikomos retrospektyviai 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams) patikslina, kad ūkio subjektas turi užskaitos teisę, kuria galima pasinaudoti šiuo metu, jeigu ji nėra priklausoma nuo ateities įvykio ir gali būti pagal įstatymą įgyvendinama tik įprastomis veiklos sąlygomis arba vienos ar visų sandorių šalių įsipareigojimų neįvykdymo, nemokumo ar bankroto atveju. Bendrovė nemano, kad šios pataisos turės kokį nors poveikį Bendrovės finansinėms ataskaitoms, nes Bendrovė nedaro savo finansinio turto ar finansinių įsipareigojimų užskaitų ir nėra sudariusi jokių bendrųjų tarpusavio užskaitos sutarčių.
- 10-asis TFAS „*Konsoliduotos finansinės ataskaitos*“, 11-asis TFAS „*Jungtinė veikla*“, 12-asis TFAS „*Informacijos apie dalis kituose ūkio subjektuose atskleidimas*“ (taikomi retrospektyviai 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams). 10-ajame TFAS pateikiamas modelis, kuris turi būti taikomas analizuojant ūkio subjektą, į kuriuos investuojama, įskaitant specialiosios paskirties ūkio subjektus kaip apibrėžta 12 NAK, kontrolę. 10-ajame TFAS pristatomi nauji kontrolės vertinimo reikalavimai, kurie yra kitokie nei išdėstyti 27-ajame TAS (2008). Remiantis naujuoju vieningu modeliu, investuotojas kontroliuoja ūkio subjektą, į kurį investuojama, kai:
 - (1) gali arba turi teisę gauti kintamą grąžą iš savo ryšio su ūkio subjektu, į kurį investuojama;
 - (2) gali paveikti šią grąžą naudodamasis savo galia valdyti ūkio subjektą, į kurį investuojama;
 - (3) yra galios valdyti ir grąžos ryšys.

Naujajame 10-ajame TFAS taip pat išdėstyti atskleidimo reikalavimai ir reikalavimai dėl konsoliduotų finansinių ataskaitų rengimo.

Remiantis naujuoju 11-uoju TFAS, yra dviejų rūšių jungtinė veikla, ir abi jos turi savo apskaitos modelį:

- Bendra veikla – tai jungtinė veikla, kai veiklą bendrai kontroliuojančios šalys turi teisių į tos veiklos turtą ir prievolių vykdyti su ta veikla susijusius įsipareigojimus. Tos šalys vadinamos bendros veiklos vykdytojais;
- Bendra įmonė – tai jungtinė veikla, kai veiklą bendrai kontroliuojančios šalys turi teisių į tos veiklos grynąjį turtą. Tos šalys vadinamos bendros įmonės dalininkais.

11-asis TFAS išskiria iš 31-ojo TAS bendrai kontroliuojamų ūkio subjektų atvejus, kai skyrimas nėra efektyvus, nepaisant to, kad jungtinėje veikloje yra atskiras subjektas. Tokia veikla laikoma panašiai kaip bendrai kontroliuojamas turtas / operacijos pagal 31-ąjį TAS ir dabar vadinama bendra veikla. 11-asis TFAS panaikina galimybę rinktis tarp nuosavybės apskaitos metodo ir proporcingo konsolidavimo; finansinėse ataskaitose visada turi būti naudojamas nuosavybės apskaitos metodas.

12-ajame TFAS reikalaujama papildomai atskleisti svarbius įvertinimus ir prielaidas, padarytas nustatant interesų į ūkio subjektą ar veiklą, dukterines bendroves, jungtinę veiklą, asocijuotąsias įmones ir nekonsoliduotus struktūrizuotus ūkio subjektus pobūdį.

Bendrovė nemano, kad nauji standartai turės reikšmingą poveikį finansinėms ataskaitoms, nes Bendrovė neketina užmegzti jokių kontrole grįstų santykių, dėl kurių gali reikėti konsolidavimo.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(2) SUDARYMO PAGRINDAS (tęsinys)

- 13-asis TFAS „*Tikrosios vertės nustatymas*“ (taikomas perspektyviai 2013 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams). 13-asis TFAS keičia tikrosios vertės nustatymo gaires, esančias kiekviename TFAS, ir tampa vieninteliu tikrosios vertės nustatymo vadovu. Šiame standarte apibrėžiama tikroji vertė, nurodoma, kaip nustatyti tikrąją vertę, pateikiami reikalavimai dėl tikrosios vertės nustatymo atskleidimo. Jame paaiškinama, kaip nustatyti tikrąją vertę, kai to reikalaujama arba kai tas leidžiama kituose TFAS. Bendrovė nemano, kad 13-asis TFAS turės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms, nes vadovybės manymu, dabar tikrosios vertės nustatymui naudojami metodai ir prielaidos atitinka 13-ąjį TFAS.
- 1-ojo TAS pataisos „*Finansinių ataskaitų pateikimas: kitų bendrųjų pajamų pateikimas*“ (taikomos retrospektyviai 2012 m. liepos 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams):
 - reikalavimas ūkio subjektams atskirti kitų bendrųjų pajamų straipsnius, kuriuos vėliau galima pergrupuoti į pelną arba nuostolius, ir tuos straipsnius, kurie niekada nebus pergrupuoti į pelną arba nuostolius. Jeigu kitų bendrųjų pajamų straipsniai pateikiami prieš mokesčius, bendroji mokesčių suma turi būti paskirstyta tarp šių straipsnių.
 - pavadinimas „bendrųjų pajamų ataskaita“ keičiamas į „pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita“. Nepaisant to, kiti pavadinimai taip pat gali būti vartojami.

Pataisų pirminis pritaikymas priklausys nuo konkrečių bendrųjų pajamų straipsnių pirminio pritaikymo dieną. Jeigu Bendrovė pradėtų taikyti pataisas nuo 2012 m. sausio 1 d., nebūtų jaučiamas joks poveikis, nes perkainojimo rezervo perkėlimas neturi įtakos kitoms bendrosioms pajamoms.

- 12-ojo TAS pataisos „*Atidėtasis mokestis. Pagrindinio turto vertės atkūrimas*“ (taikomos retrospektyviai 2013 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams). Pataisos pateikia paneigiamą prielaidą, kad investicinio turto balansinė vertė, nustatyta naudojant tikrosios vertės modelį, bus visiškai atkurta jį pardavus. Vadovybės ketinimai būtų aktualūs tik tuo atveju, jeigu investicinis turtas yra *nudėvimasis* ir yra laikomas pagal verslo modelį, kurio tikslas – iš esmės laikui bėgant sunaudoti visą su investiciniu turtu susijusią ekonominę naudą, o ne tą turtą parduoti. Tai vienintelis atvejis, kai prielaida gali būti paneigiama.
- Pataisos nėra aktualios Bendrovės finansinėms ataskaitoms, nes Bendrovė neturi investicinio turto, kuris vertinamas pagal tikrosios vertės modelį, nustatytą 40-ajame TAS.
- 19-asis TAS (2011) „*Išmokos darbuotojams*“ (taikomos retrospektyviai 2013 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams). Taikomos pereinamosios nuostatos). Remiantis pataisa, aktuarinis pelnas ir nuostoliai turi būti nedelsiant pripažįstami kaip kitos bendrosios pajamos. Panaikinamas vadinamasis „koridoriaus metodas“, kuris buvo taikomas pripažįstant aktuarinį pelną ir nuostolius, ir galimybė ūkio subjektams pripažinti visus apibrėžtų išmokų prievolės ir plano turto pelno ar nuostolių pokyčius, kas dabar leidžiama pagal 19-ojo TAS reikalavimus. Pataisa taip pat reikalauja tikėtiną plano turto grąžą, pripažintą pelno (nuostolių) ataskaitoje, skaičiuoti pagal diskonto normą, taikomą skaičiuojant apibrėžtų išmokų prievolę. Pataisos neaktualios Bendrovės finansinėms ataskaitoms, nes Bendrovė neturi apibrėžtų išmokų planų.
- 27-ajame TAS (2011) „*Atskiros finansinės ataskaitos*“ (taikomos 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams) pristatomi keli nežymūs patikslinimai. Standarte nebekalbama apie kontrolės principus ir reikalavimus dėl konsoliduotų finansinių ataskaitų rengimo, kurie įtraukti į 10-ąjį TFAS „*Konsoliduotos finansinės ataskaitos*“. Bendrovė nemano, kad 27-asis TAS (2011) turės reikšmingą poveikį finansinėms ataskaitoms, nes jis nekeičia ūkio subjekto apskaitos politikos.
- 28-asis TAS (2011) „*Investicijos į asocijuotąsias įmones ir bendras įmones*“ (taikomos retrospektyviai 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams). 28-asis TAS (2008) padaryti nežymūs pakeitimai:

- *Asocijuotosios įmonės ir bendros įmonės, skirtos parduoti*. 5-asis TFAS „*Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti, ir nutraukta veikla*“ taikomas investicijoms į asocijuotąją ar bendrą įmonę, kuri atitinka kriterijus ir gali būti klasifikuojama kaip skirta parduoti, ar tokių investicijų daliai. Nepaskirstytos investicijų dalies, kuri buvo klasifikuota kaip skirta parduoti, atžvilgiu taikomas nuosavybės apskaitos metodas tol, kol ji netampa skirta parduoti. Pardavus, išlaikyta dalis apskaitoma nuosavybės apskaitos metodu, jeigu ta dalis ir toliau yra *asocijuotoji arba bendra įmonė*.
- *Dalies asocijuotose ir bendrose įmonėse pokyčiai*. Anksčiau 28-ajame TAS (2008) ir 31-ajame TAS buvo nurodyta, kad reikšmingos įtakos ar bendros kontrolės nebuvimas paskatina visais atvejais iš naujo pervertinti bet kokią išlaikytą dalį, net jeigu reikšmingą įtaką pakeitė bendra kontrolė. Dabar 28-ajame TAS (2011) reikalaujama tokiais atvejais iš naujo nevertinti išlaikytos investicijų dalies.

Bendrovės nuomone, standarto pataisos neturės reikšmingo poveikio finansinėms ataskaitoms, nes Bendrovė neturi jokių investicijų į asocijuotąsias ar bendras įmones, kurioms šios pataisos galėtų turėti įtakos.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(2) SUDARYMO PAGRINDAS (tęsinys)

Matavimo pagrindas

Finansinė ataskaita parengta įsigijimo savikainos pagrindu, išskyrus toliau išvardytus punktus, kurie apskaitomi tikrąja verte: finansiniai nuostoliai apskaitomi tikrąja verte kaip pelnas arba nuostolis ir pastatai, kurie vertinami perkainojimo verte, kuri yra lygi tikrosios vertės jos nustatymo dieną ir vėliau sukauptos amortizacijos vertės skirtumui.

Prognozių ir vertinimų naudojimas

Rengdama ES patvirtintus IFRS reikalavimus atitinkančias finansines ataskaitas, administracija turi remtis tam tikrais vertinimais, prognozėmis ir prielaidomis, kurios turi įtakos tvarkų taikymui bei ataskaitose nurodomiems turto ir įsipareigojimų, pajamų ir išlaidų dydžiams. Prognozės bei jų pagrindu daromos prielaidos remiasi istorine patirtimi ir įvairiais kitais veiksniais, kurie, kaip manoma, yra pagrįsti esant atitinkamoms aplinkybėms, o jų rezultatai sudaro pagrindą priimti sprendimus dėl turto ir įsipareigojimų likutinių verčių, kurių aiškiai neparodo kiti šaltiniai. Faktiniai rezultatai ir šios prognozės gali skirtis. Prognozės ir jų pagrindą sudarančios prielaidos yra nuolat peržiūrimos. Apskaitos prognozių pakeitimai atsispindi ataskaitinio laikotarpio pajamų ataskaitoje.

Informacija apie reikšmingas sritis, kur administracija, taikydama apskaitos tvarką, remiasi neužtikrintomis prognozėmis ir kritiniais vertinimais, konkrečiai aprašoma šiuose dokumentuose:

- Pastaba Nr. 4. Draudimo įsipareigojimai (Draudimo rizikos valdymas, (iv),
- Finansinių priemonių vertės sumažėjimas – Pastaba Nr. 3, Vertės sumažėjimas, pastaba Nr. 19,
- Nematerialaus turto vertės sumažėjimas – Pastaba Nr. 3, Nematerialus turtas, pastaba Nr. 19,
- Pastatų perkainojimo vertės prognozės – Pastaba Nr. 3, Nekilnojamasis turtas ir įrengimai (ii), pastaba Nr. 19, pastaba Nr. 22,
- Laiku neatsiskaičiusių skolininkų rezervas – Pastaba Nr. 3 Draudimo sutarčių klasifikacija (iii), pastaba Nr. 29,
- Atidėtas mokesčių turtas – Pastaba Nr. 3, Pelno mokestis, pastaba Nr. 35.

Ataskaitinis laikotarpis

Ataskaitinis laikotarpis apima 12 mėnesių nuo 2012 m. sausio 1 d. iki 2012 m. gruodžio 31 d.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(3) SVARBIOS APSKAITOS TAISYKLĖS

Sudarant finansines ataskaitas, buvo laikomasi šių svarbių apskaitos taisyklių. Šiose finansinėse ataskaitose parodytiems metams buvo taikomi nuoseklūs apskaitos principai.

Užsienio valiuta

Užsienio valiutų keitimo sandoriai į valstybės, kurioje plėtojama veikla, funkcinę valiutą perskaičiuojami pagal atitinkamo sandorio sudarymo dieną tos valstybės Centrinio Banko nustatytą kursą. Piniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta perskaičiuojami į funkcinę valiutą pagal paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną Latvijos Banko nustatytą valiutų keitimo kursą. Nepiniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta vertinami jų tikrąja verte ir perskaičiuojami pagal tikrosios vertės nustatymo dienos valiutų keitimo kursą. Nepiniginiai vienetai, kurie pagal įsigijimo savikainą yra vertinami užsienio valiuta, perskaičiuojami pagal sandorio dienos valiutų keitimo kursą.

Dėl užsienio valiuta apskaityto turto ir įsipareigojimų valiutų keitimo kurso svyravimo atsiradęs pelnas arba nuostolis į bendrųjų pajamų ataskaitą įtraukiamas tą laikotarpį, kai įvyksta svyravimas. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo nustatyti šie pagrindinių valiutų keitimo kursai (1 LVL : 1 užsienio valiutos vienetas):

	2012-12-31	2011-12-31
EUR	0,702804	0,702804
LTL	0,204000	0,204000
USD	0,531000	0,544000
SEK	0,081600	0,078600

2011 m. sausio 1 d. Estija perėjo nuo EEK prie euro, taikydama fiksuotą keitimo kursą, kuris galiojo keletą metų, nes EEK buvo prižiūrta prie euro. LVL ir litas yra susieti su euru, todėl šių kursų pokyčiai galimi tik keičiantis vyriausybės politikai.

Užsienio operacijų turtas ir įsipareigojimai, tame skaičiuje prestižas ir tikrosios vertės koregavimai įsigijimo metu, į LVL perskaičiuojami ataskaitos sudarymo dienos keitimo kursu. Užsienio operacijų pajamos ir išlaidos į LVL perskaičiuojamos pagal sandorio dienos keitimo kursą.

Draudimo sutarčių klasifikacija

(i) *Draudimo sutarčių pripažinimas ir vertinimas*

Draudimo pasirašyta draudimo sutartis pripažįstama draudimo sutartimi tik tuo atveju, jei jos pagrindu draudėjas perleidžia draudikui reikšmingą draudimo riziką. Visos Įmonės draudimo sutartys priskiriamos draudimo sutarčių klasei.

Draudimo sutarčių klasifikavimo pagrindą sudaro draudimo rizikos perleidimo esmė, pavyzdžiui:

- Asmenų draudimas nuo nelaimingų atsitikimų
- Kelionių draudimas
- Turto draudimas nuo sugadinimo ar vagystės
- Transporto priemonių draudimas
- Civilinės atsakomybės draudimas

(ii) *Draudimo įmokos ir įmokų pajamos*

Pasirašytos įmokos apima draudimo įmokų sumas, kurias Įmonė turi gauti pagal draudimo sutartis, kai draudimo metai prasideda ataskaitiniais metais, nepriklausomai nuo mokėjimo termino. Pasirašytos įmokos mažinamos per ataskaitinius metus anuliuotų įmokų suma.

Jei yra numatyta, kad draudimo periodu draudimo įmokos bus mokamos dalimis, pasirašytoms įmokoms priskiriamos tos įmokos, kurios tenka visiems draudimo metams. Jei draudimo sutartis sudaryta keliems draudimo metams, gautoji atitinkamų metų įmoka įtraukiama į kiekvienų metų apskaitą. Išskyrus tam tikrus atvejus, Įmonės sudaromos sutartys yra trumpalaikės.

Gautų įmokų uždarblio dalis pripažįstama pajamomis. Įmokos uždėbamos nuo rizikos pradžios dienos per visą draudimo laikotarpį. Neuždėbtos įmokos pripažįstamos įsipareigojimų dalies techninių rezervų punkte.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(3) SVARBIOS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

(iii) Gautinos ir mokėtinės draudimo sumos

Draudėjams, agentams ir perdraudikams mokėtinės ir iš jų gautinos sumos yra finansinės priemonės, kurios yra įtraukiamos į draudimo gautinas ir mokėtinas sumas, o ne į draudimo sutarčių atidėjimus ar perdraudimo turtą.

Sumos, kurių mokėjimo terminas yra pasibaigęs, anuliavus polisą yra kompensuojamos pajamomis iš įmokų. Pripažįstamas gautinų draudimo sumų, kurių terminas yra pasibaigęs, sumažinimas (*allowances*). Negautų sumų sumažinimai pripažįstami priklausomai nuo dienų, praėjusių nuo mokėjimo termino pabaigos, skaičiaus. Gautinos sumos nurodomos atskaičius sumažinimą dėl vertės sumažėjimo. Sumažinimo suma – tai bendros gautinos sumos ir išieškotinių sumų skirtumas. Sumažinimas dėl abejotinių skolų pripažįstamas tada, kai Įmonės vadovybė mano, jog šio turto išieškojimo galimybės yra abejotinos. Gautinos sumos nurašomos tada, kai yra manoma, jog jų išieškoti neįmanoma.

Perdraudimo sutartys

Plėtodama savo veiklą, Įmonė sudaro perdraudimo sutartis, kurių paskirtis – apriboti galimus grynuosius nuostolius, diversifikuojant rizikas. Perdraudimo sutartys neatleidžia įmonės nuo atsakomybės draudėjams.

Perdraudimo sutartis – tai draudimo sutartis, kurios pagrindu galima draudimo nuostolių rizika perleidžiama perdraudikui. Plėtodama savo veiklą, Įmonė sudaro perdraudimo sutartis, kurių pagrindu ji perleidžia rizikas perdraudikams ir pati prisiima kitų draudikų perleidžiamą riziką.

Perdraudimo sutartys sudaromos vienerių metų laikotarpiui. Dažniausiai naudojama perdraudimo sutarties forma – privaloma neproporcinė sutartis. Rizikos, kurios viršija privalomojo perdraudimo sutartyse nustatytas ribas arba dėl savo pobūdžio nepriklauso perdraudimo sričiai, yra perdraudžiamos fakultatyviai. pobūdžio nepriklauso privalomo perdraudimo sričiai, yra perdraudžiamos fakultatyviai.

Įmokos už prisiimtus perdraudimo įsipareigojimus pripažįstamos pajamomis ir apskaitomos taip, tarsi perdraudimas būtų laikomas tiesiogine veikla, atsižvelgiant į perdraudimo veiklos produktų klasifikaciją.

Perdraudikams tenkanti pasirašytų įmokų dalis apskaičiuojama pagal galiojančias perdraudimo sutartis. Perduotos perdraudimo įmokos pripažįstamos išlaidomis pagal gautų perdraudimo paslaugų metodą, o būsimiems laikotarpiams priskirtinos perdraudimo išlaidos pripažįstamos turtu neuždirbtų įmokų rezervo perdraudimo dalyje.

Iš perdraudikų išieškotinių sumų apskaičiavimo būdas atitinka nesumokėtų sumų techninį rezervą arba pagal atitinkamą perdraustą polisą išmokėtas draudimo išmokas. Perdraudimo turtas apima faktines arba prognozuojamas sumas, kurias sutartinių perdraudimo susitarimų pagrindu galima išieškoti iš perdraudikų. Perdraudimo turtas nustatomas remiantis perdraudimo sutarčių sąlygomis ir įvertinamas tuo pačiu pagrindu, kaip ir su juo susiję perdraudimo įsipareigojimai. Jei yra sumažėjimas dėl prognozuojamo neatgautino perdraudimo turto, Įmonė jį pripažįsta.

Perdraudimo turtui priskiriamas iš perdraudimo kompanijų atgautinos sumos už išmokėtas draudimo išmokas. Jos priskiriamos paskoloms ir gautinoms sumoms bei įtraukiamos į finansinės pozicijos ataskaitos draudimo ir kitų gautinų sumų eilutę.

Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną įvertinamas pagal perdraudimo sutartis atgautinų sumų vertės sumažėjimas. Laikoma, kad tokio turto vertė sumažėjo, jei po pirminio jos pripažinimo įvykus kuriam nors įvykiui, yra objektyvių įrodymų, kad Įmonė gali neatgauti visų gautinų sumų, o tas įvykis turi patikimai išmatuojamą įvertinamą poveikį sumoms, kurias Įmonė gaus iš atitinkamo perdraudiko.

Perdraudimo turtas apima iš perdraudimo kompanijų gautinus likučius už perleistus draudimo įsipareigojimus.

Įmokų grąžinimai

Įmokų grąžinimai – tai įmokų dalis, kuri pagal sutartis turi būti grąžinta draudėjams tuo atveju, jei pagal atitinkamą draudimo sutartį nepateikiama reikalavimų.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(3) SVARBIOJOS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

Patenkinti reikalavimai

Su draudimo veikla susiję patenkinti reikalavimai – tai ataskaitiniam laikotarpiui priskirtini reikalavimai, kuriuos sudaro per finansinius metus patenkinti reikalavimai, atitinkamos administravimo išlaidos (nuostolių sureguliuojimo išlaidos) bei reikalavimų rezervų pokyčiai. Išmokėtų reikalavimų suma mažinama nuostolių suma, kurią galima išieškoti įgyjant juridinės nuosavybės teises į apdraustą turtą arba perleidžiant draudėjo teises draudimo įmonei (subrogacija).

Perdraudimo sutarčių pagrindu atgautinos reikalavimų sumos apskaičiuojamos paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio dieną. Šio turto vertė sumažėja tuo atveju, jei po pirminio pripažinimo įvykus kuriam nors įvykiui, yra objektyvių įrodymų, kad Įmonė negalės išieškoti visų sumų, o tas įvykis turi pagrįstą įvertinamą poveikį Įmonės iš perdraudiko gautinoms sumoms.

Techniniai rezervai

Įmonė sudaro techninius rezervus, kurie atspindi su draudimo sutartimis susijusių įsipareigojimų prognozes: neuždirbtų draudimo įmokų rezervą ir rizikos, kurios terminas nėra pasibaigęs, rezervą bei neapmokėtų reikalavimų techninį rezervą.

(i) Neuždirbtos įmokos ir rizikos, kurios terminas nėra pasibaigęs, rezervai

Neuždirbtos įmokos techninis rezervas (UPR) – tai pasirašytos draudimo įmokos per laikotarpį nuo ataskaitos sudarymo dienos iki draudimo liudijimo galiojimo pabaigos dienos; šis rezervas sudaromas siekiant padengti būtinus draudimo reikalavimus bei su galiojančiais draudimo liudijimais susijusias išlaidas. Techniniai rezervai sudaromi kiekvienam draudimo liudijimui, atsižvelgiant į jo galiojimo terminą.

Rizikos, kurios terminas nėra pasibaigęs, rezervas (URR) - tai atidėtoji rizika, kurios terminas nėra pasibaigęs, susijusi su bendromis draudimo sutartimis, kai paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną galiojančių draudimo liudijimų nepasibaigusiams laikotarpiams tenkanti reikalavimų ir išlaidų laukiamoji vertė yra didesnė už neuždirbtų įmokų rezervą, susijusį su šiais draudimo liudijimais, atskaičius visas atidėtas įsigijimo sąnaudas.

Kiekvieną ataskaitos sudarymo dieną Įmonė atlieka *įsipareigojimų pakankamumo testą* (IPT), įvertindama, ar draudimo įsipareigojimai pagal per ataskaitinius metus pripažintus draudimo liudijimus yra pakankami; pakankamumas nustatomas, atliekant suformuotų draudimo rezervų palyginimą su esamų draudimo liudijimų prognozuojamų būsimųjų pinigų srautų dabartine verte.

Jei įsipareigojimų pakankamumo testas rodo, kad egzistuoja įsipareigojimų balansinės vertės trūkumas, tas trūkumas pripažįstamas kaip atitinkamų finansinių metų nuostolis, nustatant papildomą rizikos, kurios terminas nėra pasibaigęs, rezervą. Testas atliekamas viso draudimo portfelio pagrindu, jis taikomas bendrajai rezervų sumai, t.y. į perdraudimo efektą neatsižvelgiama.

(ii) Numatomų išmokėjimų techninis rezervas

Numatomų išmokėjimų techniniai atidėjimai metų pabaigoje parodo užregistruotų tačiau neapmokėtų reikalavimų (RBNS) prognozuojamą sumą ataskaitos sudarymo dieną, o statistiškai – išmokėtų tačiau neužregistruotų reikalavimų (IBNR) sumą ataskaitos sudarymo dieną.

RBNS rezervas suformuojamas iki ataskaitos sudarymo dienos įvykusių ir Įmonės bei Grupės užfiksuotų draudiminių įvykių reikalavimams padengti.

IBNR rezervas skaičiuojamas iki ataskaitinio laikotarpio paskutinės dienos išmokėtiems tačiau neužregistruotiems reikalavimams. IBNR rezervui skaičiuoti naudojamas trianguliacijos metodas.

„Chain-Ladder“ metodai buvo taikomi stambesnėms verslo dalims, pavyzdžiui, privalomajam vairuotojų civilinės atsakomybės draudimui (CPVCAD), CASCO, turto, sveikatos draudimui, draudimui nuo nelaimingų atsitikimų, bendrosios civilinės atsakomybės ir teisinių išlaidų draudimui. Dėl mažo gautų draudimo reikalavimų skaičiaus kai kurioms smulkioms draudimo rūšims (jūrų, orlaivių, krovininių, geležinkelių ir kt.) statistiniai metodai negalėjo būti taikomi, o IBNR rezervams apskaičiuoti buvo naudojamas procentinis metodas (5 proc. ankstesnių 12 mėnesių bendros pasirašytų draudimo įmokų (GWP) sumos).

Numatomų išmokėjimų techninis rezervas apima tiesiogines nuostolių atlyginimo išlaidas, būtiną per ataskaitinius metus ir ankstesniais metais pateiktiems reikalavimams administruoti. Numatomų išmokėjimų techninis rezervas mažinamas per ataskaitinį laikotarpį ir ankstesnius metus neapmokėtų draudimo reikalavimų likvidavimo pajamų (*income from salvage*) prognozuojama gautina suma per būsimus ataskaitinius laikotarpius.

Perdraudikui tenkanti techninio rezervo dalis atskleidžiama finansinės būklės ataskaitos turto dalyje.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(3) SVARBIOŠ APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

Finansinės priemonės

(i) Klasifikacija

Visos finansinės priemonės nuo pat pradžių priskiriamos kuriai nors vienai iš šių kategorijų:

Tikrąja verte pelne ar nuostoliuose apskaitomos finansinės priemonės – tai finansinis turtas ir įsipareigojimai, kuriuos Įmonė iš pradžių buvo klasifikavusi tikrąja verte kaip turtą ir įsipareigojimus bei įtraukusi į pelną arba nuostolį, taip pat prekybai laikomos finansinės priemonės. Jos apima tikrąja verte į pelną arba nuostolius įtrauktų finansinių priemonių grupes, kurios administruojamos ir kurių rezultatai vertinami tikrosios vertės pagrindu, laikantis dokumentais įformintos Įmonės investicijų strategijos. Prekybai laikomos finansinės priemonės – tai priemonės, kurias Įmonė laiko vien tik siekdama uždirbti pelno iš finansinių priemonių vertės trumpalaikių svyravimų. Išvestinės priemonės taip pat priskiriamos prekybai laikomoms finansinėms priemonėms, nebent jei jos yra klasifikuojamos kaip rizikos mažinimo apskaitai skirtos apsidraudimo priemonės.

Iki išpirkimo laikomas finansinis turtas – tai neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais ar nustatomo dydžio mokėjimais ir fiksuotu laikotarpiu, kurio atžvilgiu Įmonė turi teigiamų ketinimų bei galimybę laikyti iki išpirkimo.

Paskolos ir gautinos sumos - tai aktyvioje rinkoje nekotiruojamas neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais ar nustatomo dydžio mokėjimais, išskyrus prekybai laikomą turtą. Paskolos ir gautinos sumos apima paskolas, terminuotus indėlius bankuose ir skolininkus. Šiai kategorijai priskiriamos gautinos draudimo sumos.

Amortizuotąją savikainą apskaitomi finansiniai įsipareigojimai – tai Įmonės finansiniai įsipareigojimai, išskyrus tikrąja verte į pelną ar nuostolį įtrauktas finansines priemones. Šiai kategorijai priskiriami kreditoriai.

(ii) Pripažinimas

Finansinės priemonės pripažįstamos Įmonei tapus atitinkamos priemonės sutartinių teisių šalimi. Visas įprasta tvarka įsigijamas ir parduodamas finansinis turtas finansinės būklės ataskaitoje pripažįstamas sandorio dieną, kuri atitinka finansinio turto pateikimo dieną. Laikotarpio tarp sandorio ir atsiskaitymo dienų metu Įmonė gauto ar perduoto turto tikrosios vertės pokyčius apskaito pagal tuos pačius principus, kurie taikomi įsigyjant bet kurį kitą atitinkamos kategorijos turtą.

Visos paskolos pripažįstamos nuo lėšų išmokėjimo skolininkams dienos.

(iii) Vertinimas

Finansinės priemonės iš pradžių vertinamos tikrąja verte ir apima sandorio išlaidas, išskyrus tikrąja verte į pelno ir nuostolių ataskaitą įtrauktą finansinį turtą.

Atlikus pirminį matavimą, visas tikrąja verte į pelną ar nuostolius įtrauktas finansinis turtas ir įsipareigojimai yra vertinamas tikrąja verte.

Visas kitas finansinis turtas ir įsipareigojimai, tame skaičiuje paskolos ir gautinos sumos, iki išpirkimo laikomas turtas bei amortizuotąją savikainą apskaityti finansiniai įsipareigojimai vertinami jų amortizuotąją savikainą, taikant galiojančios palūkanų normos metodą.

Galiojanti palūkanų norma – tai norma, tiksliai diskontuojanti per visą atitinkamo finansinio turto ar įsipareigojimų laikotarpį numatomus būsimus piniginius mokėjimus ir gautinas sumas. Skaičiuodama galiojančią palūkanų normą, Įmonė atsižvelgia į atitinkamos finansinės priemonės sutarties sąlygas ir numato būsimus pinigų srautus, tačiau ne būsimus kredito nuostolius.

Dėl tikrąja verte į pelną ar nuostolius įtrauktų finansinių priemonių tikrosios vertės svyravimų atsiradęs pelnas arba nuostolis pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Amortizuotąją savikainą apskaityto finansinio turto ir įsipareigojimų prieaugis ar nuostolis bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažįstamas tada, kai finansinio turto ar įsipareigojimų pripažinimas yra nutraukiamas.

Tikrosios vertės matavimo principai

Tikroji vertė – tai suma, už kurią turtą galima iškeisti, o įsipareigojimą įvykdyti, kai sandorį sudaro nusimanančios ir norinčios jį sudaryti nesusijusios šalys.

Kai finansinė priemonė turi kotiruotą rinkos kainą aktyviojoje rinkoje, jos tikroji vertė nustatoma pagal ataskaitos sudarymo dienos arba paskutinės darbo dienos pasiūlymo kainą atitinkamoje rinkoje. Kai finansinė priemonė nekotiruojama aktyvioje rinkoje, naudojami atitinkamoje rinkoje taikomi diskontuotų pinigų srautų modeliai, jei tik tų modelių taikymas užtikrina galimybę patikimai nustatyti tikrąją vertę.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(3) SVARBIOŠ APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

Tikrosios vertės nustatymas

Kai nėra stebėjimo duomenų apie finansinio turto ir įsipareigojimų rinkos kainą, norint nustatyti turto tikrąją vertę būtina naudoti pirmiau apibūdintus vertės apskaičiavimo metodus. Kai finansine priemone prekiaujama retai, o kainos skaidrumas yra žemas, tikroji vertė yra ne tokia objektyvi, todėl būtina remtis skirtingo laipsnio vertinimais, atsižvelgiant į likvidumą, koncentraciją, rinkos veiksnių neapibrėžtumą, kainos nustatymo prielaidas ir kitas konkrečią priemonę veikiančias rizikas.

Šioje lentelėje analizuojamos tikrąja verte apskaitytos finansinės priemonės, taikant vertės nustatymo metodą:

	Skelbiamos kainos (1)	Iš viso
2012		
Finansinis turtas		
Tikrąja verte į pelną ir nuostolį įtrauktas finansinis turtas		
Investicinių fondų investiciniai pažymėjimai	32	32
Skolos vertybiniai popieriai ir kiti fiksuoto pajamingumo vertybiniai popieriai	8 652	8 652
	8 684	8 684
2011		
Finansinis turtas		
Tikrąja verte į pelną ir nuostolį įtrauktas finansinis turtas		
Investicinių fondų investiciniai pažymėjimai	32	32
Skolos vertybiniai popieriai ir kiti fiksuoto pajamingumo vertybiniai popieriai	550	550
	582	582

(1) Į šią kategoriją įeina finansinis turtas ir įsipareigojimai, kurių vertė nustatyta aktyvioje rinkoje skelbiamų kainų pagrindu. Laikoma, kad finansinė priemonė kotiruojama aktyvioje rinkoje, jei yra galimybė periodiškai gauti laisvai prieinamus duomenis apie kotiruotą kainą iš biržos, prekiautojo, tarpininko, pramonės grupės, kainų nustatymo tarnybos ar reguliavimo agentūros, ir jei ta kaina atspindi faktiškai ir nuolat sudaromus rinkos sandorius tarp nesusijusių šalių. Į šią kategoriją įeina tokios stambios turto klasės, kaip finansinis turtas, kurio tikroji vertė nustatyta remiantis kainų nustatymo informacijos teikėjų duomenimis ar įpareigojančiais tarpininkų pasiūlymais, bei turtas, kurio tikroji vertė nustatyta remiantis indeksais.

Vadovybė vertino, ar yra skirtumas tarp finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų, kurie nebuvo vertinami tikrąja verte, tikrosios vertės ir amortizuotos savikainos. Bendrovė padarė išvadą, kad dėl finansinio turto ir įsipareigojimų trumpalaikio pobūdžio skirtumo nėra, išskyrus turtą, laikomą iki išpirkimo termino pabaigos. Daugiau apie turto, laikomo iki išpirkimo termino pabaigos, analizę ir balansinės ir tikrosios vertės palyginimą žr. 26 pastabą.

(iv) Pripažinimo nutraukimas

Finansinio turto pripažinimas nutraukiamas tada, kai baigiasi teisės gauti atitinkamo finansinio turto generuojamus pinigų srautus, arba kai įmonė perduoda iš esmės visas nuosavybės rizikas ir naudą. Finansinių įsipareigojimų pripažinimas nutraukiamas tada, kai jie padengiami, t. y. kai finansinis įsipareigojimas yra įvykdomas, atšaukiamas arba pasibaigia jo terminas.

(v) Išvestinės finansinės priemonės

Išvestinės finansinės priemonės laikomos siekiant valdyti riziką, jos apima visą išvestinį turtą ir įsipareigojimus, kurie nepriskirti prekybai laikomam turtui ir įsipareigojimams. Rizikos valdymo tikslais laikomos išvestinės priemonės finansinės būklės ataskaitoje vertinamos tikrąja verte. Ataskaitos sudarymo dieną įmonė neturi išvestinių priemonių (2011: nėra).

Išvestinės priemonės gali būti įterptos į kitą sutartinį susitarimą („pagrindinė sutartis“). Įterptąją išvestinę priemonę įmonė apskaito atskirai nuo pagrindinės sutarties, kai pati pagrindinė sutartis nėra įtraukta į pelną arba nuostolį tikrąja verte, jei įterptosios išvestinės priemonės sąlygos būtų nustatytos atskiroje sutartyje, ji atitiktų išvestinės priemonės apibrėžimą, o įterptosios išvestinės priemonės ekonominės charakteristikos ir rizikos nėra glaudžiai susijusios su pagrindinės sutarties ekonominėmis charakteristikomis ir rizikomis.

2011 m. ir 2012 m. įmonė nenaudojo apsidraudimo apskaitos.

(vi) Užskaitos

Kai egzistuoja teisiškai įgyvendinama teisė užskaityti pripažintas sumas ir yra siekiama padengti įsiskolinimus grynųjų pinigų pagrindu, arba realizuoti turtą ir tuo pat metu įvykdyti įsipareigojimą, finansinis turtas ir įsipareigojimai užskaitomi finansinės būklės ataskaitoje užfiksuota grynąja verte.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(3) SVARBIOJOS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

Nekilnojamasis turtas ir įrengimai

(i) Nuosavas turtas

Nekilnojamasis turtas ir įrengimai apima pastatus, biuro įrangą ir transporto priemones. Nekilnojamojo turto ir įrangos vienetai apskaitomi savikaina, atskaičius sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius, išskyrus pastatus, kurie yra apskaityti perkainojimo sumomis žemiau nurodyta tvarka. Sąnaudoms priskiriamos tiesiogiai turto įsigijimui priskirtinos išlaidos.

Kai nekilnojamojo turto ir įrangos vieneta sudaro svarbūs komponentai, kurių naudojimo laikotarpiai skiriasi, jie apskaitomi kaip atskiri nekilnojamojo turto ir įrangos vienetai.

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų naudojimo laikotarpį prailginančio kapitalinio remonto ir rekonstrukcijos išlaidos pridedamos prie atitinkamo turto vertės ir nurašomos per atitinkamo turto naudojimo laikotarpį. Įtraukiant į apskaitą sumontuotų atsarginių dalių sąnaudas, pajamų ataskaitoje nurašoma tų atsarginių dalių likutinė vertė.

Nekilnojamojo turto ir įrengimų aptarnavimo išlaidos bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažįstamos jas patyrus.

Visi įmonės pastatai priskiriami savo veikloje naudojamo (savo reikmėms naudojamo) turto kategorijai.

Disponuojant nekilnojamuoju turtu, įranga ir įrengimais gautas pelnas arba nuostolis apskaičiuojamas kaip turto likutinės vertės ir pardavimo metu gautų pajamų skirtumas ir parodomas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

(ii) Perkainojimas

Įmonės pastatai yra periodiškai perkainojami. Siekiant atspindėti rinkos padėtį paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną, vertinimą atlieka išorinis nepriklausomas vertinimo specialistas, turintis atitinkamą vertinimo vietoje pripažintą profesionalo kvalifikaciją.

Tikroji vertė nustatoma remiantis stebima rinkos verte, t.y. nustatyta suma, už kurią vertės nustatymo dieną galėtų įvykti nekilnojamojo turto mainai tarp nesusijusių šalių – turtą ketinančio įsigyti pirkėjo ir tą turtą ketinančio parduoti pardavėjo, prieš tai atlikus tinkamą rinkodarą.

Jei paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną nustatytą veiklai (savo reikmėms) naudojamų pastatų tikroji vertė yra ženkliai didesnė už jų likutinę vertę, pastatai perkainojami aukštesne verte. Atlikus perkainojimą atsiradęs vertės padidėjimas pripažįstamas kaip akcininkų turto dalis kitų bendrųjų pajamų punkte „Pastatų perkainojimo rezervas“. Nutraukus turto pripažinimą, pastatų perkainojimo rezervas tiesiogiai neperkeliamas į nepaskirstytąjį pelną.

Jei pagrindinei veiklai (savoms reikmėms) naudojamų pastatų tikroji vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje yra mažesnė už jų likutinę vertę, jie perkainojami žemesne verte. Perkainojus žemesne verte atsiradęs vertės sumažėjimas pirmiausia naudojamas „Pastatų perkainojimo rezerve“ pripažintam to paties turto perkainojimo rezervui panaikinti, o į pelną arba nuostolį įtraukiama tik ši rezervą viršijanti perkainojimo sumažėjimo dalis.

Po nurašymo bet koks perkainojimas perkeliamas iš perkainavimo rezervo į nepaskirstytąjį pelną.

(iii) Nusidėvėjimas

Nusidėvėjimo metodai, naudojimo laikotarpiai ir likutinės vertės peržiūrimos kiekvieną ataskaitos sudarymo dieną. Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesioginio proporcingumo metodą, kai turto vertė nurašoma per jo naudojimo laikotarpį, taikant šias metines nusidėvėjimo normas:

Nuosavoms reikmėms naudojami pastatai	2 %
Kompiuteriai ir įranga	33 %
Kita biuro įranga	7–50 %
Transporto priemonės	33 %

Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas apima programinę įrangą, prestižą bei verslo sujungimo metu įgytą kitą nematerialųjį turtą (santykius su klientais ir programinę įrangą).

Nematerialusis turtas apskaitomas savikaina, atimant sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimo nuostolius.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(3) SVARBIOJOS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

Verslo sujungimo metu įgytas nematerialusis turtas iš pradžių pripažintas tikrąja verte. Verslo sujungimo metu įgytos programinės įrangos tikroji vertė nustatoma taikant atkuriamosios vertės metodą. Verslo sujungimo metu įgytų ryšių su klientais tikroji vertė nustatoma taikant keleto laikotarpių perteklinių pajamų skaičiavimo metodą.

Amortizacijai skaičiuoti taikomas tiesioginio proporcingumo metodas, kai turto vertė nurašoma per jo naudojimo laikotarpį, taikant šias metines amortizacijos normas:

Programinė įranga	20 %
Ryšiai su klientais	10 %
Kita programinė įranga	33 %

Prestižas

Prestižas atspindi įsigijimo savikainos paviršį, lyginant su Grupei tenkančios identifikuojamos grynojo turto ir neapibrėžtųjų įsipareigojimų dalies įsigijimo dienos tikrąja verte, kai dukterinė įmonė reorganizacijos metu prijungiama prie Įmonės. Prestižas įtraukiamas į nematerialųjį turtą.

Prestižas paskirstomas pinigų kuriantiems vienetams ir įtraukiamas į apskaitą kaip savikainos ir vertės sumažėjimo nuostolių skirtumas.

Prestižo vertės sumažėjimo patikrinimas atliekamas kartą per metus arba dažniau, jei įvykiai ar aplinkybių pasikeitimai rodo, kad vertė gali būti sumažėjusi. Subjekto žinioje esantis prieaugis arba nuostolis apima parduotam subjektui tenkančios prestižo dalies balansinę vertę.

Vertės sumažėjimas

(i) Finansinis turtas

Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną Įmonė vertina, ar egzistuoja objektyvių įrodymų, kad finansinio turto, kuris neapskaitomas tikrąja verte kaip pelnas ar nuostolis, vertė yra sumažėjusi. Laikoma, kad finansinio turto vertė yra sumažėjusi, kai objektyvūs įrodymai patvirtina, kad turto vertė sumažėjo dėl įvykio po turto pirminio pripažinimo ir toks įvykis, dėl kurio atsirado nuostolis, veikia finansinio turto, kuris gali būti patikimai apskaičiuotas, būsimuosius pinigų srautus.

Įmonė nagrinėja įrodymus apie konkretaus turto lygmens paskolų bei avansu išmokėtų sumų, taip pat iki išpirkimo laikomų investicinių vertybinių popierių vertės sumažėjimą. Vertinamas visų paskolų bei avansu išmokėtų sumų, taip pat iki išpirkimo laikomų investicinių vertybinių popierių konkretus vertės sumažėjimas.

Amortizuotąją vertę apskaityto turto vertės sumažėjimo nuostoliai vertinami kaip finansinio turto balansinės vertės ir numatytų būsimųjų pinigų srautų dabartinės vertės, diskontuotos taikant turto pirminę galiojančią palūkanų normą, skirtumas. Nuostoliai pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje ir parodomi rezervinėje paskolų ir avansu išmokėtų sumų sąskaitoje. Tam tikrais atvejais, sumažėjusios vertės turto palūkanos ir toliau pripažįstamos, naudojant diskonto panaikinimą. Kai dėl kurio nors vėlesnio įvykio vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja, vertės sumažėjimo nuostolio sumažėjimas atstatomas, pakoreguojant pajamų ataskaitą.

(ii) Nefinansinis turtas

Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną peržiūrima Įmonės nefinansinio turto, išskyrus atidėtąjį mokesčių turtą, balansinė vertė, siekiant nustatyti, ar yra kurių nors vertės sumažėjimo požymių. Jei tokių požymių esama, nustatoma turto atsiperkamoji vertė. Prestižo atsiperkamoji vertė apskaičiuojama kiekvieną ataskaitos sudarymo dieną.

Vertės sumažėjimo nuostoliai pripažįstami tuo atveju, jei turto ar pajamas generuojančio jo vieneto balansinė vertė yra aukštesnė už jo atsiperkamąją vertę. Pajamas generuojantis vienetas – tai smulkiausia identifikuojama pinigų srautus generuojanti turto grupė, iš esmės nepriklausoma nuo kito turto ar grupių. Vertės sumažėjimo nuostoliai pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje. Pajamas generuojančių vienetų vertės sumažėjimo pripažintieji nuostoliai paskirstomi pirmiausia siekiant sumažinti bet kurio tiems vienetams priskirto prestižo balansinę vertę, o tada – kito vieneto (vienetų grupės) turto balansinę vertę; paskirstymas atliekamas proporcingai.

Turto arba pajamas generuojančio vieneto atsiperkamoji vertė – tai jo naudojimo vertė arba jo tikrosios vertės ir pardavimo kainos skirtumas, žiūrint, kas daugiau. Nustatant naudojimo vertę, būsimieji pinigų srautai diskontuojami iki jų dabartinės vertės, taikant ikimokestinę diskonto normą, atspindinčią konkretaus turto pinigų vertės laike ir rizikų dabartinius rinkos įvertinimus.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(3) SVARBIOS APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

Visi prestižo vertės sumažėjimo nuostoliai yra nepanaikinami. Kiekvieną ataskaitos sudarymo dieną atliekamas ankstesniais laikotarpiais pripažintų kito turto vertės sumažėjimo nuostolių vertinimas, siekiant nustatyti požymių, kad nuostoliai sumažėjo arba jų nebėra. Pasikeitus įvertinimams, kuriais remiantis buvo apskaičiuota atsiperkamoji vertė, vertės sumažėjimo nuostoliai panaikinami. Vertės sumažėjimo nuostoliai panaikinami tik ta apimtimi, kuria atitinkamo turto balansinė vertė neviršija balansinės vertės, kuri būtų nustatyta (atskaičius nusidėvėjimą ar amortizaciją), jei vertės sumažėjimo nuostoliai nebūtų buvę pripažinti.

Pinigai kasoje ir indėliai iki pareikalavimo kredito institucijose

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro pinigai kasoje, indėliai iki pareikalavimo, vienos nakties indėliai ir terminuoti indėliai bankuose, kurių terminas yra trumpesnis kaip trys mėnesiai. Pinigų srautų ataskaitoje pinigų srautai pateikiami naudojant tiesioginį metodą.

Pajamos iš palūkanų

Visų pajamas generuojančių priemonių generuojamos pajamos iš palūkanų į bendrųjų pajamų ataskaitą įtraukiamos taikant galiojančios palūkanų normos metodą. Palūkanų pajamos apima kuponų išmokas už fiksuoto pajamingumo vertybinių popierių, palūkanas už investicijas į bankų indėlius ir paskolas, atsiskaitomosios sąskaitos likučius bei diskontų ar premijų amortizaciją ir kitus palūkanas generuojančių priemonių likutinės vertės ir jų vertės išpirkimo dieną skirtumus, apskaičiuotus taikant galiojančios palūkanų normos metodą.

Klientų įgijimo išlaidos

Klientų įgijimo išlaidos apima komisinius mokesčius tarpininkams bei kitas draudimo liudijimų įgijimo išlaidas. Klientų įgijimo išlaidos, kurių negalima priskirti konkrečiai draudimo rūšiai, paskirstomos proporcingai pagal uždirbtas įmokas. Klientų įgijimo išlaidų dalį sudarantys tarpininkų komisiniai paskirstomi kiekvienai konkrečiai draudimo rūšiai.

Atidėtosios klientų įgijimo išlaidos

Atidėtosios klientų įgijimo išlaidos parodo būsimiems ataskaitiniams laikotarpiams tenkančią tarpininkams mokėtinų komisinių dalį, kuri pripažįstama proporcingai pagal neuždirbtų įmokų techninio rezervo ir kiekvienos draudimo sutarties bendrą pasirašytųjų įmokų santykį.

Perdraudimo komisiniai

Perdraudimo komisiniai apima už perdraudimo sutartis iš perdraudikų gautus ar gautinus komisinius. Ne gyvybės perdraudimo sutarčių komisinių atidėjimo metodas turi atitikti ne gyvybės draudimo įgijimo išlaidų atidėjimų formavimo metodą.

Neuždirbti perdraudimo komisiniai

Neuždirbti perdraudimo komisiniai apima apskaičiuotus perdraudimo sutarčių pagrindu iš perdraudikų gautinus komisinius, kurie yra atidėti ir priskirti atitinkamų draudimo liudijimų draudimo laikotarpių pajamoms.

Netiesioginių pajamų ir išlaidų paskirstymas pagal draudimo rūšis

Iki 2011 metų ir 2011 metais 10 proc. Įmonės administravimo išlaidos buvo paskirstomos po lygiai draudimo portfeli sudarančioms draudimo rūšims, suskirsčius jas į grupes, naudojamos teikiant ataskaitas vietinei priežiūros institucijai. Likusi administravimo išlaidų dalis draudimo rūšims buvo paskirstoma proporcingai jų bendroms pasirašytoms.

Nuo 2012 m. netiesioginės pajamos ir išlaidos skirstomos pagal draudimo rūšį:

- 50 proc. administracinių išlaidų bendros sumos paskirstoma proporcingai pagal bendrą pasirašytų įmokų sumą;
- 50 proc. administracinių išlaidų bendros sumos paskirstoma proporcingai pagal pasirašytų draudimo liudijimų skaičių.

Sveikatos draudimo atveju taikomas 0,5 koeficientas, nes skaičiavimas pagrįstas grupės draudimu apdraustų asmenų skaičiumi.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(3) SVARBIOŠ APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)

Toliau pateiktoje lentelėje skaitine išraiška pavaizduota, kaip politikos pasikeitimas paveikė 2011 m. administracines išlaidas:

Administracinės išlaidos pagal draudimo rūšį

	Padalyta pagal 2012 m. netiesioginių pajamų ir išlaidų paskirstymo pagal draudimo rūšį politiką Tūkst. latų	Padalyta pagal netiesioginių pajamų ir išlaidų paskirstymo pagal draudimo rūšį politiką, galiojusią iki 2012 m. Tūkst. latų
Transporto priemonių (KASKO) draudimas	432	588
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Latvijoje	404	325
Turto draudimas	383	501
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Lietuvoje ir Estijoje	1 278	783
Sveikatos draudimas	186	373
Kitos draudimo rūšys	329	442
	3 012	3 012

Pelno mokestis

Įmonės pelno mokestį sudaro einamieji ir atidėtieji mokesčiai. Pelno mokestis pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje, išskyrus ta apimtį, kuria jis yra susijęs su punktais, kurie yra pripažinti kaip kitos bendrosios pajamos ar akcininkų turtas; šiuo atveju susijusios pajamos taip pat pripažįstamos kaip kitos bendrosios pajamos arba akcininkų turtas.

Parodytos einamųjų mokesčių išlaidos apima apmokestinamojo pelno einamųjų mokesčių išlaidas. Latvijoje 15 proc. pelno mokesčio tarifas skaičiuojamas pagal Latvijos mokesčių įstatymus, skaičiavimai atliekami remiantis mokestinio laikotarpio ataskaitoje nurodytu apmokestinamuoju pelnu. Estijoje veikiančio padalinio finansinis rezultatas į įmonės pelno mokesčio skaičiavimus įtraukiamas pagal įmonių pelno mokestį reglamentuojančias Latvijos mokesčių taisykles. Lietuvoje veikiančio padalinio įmonių pelno mokestis skaičiuojamas atskirai pagal Lietuvos mokesčių taisykles, taikant 15 proc. mokesčio tarifą.

Lietuvoje veikiančio padalinio uždirbtas apmokestinamasis pelnas apmokestinamas Lietuvoje; Latvijoje jis neapmokestinamas.

Atidėtieji mokesčiai skaičiuojami atsižvelgiant į finansinės atskaitomybės sudarymo tikslais nustatytos turto ir įsipareigojimų balansinės vertės bei apmokestinimo tikslais naudojamų sumų laikinuosius skirtumus. Atidėtieji mokesčiai vertinami taikant mokesčių tarifus, kurie, kaip tikimasi, tiems laikiniams skirtumams išnykus bus taikomi iki ataskaitos sudarymo dienos priimtų arba iš esmės priimtų įstatymų pagrindu. Pagrindiniai laikinieji skirtumai atsiranda dėl nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų bei sukauptų sumų apskaitos ir mokestinio nusidėvėjimo skaičiavimo normų ir metodų skirtumų.

Atidėtasis mokestinis turtas pripažįstamas tik ta apimtį, kuria yra tikėtina, kad bus uždirbta būsimo apmokestinamojo pelno, padengsiančio laikinuosius skirtumus.

Nuoma

Įmonė nuomininkės teisėmis nuomojasi patalpas. Nuomos mokesčio mokėjimai ir išankstiniai mokėjimai nuomos laikotarpio metu į bendrųjų pajamų ataskaitą įtraukiami taikant tiesioginio proporcingumo metodą.

Atidėjiniai

Atidėjiniai pripažįstami tuo atveju, kai dėl ankstesnio įvykio Įmonė turi dabartinį teisinį arba konstruktyvų įsipareigojimą, kurį galima patikimai nustatyti, ir kai yra tikėtina, jog įsipareigojimui įvykdyti prireiks ekonominių išmokų.

Išmokos darbuotojams

Trumpalaikės išmokos darbuotojams, tame skaičiuje darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos, premijos bei atostoginiai, per visą darbuotojų tarnybos laikotarpį kaupimo pagrindu yra įtraukiamos į grynąsias veiklos išlaidas. Įmonė savo per visą darbuotojų tarnybos laikotarpį jų vardu moka fiksuoto dydžio socialinio draudimo įmokas Valstybinam socialinio draudimo fondui; šios įmokos mokamos pagal vietos teisinius reikalavimus; Įmonė ir Grupė nėra įsipareigojusios mokėti su pensija susijusių papildomų įmokų už darbuotojų tarnybą.

**FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(3) SVARBIOŠ APSKAITOS TAISYKLĖS (tęsinys)**

Susijusios šalys

Susijusiosios šalys – juridiniai ir fiziniai asmenys, susiję su bendrove pagal toliau nustatytas taisykles.

- a) Asmuo arba artimas to asmens šeimos narys yra susijęs su ataskaitas teikiančiu ūkio subjektu, jei tas asmuo:
 - i) kontroliuoja arba bendrai kontroliuoja ataskaitas teikiantį ūkio subjektą;
 - ii) turi reikšmingos įtakos ataskaitas teikiančiam ūkio subjektui; arba
 - iii) yra vienas iš ataskaitas teikiančio ūkio subjekto arba jį patronuojančios įmonės pagrindinių vadovaujančių darbuotojų.
- b) Ūkio subjektas yra susijęs su ataskaitas teikiančiu ūkio subjektu, jei taikoma bet kuri iš šių sąlygų:
 - i) ūkio subjektas ir ataskaitas teikiantis ūkio subjektas priklauso tai pačiai grupei (tai reiškia, kad kiekviena patronuojanti įmonė, dukterinė įmonė ir bendra dukterinė įmonė yra susijusi su kitomis);
 - ii) vienas ūkio subjektas yra kito ūkio subjekto asocijuotoji įmonė arba bendra įmonė (arba grupės, kuriai priklauso kitas ūkio subjektas, asocijuotoji įmonė arba bendra įmonė);
 - iii) abu ūkio subjektai yra tos pačios trečiosios šalies bendros įmonės;
 - iv) vienas ūkio subjektas yra trečiosios šalies bendra įmonė, o kitas ūkio subjektas yra trečiosios šalies asocijuotoji įmonė;
 - v) ūkio subjektas yra išmokų, mokamų ataskaitas teikiančio ūkio subjekto arba su juo susijusio ūkio subjekto darbuotojams, pasibaigus jų tarnybos laikui, plano vykdytojas. Jei ataskaitas teikiantis ūkio subjektas pats yra tokio plano vykdytojas, finansuojantys darbdaviai taip pat yra susiję su ataskaitas teikiančiu ūkio subjektu;
 - vi) ūkio subjektą kontroliuoja arba bendrai kontroliuoja a punkte nurodytas asmuo;
 - vii) a punkto i papunktyje nurodytas asmuo turi reikšmingos įtakos ūkio subjektui arba yra vienas iš ūkio subjekto (arba ūkio subjekto patronuojančios įmonės) pagrindinių vadovaujančių darbuotojų.

Susijusių šalių sandoris – išteklių, paslaugų arba įsipareigojimų perdavimas tarp ataskaitas teikiančio ūkio subjekto ir susijusios šalies, neatsižvelgiant į tai, nustatoma kokia nors kaina ar ne.

FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKU VALDYMAS

Rizikos valdymas yra neatstariama kasdienu Bendrovės operāciju dalis. Rizikos identifikāvāvāms, īvērtināvāms, valdāvāms ir kontrolē bei potenciāliu strateginū sprendimū dēl rizikos pobūdžio poveikio analizē yra ļabai svarbi operāciju dalis, ūztikrinānti, kad nebūtu viršytas patvirtintas rizikos mastas, ir ģerinānti vērtēs kūrimā.

Bendras rizikos valdāvāms ūztikrina nuoseklū rizikos vērtināvāms ir valdāvāms visojē Bendrovējē. Rizikos valdāvāms Bendrovējē turi du ģagrindinius tikslus, t. y. nepriisiimti didesnēs rizikos nei Bendrovē ģali suvaldyti ir visāpusiško rizikos valdāvāms ģagalba kurti vērtē savo ģlientāms ir savininkāms. Ģriežto rizikos valdāvāms ģrocēsu metu rizikos yra identifikuoģamos, analizuoģamos, vērtināmas ir valdomas sieģiant ne tik sumāžinti neāiškumus ir īšvēngti dideliu nuostoliu, bet ir ģpadidinti su rizika susijusiā ģrāžā.

Valdyba turi ūztikrinti, kad Bendrovēs prisiimāma rizika atitiktū Bendrovēs finansinē būklē ir norā imtis tokios rizikos. Tam reģķia ģasirūpinti reģķalīngā politika, tvarka ir atskaitomybe, kurios ģarantuoģu ģatēnkināvāms rizikos valdāvāms bei atitiktū īstatymāms ir reģķlamentāms. Tokiu būdu tāip ģat ūztikrināmas tinkāmas rizikos valdāvāms ir vīdaus kontrolēs veiksmu organizāvāvāms ir dokumentāvāvāms.

Direktorius atsaģo ūz bendrā rizikos valdāvāms Bendrovējē. Atsaģomybē ūz nuolatinē rizikos valdāvāms ģonkreģiosē srītyse ģaskirāma atsaģīngiem vādvāms. Bendrovē turi centralizuoģas rizikos kontrolēs funkcījas, ģavyzdžiui, valdāvāms, atitiktīs ir draudimo. Bendrovējē tāip ģat yra nepriģķlausomas vīdaus auditorius, kurio ģareīga – stēbēti rizikos valdāvāms ir vīdaus kontrolē bei ūztikrinti ģū tinkāvāms veikimā. Nepriģķlausomas vīdaus auditorius atsīskaito tiesīai Valdybai.

Kapitālo rizikos valdāvāms

Ģagrīndīnē draudimo funkcīja – ģerkelti rizikā, todēl Bendrovē su ģa susīduria ir draudimo, ir investāvāms operāciju metu. Rizikos identifikāvāvāms, vērtināvāms ir valdāvāms vādvāna svarbū vādvāmenē operāciju metu. Rizika ir kapitālas yra ir turētū būti ģarpusāvyjē susījē. Bet kuri draudimo bendrovē turi ģritaīkyti rizikā ģrie savo kapitālo bāzēs. Ģīta vērtus, mokumo kapitālas arba nuosāvas kapitālas turi savo ģainā. Ģagrīndinis kapitālo valdāvāms tikslas – suderīnti šīuos du āspektus. Bendrovēs kapitālo valdāvāms turi ūztikrinti, kad Bendrovēs ģapitalizāvāvāms ģali ātlaīkyti neīģīamas ģaseģmes, nesūķelīant ģoku ī finansīnu sunkumu, ir kad Bendrovēs kapitālas yra efektīvīai nāudoģamas.

Bendrovēs mokumo ātsarga (mīnīmalus ģapitalizāvāvāms) yra didesnē suma, āpsķaiģīuota ģagal ģasīrāšytas īmokas ar īsmōķētas īsmōķas, kuri nēģali būti māžesnē nei ģraēitū mētū ģāķoreģuota mokumo ātsarga arba Finānsu ī kapitālo rīnkū komisījas ģāķelbta ģarantīju fōndo mīnīmalī suma. Bendrovē ģasīžymī ļabī stīpriu ģapitalizāvāms īš visu šīu trīju ģerspekītvu. Ģagal 2012 m. ģruodžio 31 d. kapitālo ģāķānkāvāms tāsīyklē, mokumo ātsarga būvo 9 142 000 lātū, o kapitālo ģertēķklus – 14 727 000 lātū (38 proc. kapitālo ģāķānkāvāms rodīķlis).

	2012-12-31 LVL'000	2011-12-31 LVL'000
Mokumo ātsarga ģagal reīķalāvāms	7 915	8 441
Mokumo ātsarga ģagal ģasīrāšytas īmokas	7 601	7 004
Ģritaīkyta mokumo ātsarga ānkstesnīo atāskaitīnīo lāīķotārpīo ģāģāģojē	8 679	9 142
Mīnīmalī ģarantīnīo fōndu suma (EUR)	3 200	3 200
Atāskaitīnīo lāīķotārpīo ģāģāģojē Lātīvīas Bānķo nūstatytas euro ķeītimo ģursas	0,702804	0,702804
Mīnīmalī ģarantīnīo fōndu suma (LVL)	2 249	2 249
Mokumo ātsarga (dīdģīāusīā īš nūrodytūju sumu)	8 679	9 142
Aķcīnīku turto īr mokumo atītīķtis	2012-12-31 LVL'000	2011-12-31 LVL'000
Draudīķo āpmōķētasī nuosāvybē	22 500	22 500
Kapitālo rezervas īr ķīti rezervāī	591	591
Audītuotas nēģāķīrstytāsī ģelnas	6 993	5 507
70 proc. turto ģerķāģnoģīmīo rezervas	-	30
Nemāterīālusī turtas	(6 215)	(6 257)
Kapitālas īš vīso kapitālo ģāķānkāvāms ūztīķrīntī (nuosāvos lēšos)	23 869	22 371
Mokumo ātsarga	8 679	9 142
Kapitālo ģervīrģīs	15 190	13 229

FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(4) RIZIKOS IR RIZIKU VALDYMAS (tēsinys)

Draudiko nuosavos lēšas taip pat yra tiesiogiai susijusios su draudiko galimybėmis prisiimti riziką, kurias apibūdina nuosavų lėšų ir draudiko pagrindinių normų santykis. Nuosavų lėšų ir pasirašytų įmokų bei išmokėtų reikalavimų santykis parodo draudiko galimybes valdyti įvairias draudimo rizikas, o jų santykis su techniniais rezervais apibūdina draudiko galimybes prisiimti nuostolius kurie gali atsirasti padarius klaidą techninių rezervų skaičiavimo metu.

	Nuosavų lėšų ir pagrindinių eilučių finansinėse ataskaitose santykis, %		Nuosavų lėšų ir pagrindinių eilučių finansinėse ataskaitose santykis, %	
	2012 LVL'000		2010 LVL'000	
Nuosavos lėšos	23 869	-	22 371	-
Išmokėti reikalavimai neto	26 154	91	24 306	92
Uždirbtos įmokos neto	40 738	59	35 985	62
Techninių rezervų iš viso neto	34 838	69	31 763	70
Investicijų iš viso	52 889	45	41 914	53

Draudimo verslui reikalingas kapitalas paskirstomas produktams, kad būtų teisingiau nustatytos kapitalo sąnaudos kainodaros ir pelningumo įvertinimo tikslu. Papildomas kapitalas, kuris turimas lyginant su griežčiausiais privalomais kapitalo reikalavimais, laikomas papildoma apsauga, juo galima finansuoti Bendrovės strateginius augimo tikslus.

Bendrovė stengiasi prisitaikyti prie būsimų Mokumas II taisyklių, kurios pakeis esamas kapitalo taisykles ir numatys reikalavimus stipriam rizikos valdymui ir atskaitomybei. Vienas iš naujųjų taisyklių elementų yra tas, kad jis leidžia naudoti Bendrovės nuosavą modelį nustatant įstatymuose numatytus kapitalo reikalavimus pagal aiškiai apibrėžtus kriterijus.

Draudimo rizikos

Rizika pagal bet kokią draudimo sutartį yra tikimybė, kad įvyks draudiminis įvykis, ir netikrumą dėl gaunamų reikalavimų dydžio. Dėl pačios draudimo sutarties prigimties ši rizika yra atsitiktinė ir todėl turi būti įvertinta.

Bendrovė savo veiklą vykdo Latvijoje, Lietuvoje ir Estijoje. Pagrindinis Bendrovės verslas yra draudimo rizikų prisiėmimas ir valdymas. Kalbant apie draudimo sutarčių portfelį, kur kainodarai ir atidėjiniams taikoma tikimybų teorija, pagrindinė Bendrovei pagal draudimo sutartis tenkanti rizika yra ta, kad faktiniai reikalavimai ir išmokamos išmokos gali viršyti draudimo įsipareigojimų balansinę sumą. Taip gali nutikti dėl to, kad reikalavimų dažnumas ir (arba) dydis ir išmokos yra didesni, nei skaičiuota. Draudiminiai įvykiai įvyksta atsitiktine tvarka, faktinis reikalavimų ir išmokų skaičius ir jų sumos kiekvienais metais skiriasi nuo to lygio, kuris buvo paskaičiuotas naudojant statistinius metodus.

Draudimo produkto tarifų ir kainų apskaičiavimas atspindi esamas rinkos sąlygas ir įvertina labiausiai tikėtinas prielaidas, būtinas būsimiems rezultatams koreguoti siekiant ženkliai sumažinti finansines rizikas.

Patirtis rodo, kad kuo didesnis panašių draudimo sutarčių portfelis, tuo mažesnis santykinis kintamumas, lyginant su tikėtiniu rezultatu. Be to, kuo labiau diversifikuotas portfelis, tuo mažiau jį veikia pasikeitimas kurioje nors portfelio sudėtinėje dalyje. Bendrovė parengė draudimo rizikos valdymo dokumentus, kad diversifikuotų draudimo rizikų tipus ir kad kiekvienoje iš šių kategorijų būtų pasiektas pakankamai didelis prisiimtų rizikų skaičius tam, kad sumažėtų tikėtinų rezultatų kintamumas.

Bendrovė turi bendrą valdybos patvirtintą draudimo sutarčių pasirašymo politiką, taip pat smulkesnes rekomendacijas dėl draudimo sutarčių pasirašymo dėl kiekvieno iš produktų segmentų, kurios taikomos kartu su griežtai apibrėžtomis taisyklėmis dėl įgaliojimų. Draudimo riziką didinantys veiksniai yra rizikos diversifikacijos trūkumas kalbant apie rizikos tipus ir sumas, geografinę vietą ir ūkio šaką.

Bendras draudimas

Reikalavimų dažnumas ir dydis

Reikalavimų dažnumui ir dydžiui įtakos gali turėti keletas veiksnių. Skirtingi veiksniai priklauso nuo atitinkamų produktų arba veiklos rūšių.

Reikalavimų dažnumo augimas gali būti dėl sezoninės įtakos arba dėl labiau ilgalaikių veiksnių. Žiemos laikotarpiu dėl sniego ir šalto oro išauga transporto priemonių draudimo reikalavimų skaičius. Kalbant apie turto draudimą, žiemą padaugėja reikalavimų dėl užšalusių vandentiekio vamzdžių ir įvykių, susijusių su tuo, kad būsto šildymui naudojama daugiau elektros ir krosnių, židinių. Pastovesni pasikeitimai reikalavimų dažnumo lygyje gali įvykti dėl, pavyzdžiui, pasikeitusios vartotojų elgsenos ir naujų reikalavimų rūšių. Reikalavimų dažnumo ilgalaikio pokyčio įtaka pelningumui būna žymi.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Reikalavimų dydžiui įtakos turi keletas veiksnių. Kai kuriose veiklos rūšyse, kuriose reikalavimų skaičius yra santykinai mažas, didelės pavienių reikalavimų sumos gali labai įtakoti bendrą reikalavimų dydį. Per metus gautų didelių reikalavimų skaičius kiekvienais metais būna labai skirtingas. Tai tipinis komercinės rinkos bruožas. Daugelyje veiklos rūšių reikalavimų dydžių kitimą įtakoja infliacija.

Reikalavimų dydžio augimas gali priklausyti nuo vartotojų kainų indekso (VKI) pasikeitimų, atlyginimų augimo, socialinės infliacijos ir medžiagų ir paslaugų, perkamų žaliavų reguliavimui, kainos. Turto draudime infliaciją sudaro VKI ir statybos sąnaudų augimas, kuris praityje šiek tiek viršijo VKI. Kalbant apie nelaimingų atsitikimų ir sveikatos draudimą, draudimo sutartys dalinamos į dvi pagrindines grupes: vienoje grupėje būna fiksuota draudimo suma, o kitoje išmokama draudimo išmoka koreguojama pagal VKI sveikatos priežiūros paslaugų sektoriuje.

Bendrovė valdo šias rizikas daugiausiai atidžiai stebėdama pokyčius kiekvienoje veiklos rūšyje, per rekomendacijas dėl draudimo sutarčių sudarymo ir aktyviai reguliuodama žalias. Mėnesinėje kiekvienos veiklos rūšies rezultatų stebėjimo ataskaitoje pateikiama tiek įmokų, tiek patirtų žaliavų pokyčių apžvalga. Jei pelningumas mažėja, imamas reikiamų priemonių. Tarp tokių priemonių yra reikiamas draudimo įmokų padidėjimas, siekiant užtikrinti, kad pelningumas būtų priimtino lygio. Pelningumo analizė taip pat gali būti vykdoma pagal skirtingas klientų ir portfelių grupes. Rekomendacijomis dėl draudimo sutarčių pasirašymo siekiama užtikrinti, kad priimta draudimo rizika būtų tinkamai diversifikuota pagal rizikos rūšis ir sumas, ūkio šakas ir rizikos vietą. Yra numatyti tam tikri apribojimai draudimo sutarčių pasirašymui, kad būtų taikomi tinkami rizikos pasirinkimo kriterijai ir kad priimtose rizikos neperžengtų perdraudimo sutarčių ribų.

Kiekvienais metais atnaujinant polisus gali būti keičiamos draudimo įmokos, frančizė ir sąlygos. Draudimo bendrovės turi teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką esant apgaulingam reikalavimui. Bendrovė turi teisę neatnaujinti tam tikrų polisų, jei nustato draudimo sukčiavimo atvejus, o kai kuriais atvejais teisės aktai arba polisų sąlygos suteikia Bendrovei teisę nutraukti tam tikrus polisus arba jų neatnaujinti, kai tam tikros specialios priežastys rodo, kad toks nutraukimas yra pagrįstas. Tais atvejais, kai reikalavimas yra patenkintas, Bendrovė turi teisę reikalauti, kad už žalą atsakingos trečiosios šalys padengtų kai kurias arba visas išlaidas (regreso teisė). Sutarčių pasirašymo politika ir rekomendacijos atitinka patvirtintą Bendrovės rizikos toleranciją.

Žaliavų reguliavimo procedūrose taip pat yra aiški strategija ir tvarka, kaip optimaliai pirkti medžiagas ir paslaugas. Pagal numatytą tvarką naudojamos pirkimo sutartys siekiant užtikrinti, kad mūsų klientai už draudimo išmokas gautų kokybiškas paslaugas ir kad būtų sumažinti infliacijos rizika.

(i) Pagrindinės produktų ypatybės

Toliau pateiktos draudimo sutarčių sąlygos kurios turi esminės įtakos iš draudimo sutarčių kylančių būsimų pinigų srautų apimčiai terminams ir netikrumui. Be to toliau pateikta informacija pateikia Įmonės pagrindinių produktų bei būdų kaip ji valdo susijusias rizikas įvertinimą.

Nekilnojamojo turto draudimas

Šis draudimas apima nuostolius, patirtus dėl apdraustam turtui padarytos žalos jei jos priežastis yra viena iš šių draudimo rizikų:

- Gaisras
- Stichinė nelaimė (audra potvynis)
- Skysčio nutekėjimas ar garo išsiveržimas;
- Trečiųjų šalių neteisėta veikla

Su nekilnojamojo turto draudimu susijusi rizika apima spartų statybos ir remonto kainų augimą dėl kurio draudėjui gali nepavykti draudimo išmokos lėšomis visiškai atstatyti turto. Tai turi netiesioginės įtakos Įmonės ir draudėjų santykiams.

Rizika valdoma tiksliai įvertinant apdraustąjį turtą siekiant nustatyti kuris turtas turėtų būti draudžiamas kuris turėtų būti draudžiamas nustatant ypatingų sąlygų o kuris apskritai neturėtų būti draudžiamas pagal atitinkamos draudimo rūšies draudiko įgaliojimus.

Kalbant apie nuostolių koregavimą Įmonė patiria draudikų nesąžiningų veiksmų riziką. Siekdama sumažinti šią riziką Įmonė yra nustačiusi reikalavimo administravimo ribas atskiriems vienetams bei patvirtinusi griežtus pagrindžiančių dokumentų patikros reikalavimus.

Dažniausiai reikalavimai pateikiami operatyviai ir patenkinami per trumpą laikotarpį. Todėl nekilnojamojo turto draudimas vadinamas „trumpuodegiu“ (*short-tail*) šiuo aspektu jis skiriasi nuo „ilgauodegiu“ (*long-tail*) draudimo rūšių kai galutinės reikalavimo sumos nustatymas užtrunka ilgiau.

Su šiuo produktu siejamos pagrindinės rizikos – tai draudiko rizika ir reikalavimų patirties rizika.

**FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)**

Draudiko rizika yra tokia rizika, kad Bendrovės skaičiuojamos draudimo įmokos neatitiks draudimo sutarčių. Nustatant kainas skirtingiems draudimo produktams vertinamas būsimas reikalavimų dažnumas ir dydis, remiantis iš vidinių ir išorinių šaltinių gauta statistika. Net jei draudimo sutarčių pasirašymo kriterijai yra adekvatūs ir įmokos skaičiuojamos remiantis tinkamais statistiniais duomenimis, reikalavimų sąnaudos gali skirtis nuo numatyto lygio dėl didelių reikalavimų sumų, gamtinių katastrofų ir kt. Priimta manyti, kad draudžiant nuosavą nekilnojamąjį turtą būna didelis skaičius turto vienetų kuriems būdinga panaši rizika. Tačiau draudžiant įmonių turtą galimi kiti variantai. Daugumą komercinio turto pasiūlymų sudaro unikalios vietos, veiklos rūšies bei taikomų saugos priemonių derinys. Šią riziką atitinkančios atitinkamų draudimo sutarčių įmokos skaičiavimai yra subjektyvūs, taigi rizikingi.

Nekilnojamojo turto draudimas susijęs su rizika, kad apdraustasis gali pateikti melagingų ar negaliojančių reikalavimų arba patyręs žalą iškraipyti reikalavimo sumą. Draudimo rizikai valdyti pirmiausia pasitelkiama kainodara, tarptautiniais standartais pagrįstas nepriklausomas turto vertinimas, produkto modelis, rizikos pasirinkimas ir perdraudimas. Todėl Įmonė stebi bendros savo ekonominės ir komercinės aplinkos pokyčius ir į juos reaguoja.

Transporto priemonių (KASKO) draudimas

Šis draudimas apima nuostolius, patirtus dėl transporto priemonei padarytos žalos jei jos priežastis yra viena iš šių draudimo rizikų:

- Nelaimingas atsitikimas
- Gamtos reiškiniai
- Gaisras
- Įvairūs krintantys objektai
- Trečiųjų šalių neteisėta veikla
- Vagystė ir (arba) plėšimas
- Stiklo draudimas

Galimi įvairūs papildomos draudimo apsaugos variantai.

Draudimo įmokos nustatomos pagal galiojančią draudimo metodiką. Motorinės transporto priemonės yra suskirstytos į keturias rizikos grupes kurioms nustatytos skirtingos draudimo įmokos. Transporto priemonių draudimas dažniausiai turi savaiminės rizikos komponentą.

Didžiausi nuostoliai patiriami visiško transporto priemonės sunaikinimo arba vagystės atveju tačiau šie atvejai nėra dažni.

Siekdama išvengti klientų pateikiamos klaidingos informacijos rizikos Įmonė atlieka išsamią reikalavimų pagrindžiančios dokumentacijos patikrą o prireikus kreipiasi į kompetentingas institucijas prašydama atlikti papildomą tyrimą.

Dažniausiai reikalavimai pateikiami operatyviai ir patenkinami per trumpą laikotarpį. Todėl KASKO draudimas vadinamas „trumpauodegiu“ (short-tail) šiuo aspektu jis skiriasi nuo „ilgauodegių“ (long-tail) draudimo rūšių kai galutinės reikalavimo sumos nustatymas užtrunka ilgiau.

Privalomasis vairuotojų civilinės atsakomybės draudimas (PVCAD)

Privalomuoju vairuotojų civilinės atsakomybės draudimu apdraudžiama transporto priemonės savininko ar įgalioto naudotojo atsakomybė už žalą trečiosioms šalims auto įvykio metu. Šios draudimo rūšies paskirtis – teikti apsaugą auto įvykio metu nukentėjusioms trečiosioms šalims; šią draudimo rūšį reglamentuoja privalomojo vairuotojų civilinės atsakomybės draudimo įstatymai reguliuojantys transporto priemonių savininkų įgaliotų naudotojų ir draudikų teisinius santykius privalomai draudžiant transporto priemonių savininkų ir įgaliotų naudotojų civilinę atsakomybę.

Turėdama omenyje infliacijos riziką kuri turi įtakos išmokų dydžiui Įmonė nuolat atlieka šios draudimo rūšies tarifų analizę bei vertina šios įtakos poveikį finansinėms normoms.

Nepaisant to kad statistika rodo jog anksčiau reikalavimai buvo pateikiami operatyviai ir gali būti patenkinami be reikalo neatidėliojant transporto priemonių draudimas priskiriamas „ilgauodegių“ klasei, kur galutinės reikalavimo sumos nustatymas užtrunka ilgiau.

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĒS ATASKAITOS, 2012 M. GRUODŽIO 31 D.**

**FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(4) RIZIKOS IR RIZIKU VALDYMAS (tēsinys)**

Sveikatos draudimas

Sveikatos draudimas vystosi ī stabiliā veiklos rūšī. Nustatyta, kad šios veiklos rūšies rizika Īmonei yra silpna sveikatos priežiūros sistema ir neaiški vyriausybēs politika šioje srityje taip pat ekonominēs aplinkos pokyčiai.

Īmonē stebi medicinos paslaugū kainū pokyčius ir ī juos reaguoja, stebi reikalavimū normas pagal darbdavius, o pratēsdama sutartī kasmet koreguoja kainas.

Sveikatos draudimas laikomas „trumpauodege“ veikla, kuriai būdingas nuolatinis trumpalaikis vėlavimas pateikti pranešimā.

(ii) Draudimo rizikū koncentracija

Draudimo rizikū koncentracija yra vienas pagrindiniū draudimo rizikos veiksniū, galintis neigiamai paveikti Īmonēs īsipareigojimus pagal draudimo sutartis. Draudimo rizikū koncentracijā gali sukelti vienas draudiminis įvykis, susijēs su didelēs apimties īsipareigojimais, arba keletas atskirū draudiminiū įvykiū, dēl kuriū atsiranda didelēs apimties Īmonēs īpareigojimai draudėjams.

Draudimo rizikos niekada nebūna tarpusavyje visiškai nesusijusios, todėl nepriklausomai, nuo portfelio dydžio, visada egzistuoja vadinamoji nediversifikuotoji rizika, kai draudikas bendrai išmoka daugiau reikalavimū nei buvo planavēs. Nediversifikuotoji rizika yra susijusi su išorinės aplinkos veiksniū (pavyzdžiui, šalies ūkio raidos etapū) pokyčiais, kurie turi sisteminēs įtakos reikalavimū dažnumui ir apimčiai tam tikrose veiklos srityse. Pavyzdžiui, padidėjus infliacijos normai, išauga daugumos portfelio reikalavimū sumos, o vyriausybēs priimti kuriā nors privalomojo draudimo rūšī reglamentuojančių teisēs aktū pakeitimai gali staiga padidinti draudiko īsipareigojimus.

Šioms rizikoms valdyti Īmonē turi dvejopā metodā.

Pirmiausia, rizikā siekiama valdyti tinkamai draudžiant. Draudikams neleidžiama drausti rizikū, jei laukiamas pelnas neatitinka prisiimamos rizikos (žr. *Draudimo rizikos valdymas*).

Antra, likutinei rizikai valdyti naudojamas perdraudimo mechanizmas. Īmonē įsigyja įvairiū savo īsipareigojimū bei turto draudimo klasiū perdraudimo apsaugā. Administracija perdraudimo programā peržiūri bent vienā kartā per metus ir atlieka reikalingus pakeitimus. Īmonē nuolat vertina perdraudimo programos sąnaudas ir jos teikiamā naudā.

**Īmonēs rezultatai pagal įvairias
draudimo rūšis (2012 m. gruodžio 31 d.
duomenys)**

	Bendra draudimo suma LVL'000	Perdraudimo suma LVL'000	Grynasis skirtumas (po perdraudimo) LVL'000
PVCAD*)	-	-	-
Nekilnojamojo turto draudimas	10 103 831	(5 690 398)	4 413 433
KASKO	377 924	-	377 924
Sveikatos draudimas	54 333	-	54 333
Kitos draudimo rūšys	57 954 299	(1 182 399)	56 771 900
Iš viso	68 490 387	(6 872 797)	61 617 590

*) bruto draudimo rizika neribota. 300 000 eurū viršįjančią žalā padengia perdraudimas.

**Īmonēs rezultatai pagal įvairias
draudimo rūšis (2011 m. gruodžio 31
d. duomenys)**

	Bendra draudimo suma LVL'000	Perdraudimo suma LVL'000	Grynasis skirtumas (po perdraudimo) LVL'000
PVCAD *)	-	-	-
Nekilnojamojo turto draudimas	10 810 330	(2 774 289)	8 036 041
KASKO	366 163	-	366 163
Sveikatos draudimas	45 726	-	45 726
Kitos draudimo rūšys	33 306 876	(679 299)	32 627 577
Iš viso	44 529 095	(3 453 588)	41 075 507

*) bruto draudimo rizika neribota. 300 000 eurū viršįjančią žalā padengia perdraudimas.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

Geografinė koncentracija ir kiti koncentracijos tipai

Įmonės draudimo rizikos daugiausiai yra Latvijoje Lietuvoje ir Estijoje išskyrus kelionių draudimo liudijimus galiojančius tik už apdraustojo nuolatinės gyvenamosios vietos valstybės ribų taip pat asmens draudimo nuo nelaimingų atsitikimų, KASKO bei transporto priemonių draudimo liudijimus, teikiančius apsaugą nuo draudiminių įvykių Baltijos šalyse ir užsienyje. Didžiausia automobilių ir nekilnojamojo turto draudimo koncentracija yra didžiausiuose Latvijos, Lietuvos ir Estijos miestuose. Automobilių draudimo rizikos koncentracija auga dėl didėjančio transporto priemonių skaičiaus ir eismo intensyvumo šie veiksniai netiesiogiai lemia šios draudimo rūšies reikalavimų sumų didėjimą. Draudimo taisyklės ir metodika reglamentuoja būtinąjį turto rizikingumo vertinimą, reikalavimų sumų ribas, bei nustato perdraudimo taisykles, užtikrinančias atitinkamų draudimo rūšių rizikos valdymą. Įmonės nuomone jai nekyla su draudėjų socialine ir profesine padėtimi, amžiumi ar panašiais dalykais siejama rizika.

(iii) Katastrofinių įvykių galimas poveikis

Įmonės nuomone, viena iš svarbių rizikų, kurią jai būtina įvertinti ir įtraukti į draudimo metodiką, yra gamtinių ir žmogaus sukeltų katastrofų rizika, dėl kurios atsiranda didelės apimties įsipareigojimų rizikos tikimybė. Baltijos šalių rinkai būdinga maža katastrofų rizika. Dažniausiai pasitaikančios gamtinės katastrofos yra audros ir audrų padaryti nuostoliai – potvyniai bei pavasariniai užtvindymai. Audrų ir potvynių grėsme kyla miško teritorijoms, jūros pakrantėms bei palei upes esančioms teritorijoms.

(iv) Pavienių įvykių galimas poveikis

Didžiausi galimi nuostoliai dėl pavienių įvykių yra susiję su vairuotojų civilinės atsakomybės draudimu ir nekilnojamojo turto draudimu. Siekdamą apriboti galimus nuostolius dėl pavienių įvykių, Įmonė yra įsigijusi neproporcinę perdraudimo apsaugą.

Draudimo rizikos valdymas

(i) Rizikos draudimo politika

Siekdama valdyti draudimo rizikas, Įmonė įgyvendina draudžiamosios rizikos politiką. Taikant rizikos draudimo politiką, kiekvienai draudimo rūšiai yra patvirtintas taikytinų rizikos vertinimo metodikų ir taisyklių rinkinys, kurio paskirtis – mažinti tikimybę, kad Įmonė prisiims jos rizikos draudimo politikai ir vidaus taisyklėms prieštaraujančių įsipareigojimų.

Draudimo metodika ir taisyklės nustato rizikos vertinimo kriterijus bei pateikia papildomos informacijos, taip užtikrinant sistemingą rizikos vertinimą. Taikydama šią metodiką ir taisykles, Įmonė gauna jos reikalavimus atitinkančią nuoseklią informaciją apie įprastą rizikos draudimą bei daro būtinus rizikos draudimą reglamentuojančių dokumentų pakeitimus.

Darbo patirties, rinkos reikalavimų ir kiekvienos draudimo rūšies rizikos vertinimo pagrindu Įmonė yra nustatiusi draudimo ribas.

Draudimo tarifai yra nuolat analizuojami ir peržiūrimi vertinant duomenis apie draudiminius įvykius ir išmokėtus reikalavimus, o tarifai koreguojami naudojant aktuarinius metodus, kurie padeda užtikrinti galimybę vykdyti įsipareigojimus. Perdraudimo taisyklės reglamentuoja draudimo rizikos perdavimą perdraudikams. Įmonės draudimo tipų metodika ir taisyklės padeda draudimo tarpininkams ir agentams laikytis Įmonės draudimo rekomendacijų parduodant visus Baltijos rinkoje siūlomus draudimo produktus. Taikant techninių rezervų apskaičiavimo metodiką būtina suformuoti atitinkamus reikalavimų išmokėjimo rezervus.

Nemažai reikalavimų ir paskesnių išieškojimų užtrunka keletą metų. Nors nėra galimybės užtikrintai numatyti finansinį rezultatą, Įmonė suformuoja neišieškotinų reikalavimų atidėjinius; šie atidėjiniai formuojami remiantis dabartiniu rizikos suvokimu didele dalimi pasitelkiant patirtį ir sveiką protą. Šių atidėjimų laipsnis nustatytas šiuo metu turimos informacijos pagrindu.

(ii) Reikalavimų kaita

Informacija apie reikalavimų kaitą pateikta siekiant iliustruoti Įmonei kylančią draudimo riziką. Reikalavimų lentelėje pateiktas iki šios dienos sukaupytų mokėjimų palyginimas bei parodyta kiekvienais draudiminio įvykio metais gautiems draudimo reikalavimams suformuotų techninių rezervų kaita.

Kiekviename stulpelyje parodytus paviršius arba trūkumus derėtų vertinti atskirai, nekreipiant dėmesio į kitus stulpelius, nes ankstesniais metais atliktos korekcijos gali būti įtrauktos kaip per ankstesnius metus atliktų korekcijų dalis. Perskačiuoti techniniai rezervai ir sukauptas trūkumas ar paviršius (nurodytas čia pateiktoje lentelėje) dėl įvairių veiksnių skirtumų vėliau gali skirtis.

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĒS ATASKAITOS, 2012 M. GRUODŽIO 31 D.**

FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKU VALDYMAS (tēsinys)

Nors šioje lentelē pateikta informācija parāda per ankstākus metus pateiktā neapmokētā reikalavimų istoriskās sumas, šīs finansinās ataskaitas lietotāji turētū vengti ankstāsiu likučiū ar trūkumu ekstrapoliavimu i šio laikotarpio neišmokētū nuostoliu likutj.

	Draudimino iųkyio metai					Iš viso LVL'000
	2008 LVL'000	2009 LVL'000	2010 LVL'000	2011 LVL'000	2012 LVL'000	
Metu kuriais iųyko nelaimingas atsitikimas pabaigoje sukaupti reikalavimai	26 872	32 500*)	27 482	27 617**)	28 478	28 478
- po vieneriū metu	27 883*)	30 801	26 634**)	27 205		27 205
- po dvejū metu	27 945	30 794**)	26 263			26 263
- po trejū metu	27 845**)	30 691				30 691
- po ketveriū metu	27 874					27 874
Sukauptu mokējimu iki šios dienas	(26 983)	(29 277)	(24 707)	(23 345)	(19 229)	(123 541)
2008–2012 m. neišmokēti reikalavimai	891	1 414	1 556	3 860	9 249	16 970
Iki 2008-ujū neišmokētū reikalavimu rezervai						2 115
Neišmokētū reikalavimu rezervas						
iš viso (2012 m. gruodžio 31 d. duomenys)						19,085

*)2009 m. reikalavimu i reikalavimu rezervu bruto sumas gruodžio 31 d. apima draudimo išpareigojimus perimus iš jos dukterinēs įmonēs „Reso Europa“ prijungtos prie įmonēs atlikus reorganizacijā.

**)2011 m. reikalavimu i reikalavimu rezervu bruto sumas gruodžio 31 d. apima draudimo išpareigojimus perimus iš jos dukterinēs įmonēs „GF Försäkringsaktiebolag“ prijungtos prie įmonēs atlikus reorganizacijā.

(iii) Išpareigojimu pakankamumo testas

Skaiciuojant draudimo portfelio techninius atidėjinius apytiksliai įvertinami būsimi pinigų srautai, susiję su draudimo išmokomis, i tokiuose skaičiuosimuose visuomet yra netikrumo elementas. Atidėjinių rizika susijusi su tokiu netikrumu. Netikrumas priklauso nuo rizikos pobūdžio. Trumpos trukmēs rizikā pokyčiai mažiau įtakoja, pokyčiai didesnē įtakā turēs būsimiems mokėjimams. Daugumai draudimo produktū būdinga infliacijos rizika. Įtaka būna skirtinga, priklauso nuo kiekvieno produkto savybiū, taip pat nuo sąlygū, kurios taikomos reguliuojant žalas.

Kiekvienā ataskaitos sudarymo dieną Įmonē atlieka išpareigojimu pakankamumo testā; testo metu vertinamas per ataskaitinius metus pripažintū galiojančiuose liudijimuose numatytū draudimo išpareigojimu pakankamumas atliekant suformuotū draudimo atidėjinių i pagal esamus draudimo liudijimus numatytū būsimų pinigų srautū dabartinēs vertēs palyginimā.

Jei atlikus išpareigojimu pakankamumo testā matyti išpareigojimu balansinēs sumos trūkumas, tas trūkumas įtraukiamas i finansiniū metu nuostolj suformuojant papildomā rizikos, kurios terminas nėra pasibaigęs, rezervā.

Testo metu vertinamas visas portfelis; vertinamos atidėjinių bruto sumos, t.y. i perdraudimo efektā neatsižvelgiama.

Prognozuojamos infliacijos i diskonto normos yra vienos svariausių prielaidū, naudojamū atliekant skaičiavimus. Įmonēs vertinimu, 2012 m. gruodžio 31 d. turimi atidėjiniai yra pakankami. Išanalizavusi jautrumā 1 proc. išaugusiai infliacijai i 1 proc. sumažintai diskonto normai, Įmonē padarē išvadā, kad techninis atidėjiny yra pakankamo dydžio.

(iv) Netikrumo šaltiniai vertinant būsimas draudimo išmokas

Bendrovē atsako už draudiminius įvykius, įvykusius sutarties galiojimo metu, net jei apie žalā sužinoma pasibaigus sutarties galiojimo terminui, i išmokos mokamos pagal įvykio metu galiojusias poliso sąlygas. Todėl žalos reguliuojamos ilgā laikotarpj i yra atidėjinių reikalavimams elementas, kuris susijęs su įvykusia, bet dar nepranešta žala (IBNR).

Yra keletas kintamųjū, turinčių įtakos pinigų srautū pagal draudimo sutartis sumai i laikui. Šie kintamieji daugiausia susiję su įvairiū apdraustū rizikū tipū savybėmis bei taikomomis rizikos valdymo procedūromis. Kompensacija išmokama pagal draudimo sutartyje numatytas sąlygas. Kompensacijos esant reikalavimams dėl kūno sužalojimo paskaičiuojamos kaip negautū pajamū, reabilitacijos išlaidū i kitū išlaidū, kurias patirs nukentėjusi šalis dėl nelaimingo atsitikimo arba ligos, dabartinē vertē.

FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(4) RIZIKOS IR RIZIKU VALDYMAS (tēsinys)

Numatytos reikalavimų sąnaudas apima išlaidas, kurias bus patirtos reguliuojant žalą, atėmus numatomą gauti regresu sumą ir kitas atgautinas sumas. Bendrovė imasi visų pagrįstų žingsnių, kad turėtų tinkamą informaciją dėl savo patiriamos draudimo rizikos. Tačiau turint galvoje netikrumą nustatant atidėjinius reikalavimams, tikėtina, kad galutinis rezultatas skirsis nuo iš pradžių numatytos įsipareigojimų sumos. Su šiomis sutartimis susiję įsipareigojimai finansinėse ataskaitose apima atidėjinius dėl IBNR, atidėjinius dėl praneštų, bet dar nereguliuotų žalų (RBNS) ir atidėjinius dėl negautų įmokų ir nesibaigusių rizikų atskaitomybės dieną.

IBNR apskaičiavimas paprastai pasižymi didesnio laipsnio netikrumu, negu jau praneštų žalų (RBNS) sureguliuvimui reikalingų išlaidų apskaičiavimas, kai jau turima informacijos apie patirtą žalą. Gali būti atveju, kai apdraustasis sužino apie tam tikrą žalą tik praėjus daugeliui metų po įvykio, dėl kurio tokia žala atsirado.

Skaiciuodama savo atsakomybę už išlaidas dėl praneštų, bet dar nereguliuotų žalų, Bendrovė nagrinėja informaciją, gautą iš žalų reguliavimo specialistų, pateiktų reikalavimų administravimo specialistų, taip pat informaciją apie panašiomis savybėmis pasižyminčių žalų reguliavimo išlaidas ankstesniais laikotarpiais. Pateiktų reikalavimų administravimo specialistas visus gautus reikalavimus vertina individualiai. Jei gautų reikalavimų kaita gali iškreipti visą situaciją, tokie reikalavimai administruojami atskirai ir daromos projekcijos iki numatomos pabaigos, numatant papildomą atidėjinį. Jei įmanoma, Bendrovė naudoja įvairias metodikas, kad apskaičiuotų reikiamą atidėjinių lygį. Tai leidžia geriau suprasti projektuojamo reiškinio tendencijas. Naudojant įvairias metodikas atliekamos projekcijos taip pat leidžia įvertinti galimų rezultatų diapazoną. Pasirenkama tinkamiausia skaičiavimo technika, atsižvelgiant į verslo klasės charakteristikas ir pokyčių dydį kiekvienais draudiminių įvykių metais.

Draudimo sutartis dažnai skirstomos į „trumpauodeges“ (*short-tail*) ir „ilgauodeges“ (*long-tail*) rizikas. „Trumpauodegė“ rizika pasižymi tuo, kad laikotarpis tarp įvykio, pranešimo apie įvykį ir galutinio žalų sureguliuavimo yra trumpas. Kitaip yra „ilgauodegės“ rizikos atveju: laikotarpis tarp įvykio, pranešimo apie įvykį ir žalų sureguliuavimo yra ilgas. Turto ir transporto priemonių draudimo atveju apie patirtą žalą pranešama iš karto po įvykio, tuo tarpu reikalavimai dėl kūno sužalojimo gali būti pateikti praėjus keleriems metams po įvykio, o patenkinami praėjus dar keleriems metams po jų pateikimo. IBNR atidėjiniai dėl „trumpauodegių“ rizikų yra santykinai maži, tuo tarpu „ilgauodegių“ rizikų atveju IBNR atidėjiniai gali sudaryti žymią visų atidėjinių žalos padengti dalį.

Trukmė (vidutinis laikas tarp žalos patyrimo ir galutinio žalų sureguliuavimo) reikšmingai skiriasi esant skirtingoms rizikos rūšims. Dėl ilgos trukmės išauga Bendrovės patiriama infliacijos rizika.

Šioje lentelėje pateikta 2012 m. gruodžio 31 d. IBNR rezervo jautrumo analizė; lyginami IBNR rezervui nustatyti naudojami raidos koeficientai žiūrima, kas būtų jei IBNR rezervui nustatyti naudojami raidos koeficientai būtų didinami (pirmojo ketvirčio skaičiavimams naudotas maksimalus raidos koeficientas būtų naudojamas kaip didžiausias raidos koeficientas) arba mažinami (būtų naudojami baziniai „Chain-Ladder“ raidos koeficientai) visų kitų kintamųjų reikšmėms nesikeičiant:

Įmonės IBNR jautrumo analizė

	IBNR 2012 m. gruodžio 31 d. LVL'000	„Chain-Ladder“ su didžiausiu raidos koeficientu LVL'000	Bazinis „Chain- Ladder“ LVL'000
Privalomasis vairuotojų civilinės atsakomybės draudimas Latvijoje	1 484	1 813	1 294
Privalomasis vairuotojų civilinės atsakomybės draudimas Lietuvoje ir Estijoje	2 066	2 259	1 836
Transporto priemonių KASKO draudimas	96	132	53
Nekilnojamojo turto draudimas	72	215	54
Kitos draudimo rūšys, kur IBNR nustatoma remiantis statistiniais metodais	589	840	533
Kitos draudimo rūšys, kur IBNR nustatoma remiantis nestatistiniais metodais	133	257	133
Iš viso	4 440	5 516	3 903

Nors administracija mano, kad įvertinus turimą informaciją reikalavimų rezervų ir susijusių išieškotinių sumų apimtys yra pakankamos, tikroji įsipareigojimų apimtis gali skirtis; tai priklauso nuo gaunamos tolesnės informacijos apie įvykius kurie gali lemti ženkliai būtinųjų techninių rezervų sumų korekcijas. Ankstesnių laikotarpių reikalavimų techninių rezervų korekcijos pateikiamos atitinkamose finansinėse ataskaitose, o esminio pobūdžio korekcijos pateikiamos atskirai. Metodai ir vertinimai peržiūrimi kasmet, o visi pakeitimai įtraukiami į finansines ataskaitas.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(4) RIZIKOS IR RIZIKŲ VALDYMAS (tęsinys)

2009 m. Valstybinė socialinio draudimo agentūra (VSDA) pradėjo teikti draudimo kompanijoms reikalavimus dėl eismo įvykių metu patirtų fizinių sužalojimų ir planavo iš biudžeto sumokėtas sumas atgauti iš draudikų, apdraudusių Latvijoje sukeltų nelaimingų atsitikimų kaltininkus. Galimų išmokėtų tačiau į ataskaitas SSIA neįtrauktų reikalavimų suma turi įtakos MTPL vertinimams formuojant IBNR rezervą.

Remdamasi turimais statistiniais duomenimis bei duomenimis apie PVCAD draudimo rinką, Įmonė 2012 m. gruodžio 31 d. apskaičiavo VSDA reikalavimų IBNR rezervą, kuris sudaro 478 tūkst. latų; tai papildomas rezervas suformuotas šalia trianguliacijos metodu apskaičiuoto IBNR rezervo. Papildomas IBNR rezervas VSDA reikalavimams padengti buvo įvertintas remiantis turima rinkos informacija apie įvykių ir pareikštų reikalavimų dėl fizinių sužalojimo skaičių įskaitant nepasikartojančių ir anuiteto išmokų atvejus.

Įmonė atliko anuiteto reikalavimų poveikio jautrumo analizę, kurios pagrindą sudarė šios prielaidos:

- 1/10 visų VSDA pateiktų reikalavimų sudarys anuiteto reikalavimai su 5 metų terminu;
- 2008–2012 m. metinė periodinė išmoka sudarys 720 latų, o 2007 m. – 900 latų.

Šiomis prielaidomis pagrįsta jautrumo analizė VSDA IBNR rezervą 2012 m. gruodžio 31 d. būtų padidinusi 307 tūkst. latų.

VSDA reikalavimams skirtas IBNR rezervas bus nuolat peržiūrimas ir analizuojamas atsižvelgiant į naują statistinę informaciją apie naujus VSDA reikalavimus.

Finansinės rizikos ir rizikos valdymas

Finansinė rizika – tai bendrinė įvairių su finansiniu turtu susijusių rizikos tipų sąvoka. Įmonės finansiniam turtui ir įsipareigojimams, įskaitant investicijas, gautinas draudimo sumas bei perdraudimo turtą, gali kilti šios finansinės rizikos:

- *Rinkos rizika*: padėties rinkoje pokyčiai gali neigiamai paveikti draudiko turtą ir (arba) įsipareigojimus, gali sumažėti investicijų vertė bei turto grąža. Rinkos rizika apima normos riziką, užsienio valiutos riziką ir kainos riziką;
- *Kredito rizika*: finansiniai nuostoliai emitentui nevykdant savo įsipareigojimų arba padidėjusių rizikos įmokų sukelti nuostoliai dėl kredito rizikos obligacijų bei kitos sutarties šalies sutartinių įsipareigojimų nevykdymo;
- *Likvidumo rizika*: susiklosčius tam tikroms nepalankioms sąlygoms, draudikas gali būti priverstas visą turtą parduoti žemesne už jo tikrąją vertę kaina kad galėtų padengti įsipareigojimus.

Toliau pateikiamas kiekvienos iš šių finansinių rizikų apibūdinimas bei trumpai aprašomi Įmonės naudojami šių rizikų valdymo metodai. Šios rizikos kyla vykdant įprastinę veiklą.

(i) Rinkos rizika

Rinkos rizika – tai rizika, kad rinkos kainų, tame skaičiuje užsienio valiutų keitimo kursai, palūkanų normos, kredito svyravimai ir akcijų kainos, pokyčiai paveiks Įmonės pajamas ar jos portfelio vertę.

Rinkos rizikas sudaro:

- Palūkanų normos rizika;
- Užsienio valiutos rizika;
- Kainos rizika.

Rinkos rizika kyla iš palūkanų normos valiutos ir kitų finansinių priemonių kurias gali veikti bendri ir konkretūs rinkos pokyčiai bei rinkos kainų svyravimo laipsnio pokyčiai atvirųjų pozicijų.

Palūkanų normos rizika

Palūkanų normos rizika – tai vertės sumažėjimas dėl palūkanų normos pasikeitimo, kuris vertinamas tiek išskirtinai turto, tiek įsipareigojimų palūkanų normos jautrumo atžvilgiu.

Įmonė palūkanų normos rizikos valdymo priemonės taiko centralizuotai, remdamasi palūkanų normos rizikos poveikio Įmonės finansiniams indeksams vertinimu. Įmonė neturi reikšmingų įsipareigojimų su palūkanomis, o turto su palūkanomis didžiąją dalį yra taikoma fiksuota palūkanų norma, todėl Įmonei negresia reikšminga palūkanų normos rizika ar Įmonės turto ir įsipareigojimų su palūkanomis išpirkimo terminų skirtumų ar palūkanų normos perskaičiavimų sukeltų palūkanų normų svyravimų padariniai.

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĒS ATASKAITOS, 2012 M. GRUODŽIO 31 D.**

**FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(4) RIZIKOS IR RIZIKU VALDYMAS (tēsinys)**

Uzsienio valūtas rizika

Īmonē turi turto ir īsipareigojumu uzsienio valūta. Uzsienio valūtas rizika – tai valūtas keitimo svyravumu sukelti finansiniai nuostolai.

Dalis draudimo risku ir uzsienio valūta. Pagal Īmonēs politikā valūtas rizika apsiriboja zinomais ir numatamais sandorais uzsienio valūta. Valūtas riskos valdymas grindžiamas investīcijomis ī atitinkamas valūtas. Žymi valūtas rizika Īmonei negresia, kadangi Latvijas ir Lietuvas valūtas ir susietos su euru ir šī valūtu kurso pokyčiai tikētini tik pasikeitus valstybēs politikai. Taigi, pelnas ir nuostolis jautriais reagoja ī dolerio kurso pokyčius, kurie vertinami kaip nežymūs. Īmonē neužiima jokiais spekuliaciniais sandorais, galinčiais padidinti valūtas rizikā.

Šiose lentelēs pateikta Īmonēs finansinio turto ir finansīnu īsipareigojumu analizē pagal 2012 ir 2011 m. gruodžio 31 d. turimas valūtas:

Īmonēs valūtu profilis 2012 m. gruodžio 31 d.

Finansinis turtas	LVL'000	EUR'000	USD'000	LTŁ'000	Kitas	Īs viso
Investīcinīu fondu investīciniai paųymėjimai	-	32	-	-	-	32
Skolos vertybiniai popieriai ir fiksuo to pajamingumo vertybiniai popieriai	3 658	27 249	-	10 560	-	41 467
Terminuoti indēliai kredito institūcijose	5 195	4 322		1 873	-	11 390
Paskolos ir gautinos sumos	4 100	362		1 875	-	6 337
Grynieji pinigai ir jū ekvivalentai	1 207	582	69	1 690	10	3 558
Īs viso	14 160	32 547	69	15 998	10	62 784
Finansiniai īsipareigojimai						
Īsipareigojimai	955	46	-	1 737	-	2 738
Īs viso	955	46	-	1 737	-	2 738
Atvira valūtas pozīcija	11 129	38 939	69	14 261	10	60 046

Īmonēs valūtu profilis 2011 m. gruodžio 31 d.

Finansinis turtas	LVL'000	EUR'000	USD'000	LTŁ'000	Kitas	Īs viso
Investīcinīu fondu investīciniai paųymėjimai	-	32	-	-	-	32
Skolos vertybiniai popieriai ir fiksuo to pajamingumo vertybiniai popieriai	4 462	29 781	-	-	-	34 243
Terminuoti indēliai kredito institūcijose	2 362	3 927	-	1 350	-	7 639
Paskolos ir gautinos sumos	3 769	32	-	1 374	-	5 175
Grynieji pinigai ir jū ekvivalentai	1 519	5 486	88	1 583	3	8 679
Īs viso	12 112	39 258	88	4 307	3	55 768
Finansiniai īsipareigojimai						
Īsipareigojimai	983	319	-	1 602	-	2 904
Īs viso	983	319	-	1 602	-	2 904
Atvira valūtas pozīcija	11 129	38 939	88	2 705	3	52 864

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĒS ATASKAITOS, 2012 M. GRUODŽIO 31 D.**

**FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(4) RIZIKOS IR RIZIKU VALDYMAS (tēsinys)**

Kainos rizika

Kainos rizika – tai rizika, kad rinkos kainu pokičiai gali sukelti finansiniu priemoniu vertes svyravimus; pokičiai gali turēti itakos atseiros finansinēs priemonēs veiksniams arba visu priemoniu, kuriomis prekiaujama rinkoje, veiksniams. Kainos rizika atsiranda tada, kai ūmonē pasirenka finansinēs priemonēs ilgalaikē arba trumpalaikē pozicijā.

Ĉia pateikta ūmonēs metiniu pajamu jautrumo vertybiniu popieru kainu pokičiams analizē pagal 2012 ir 2011 m. gruodžio 31 d. buvusias pozicijas bei supaprastintas scenarijus, numatantis visu vertybiniu popieru kainos pasikeitimā 5 proc.:

	2012 LVL'000	2011 LVL'000
	Grynosios pajamos	Grynosios pajamos
Vertybiniu popieru kainos padidėjimas 5 %	434	29
Vertybiniu popieru kainos sumažėjimas 5 %	(434)	(29)

Techniniu rezervu investicinio padengimo jautrumo analizē

	2012-12-31 Po pokičio	2012-12-31 Likutinē vertē
Vyriausybēs vertybiniu popieru vertēs sumažėjimas 15 %	27 893	32 815
Kitu fiksuotos palūkanu normos pajamu vertybiniu popieru vertēs sumažėjimas 50 %	4 326	8 652
Indeliu nuvertėjimas 10 %	10 251	11 390
IŠ VISO	42 470	52 857
Techniniam rezervui padengti reikalinga suma	34 838	34 838
20 % neuždirbtu ūmoku rezervai kuriuos galima padengti gautinomis sumomis	3 804	3 804

Kredito rizika

Kredito rizika – tai rizika susijusi su kitos sutarties šalies negalėjimu ar nenoru laiku įvykdyti prisiimtus įsipareigojimus arba rizika dėl kreditu svyravimu padidėjimo (kredito rizikos ūmokos). Visu pirmiausia, ūmonēs veiklai itakos turi investiciju kreditu ir iš draudimo klientu bei perdraudēju gautinu sumu rizika.

Kredito rizika valdoma per atitinkamu sutarties šaliu kreditu linijas, oficialiaisiais kreditu reitingais paremtas linijas ir bendrovēs obligaciju leidimui taikomus diversifikavimo reikalavimus. Su perdraudimu susijusi kreditu rizika valdoma perdraudimo bendrovēs taikomu minimaliu reitingo reikalavimu pagalba ir atidžiai stebint gautinas sumas.

Investuojant, kreditu rizikos ribos nustatomos keliais būdais. Visu pirma, nustatoma kreditu riba numatytoms sutarties šalims. Paprastai šis būdas naudojamas žinomų reitingo agenturu oficialu kreditu reitingu turintiems emitentams. Be to, turto paskirstymo metu nustatomos pasauliniu obligaciju ribos, įskaitant ypač stipru reitingu turinčias (investiciju lygio) ir kitas (didelio pelningumo) obligacijas. Papildomai taikomas maksimalios kreditu trukmēs apribojimas, kuris yra lygus kreditu svyravimo vieno procento pokičiui, įskaitant visā balanso ataskaitoje nurodytā ilgalaikē turtā.

(i) Finansiniu investiciju valdymas

Siekdama valdyti kreditu rizikā, ūmonē didžiąją dalį savo investiciju skiria aukšto reitingo rinkoms ir investicijoms.

Ūmonēs investiciju pagal reitingus 2012 m. gruodžio 31 d

Šalis	Reitingas („Standard and Poor's“)	Į pelnā arba nuostoli tikrāją vertē įtrauktos finansinēs priemonēs	Iki išpirkimo laikomi skolos vertybiniai popieriai kuriu emitentas arba garantas yra centrinē vyriausybē arba savivaldybēs
		LVL'000	LVL'000
Vengrija	BB	-	1 169
Bulgarija	BBB	-	864
Lietuva	BBB	8 275	16 423
Latvija	BBB	377	14 359
Kitos	Nereitinguojama	32	-
IŠ VISO		8 684	32 815

FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(4) **RIZIKOS IR RIZIKU VALDYMAS** (tęsinys)

Īmonēs investīcijas pagal reitingus 2011 m. gruodžio 31 d.

Šalis	Reitingas („Standard and Poor’s“*)	Ī pilnā arba nuostolī tikrāja verte ītrauktos finansinēs priemonēs	Iki īpirkimo laikomi skolas vertybiniai popieriai kurių emitēntas arba garantas yra centrinē vyriausybē arba savivaldībēs
		LVL'000	LVL'000
Vengrija	BB+	387	1 155
Bulgarija	BBB	-	887
Lietuva	BBB	-	15 331
Rumunija	BB+	-	1 283
Latvija	BB+	-	15 037
Kitos	Nereitinguojama	195	-
ĪŠ VISO		582	33 693

2012 ir 2011 m. gruodžio 31 d. Īmonē turējo terminuotųjū indēlių tarptautinių reitingo agentūrū nereitinguotuose bankuose.

(ii) Īš tiesioginēs draudimo veiklos gautinos draudimo sumos

Kredito rizika, susijusi su klientū likučiais, atsiradusiais nesumokējus draudimo Īmokū, egzistuoja tik draudimo liudijime nustatytā fiksotas trukmēs laikotarpī, kurio metu liudijimas apmokamas arba nutraukiamas. Draudiminēs apsaugos taisyklēs ir sēlygos pateiktos draudimo metodikojē.

	2012			
	Gautinos sumos bruto LVL'000	%	Atidējiniai LVL'000	Gautinos sumos neto LVL'000
Gautinos sumos kurių mokējimo terminas yra pasibaigēs daugiau kaip priēš 3 mēnesius	547	9	547	-
mažiau kaip priēš 3 mēnesius	254	4	127	127
Gautinos sumos kurių mokējimo terminas dar nepasibaigēs	5 173	87	-	5 173
Īš draudējū gautinū tiesioginiū draudimo Īmokū īš viso	5 974	100	674	5 300

	2011			
	Gautinos sumos bruto LVL'000	%	Atidējiniai LVL'000	Gautinos sumos neto LVL'000
Gautinos sumos kurių mokējimo terminas yra pasibaigēs daugiau kaip priēš 3 mēnesius	671	12	671	-
mažiau kaip priēš 3 mēnesius	232	4	116	116
Gautinos sumos kurių mokējimo terminas dar nepasibaigēs	4 524	84	-	4 524
Īš draudējū gautinū tiesioginiū draudimo Īmokū īš viso	5 427	100	787	4 640

Īš tarpininkū tiesioginio draudimo gautinū sumū likutinē vertē, kuri sudaro 334 tūkst. latū, yra maksimāli tarpininkams suteikiamo kredito suma (2011 m. – 329 tūkst. latū). 2012 m. gruodžio 31 d. nebuvo fiksotas joks tarpininkū mokamū Īsmokū vertēs sumažējimas, kadangi nebuvo jokio mokētino likučio ir sumos laikytinos gautinomis.

FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(4) RIZIKOS IR RIZIKU VALDYMAS (tēsinys)

(iii) Perdraudimas

Īmonē perka perdraudimą, siekdama apsaugoti Īmones akcinī kapitalā, tādēļ perdraudimas ir tiek rizika, tiek kapitālo valdymo īranks. Perdraudimui analizuoti ir īsigyti naudojami tiekie patys modeļi ir metodeka kaip ir vidinio, rizika paremto kapitālo paskirstymo īvertinimui.

Siekdama valdyti riziku, Īmonē ir patvirtinusi perdraudimo programā, kuri nustato perdraudimo principus bei perdraudiku atrankos kriterijus. Administracija perdraudimo programā perziūri bent kartā per metus bei atlieka būtinus jos pakeitimus. Īmones perdraudimo programā visu pirma sudaro neproporciniis perdraudimas. Su perdraudimo programā susijē sprendimai priimami remiantis padēties analize, īsmokējimū archyvu, modeļio īgyvendinamumu ir Īmones kapitalizacija. Īmonē bendradarbiauja su pirmaujančiomis īmonēm, tame skaičiuje „Swiss Re“, „Lloyd’s“ ir „AXA“, taip pat su savo pagrindine īmone „Gjensidige Forsikring“.

Perdraudikams tenkanti Īmones pasirašytujū draudimo īmoku, tehniniū rezervū ir gautinū sumū dalis pagal reitingus 2012 m. gruodžio 31 d.:

Reitingas	Perdraudikams tenkanti īsmokētū reikalavimū dalis LVL’000	Perdraudikams tenkanti pasirašytujū īmoku dalis LVL’000	Perdraudikams tenkanti neiīsmokētū reikalavimū rezervo dalis LVL’000	Perdraudikams tenkanti neuzdirbtū īmoku rezervo dalis LVL’000	Gautinos sumos LVL’000
AA	75	-	1 005	-	75
A	584	913	2 041	-	374
BBB	6	-	71	-	6
BB	61	-	98	-	61
B	43	-	19	-	43
Nereitin- guojama	-	-	35	-	-
IŠ VISO	769	913	3 269	-	559

Perdraudikams tenkanti Īmones pasirašytujū draudimo īmoku tehniniū rezervū ir gautinū sumū dalis pagal reitingus 2011 m. gruodžio 31 d.:

Reitingas	Perdraudikams tenkanti īsmokētū reikalavimū dalis LVL’000	Perdraudikams tenkanti pasirašytujū īmoku dalis LVL’000	Perdraudikams tenkanti neiīsmokētū reikalavimū rezervo dalis LVL’000	Perdraudikams tenkanti neuzdirbtū īmoku rezervo dalis LVL’000	Gautinos sumos LVL’000
AA	1	30	-	6	46
A	787	897	2 225	135	-
BBB	-	-	74	-	-
BB	-	-	120	-	-
B	-	-	37	-	-
Nereitin- guojama	-	-	10	-	2
IŠ VISO	788	927	2 466	141	48

Likvidumo rizika

Likvidumo rizika – tai rizika, kad Īmonei īskils sunkumu iki nustatyto termino īvykdyti mokestinius īsipareigojimus arba ji bus priversta brangiai investuoti, kad sugebētū juos īvykdyti. Likvidumo rizika egzistuoja tada, kai turto ir īsipareigojimū pabaigos terminai nesutampa. Turto ir īsipareigojimū īpirkimo terminū ir palūkanū normū sutapimas ir (arba) kontroliuojamas nesutapimas turi lemiamos reikšmės finansiniū institucijū valdymui. Nēra īprasta, kad finansiniū institucijos visiškai sugebētū užtikrinti šį atitikimā, nes sandoriai dažnai sudaromi neapibrēžtam laikotarpiui ir būna įvairiū tipū. Nesutampanti pozicija potencialiai didina pelningumā, tačiau ji taip pat gali padidinti nuostoliū riziku.

Likvidumo rizikos valdymo tikslas – užtikrinti, kad atėjus laikui Īmonē būtų pajēgi īvykdyti savo īsipareigojimus, stebėti, kad būtų laikomasi įstatymū ir taisykliū bei tinkamai ir adekvačiai reaguoti į verslo aplinkos pokyčius.

Īmones tikslas – uždirbti konkurencingā grāžā investuojant į diversifikuotā kokybiškū ir likvidziū vertybinių popieriū portfeli. Portfelio charakteristikos nuolat analizuojamos. Īmones paskirsto savo investicijas įvairioms ūkio šakoms, o investicijū į vienā īmonē ar ūkio šakā koncentracijā riboja administracijos vadovybės nustatyti parametrai bei įstatymuose numatyti reikalavimai.

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĒS ATASKAITOS, 2012 M. GRUODŽIO 31 D.**

**FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(4) RIZIKOS IR RIZIKU VALDYMAS (tēsinys)**

Šiose lentelē parodīts Imonēs finansinio turta ir finansinių įsipareigojimų pasiskirstymas 2011 m. gruodžio 31 d. ir 2010 m. gruodžio 31 d. pagal pabaigos terminą atsižvelgiant į likusį laiką nuo ataskaitos sudarymo dienos iki išpirkimo termino:

Imonės išpirkimo terminai pagal 2012 m. gruodžio 31 d. finansinę ataskaitą

	Per 6 mėnesius LVL'000	6–12 mėnesių LVL'000	1–2 metai LVL'000	2–5 metai LVL'000	Daugiau kaip 5 metai LVL'000	Be konkretaus termino LVL'000	Iš viso LVL'000
Finansinis turtas							
Investicinių fondų investiciniai pažymėjimai	-	-	-	-	-	32	32
Skolos vertybiniai popieriai ir kiti fiksuoto pajamingumo vertybiniai popieriai	10 193	1 443	8 311	9 535	11 985	-	41 467
Terminuotieji indėliai kredito institucijose	7 741	2 021	1 628	-	-	-	11 390
Paskolos ir gautinos sumos	6 323	-	-	4	10	-	6 337
Gryniesi pinigai ir jų ekvivalentai	3 558	-	-	-	-	-	3 558
Iš viso	27 815	3 464	9 939	9 539	11 995	32	62 784
Finansiniai įsipareigojimai							
Kreditoriai	2 738	-	-	-	-	-	2 738
Iš viso	2 738	-	-	-	-	-	2 738
Terminų skirtumas	25 077	3 464	9 939	9 539	11 995	32	60 046

Imonės išpirkimo terminai pagal 2010 m. gruodžio 31 d. finansinę ataskaitą

	Per 6 mėnesius LVL'000	6–12 mėnesių LVL'000	1–2 metai LVL'000	2–5 metai LVL'000	Daugiau kaip 5 metai LVL'000	Be konkretaus termino LVL'000	Iš viso LVL'000
Finansinis turtas							
Investicinių fondų investiciniai pažymėjimai	-	-	-	-	-	32	32
Skolos vertybiniai popieriai ir kiti fiksuoto pajamingumo vertybiniai popieriai	3 587	387	9 281	8 916	12 072	-	34 243
Terminuotieji indėliai kredito institucijose	3 954	2 062	1 623	-	-	-	7 639
Paskolos ir gautinos sumos	5 149	-	8	2	16	-	5 175
Gryniesi pinigai ir jų ekvivalentai	8 679	-	-	-	-	-	8 679
Iš viso	21 369	2 449	10 912	8 918	12 088	32	55 768
Finansiniai įsipareigojimai							
Kreditoriai	2 904	-	-	-	-	-	2 904
Iš viso	2 904	-	-	-	-	-	2 904
Terminų skirtumas	18 465	2 449	10 912	8 918	12 088	32	52 864

FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS (4) RIZIKOS IR RIZIKU VALDYMAS (tęsinys)

Veiklos rizika ir rizikos valdymas

Veiklos rizika – tai nuostoliu rizika kylanti dėl procesų ir sistemu trūkumu ar gedimu, darbuotoju klaidu ar išoriniu faktoriu. Siekiant sumažinti šia rizika, ypatingas dėmesys skiriamas tinkamai apibrėžtoms ir aiškioms pranešimo linijoms bei aiškiam atsakomybės už verslo organizavimą paskirstymui.

Rizikos vertinimai atliekami remiantis nustatytomis procedūromis, o vadovaujantis vidine kontrolės sistema, kasmetinė būklė yra vertinama Valdybos. Siekiant apsaugoti Įmonę nuo oficialių sankcijų, finansinių nuostolių ar žalos reputacijai dėl įstatų, nuostatų ar standartų nesilaikymo, įvesta nepriklausoma Reikalavimų atitikimo funkcija. Ši funkcija nustato, įvertina, pataria, stebi ir informuoja apie Įmonei gresiančią riziką dėl įstatų, nuostatų ir vidinių taisyklių neatitikimo. Tokiu būdu siekiama sumažinti procedūrų ir taisyklių pažeidimo riziką bei pagerinti darbo aplinką. Valdybos vardu, „Gjensidige“ vidaus audito funkcijai priskirta stebėti ir vertinti, ar rizikos valdymo ir vidinės kontrolės sistemos veikia tinkamai.

Valdymo veiksmai

Siekdamos įvykdyti visus draudimo ir perdraudimo susitarimuose numatytus įsipareigojimus ir užtikrinti finansinės veiklos stabilumą, Įmonė ir Grupė suformuoja pakankamus techninius atidėjinius. Draudimo įmonė atskirai skaičiuoja kiekvienos draudimo sutarties ar draudimo sutarčių grupės techninius atidėjinius. Įmonė stebi, kad formuojant techninių atidėjinių apsaugos turto struktūrą būtų laikomasi šių taisyklių:

- vienam nekilnojamojo turto, žemės ir pastatų arba žemės sklypo, nuosavybės ir pastatų, kuriuos dėl jų vietos galima vertinti kaip vieną investiciją, vienetui galima skirti ne daugiau kaip 10 proc., o visiems pastatams ir žemės sklypams – ne daugiau kaip 25 proc. techninio rezervo;
- vieno emitento akcijoms ir skolos vertybiniais popieriams (išskyrus hipotekos obligacijas) galima skirti ne daugiau kaip 5 proc. techninio rezervo; ši nuostata netaikoma vertybiniais popieriams, kurių emitentas yra Latvijos Respublika, kitos valstybės narės bei EBPO skolos vertybiniais popieriams, kurių emitentas yra valstybė ir savivaldybė;
- Hipotekos obligacijų įstatyme ar kitos valstybės narės normatyviniuose aktuose nustatyta tvarka išleistoms vieno emitento hipotekos obligacijoms galima skirti ne daugiau kaip 10 proc., o visoms hipotekos obligacijoms – ne daugiau kaip 25 proc. techninio rezervo;
- vieno Latvijos Respublikoje, kitoje valstybėje narėje ar EBPO šalyje registruoto investicinio fondo investiciniams pažymėjimams galima skirti ne daugiau kaip 5 proc. techninio rezervo;
- indėliams vienoje kredito institucijoje galima skirti ne daugiau kaip 25 proc. techninio rezervo;
- vienai hipotekos paskolai galima skirti ne daugiau kaip 10 proc., o visoms hipotekos paskoloms – ne daugiau kaip 25 proc. techninio rezervo;
- iš tiesioginio draudimo veiklos gautinos draudimo sumos, kurių mokėjimo data yra ateityje, gali būti priskiriamos prie techninių atidėjinių padengimo proporcingai pagal bendrųjų neuždirbtų įmokų techninių atidėjinių grynujų neuždirbtų įmokų techniniuose atidėjiniuose dalį, neviršijant grynujų neuždirbtų įmokų techninių atidėjinių sumos;
- su draudiku susijusių šalių turtui galima skirti ne daugiau kaip 15 proc. techninio rezervo.

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĒS ATASKAITOS, 2012 M. GRUODŽIO 31 D.**

**FINANSIŅU ATASKATU AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(5) BENDRA PASIRAŠYTŲ SUTARČIŲ ĪMOKU SUMA**

	2012	Perdraudiko	2011	Perdraudiko
	Bendroji suma	dalīs	Bendroji suma	dalīs
	tūkst. LVL	tūkst. LVL	tūkst. LVL	tūkst. LVL
Transporto priemonių draudimas (KASKO)	10 441	-	9 007	-
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Latvijoje	4 263	(105)	3 994	(258)
Turto draudimas	7 199	(450)	6 485	(407)
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Lietuvoje ir Estijoje	12 275	(291)	10 969	-
Asmens draudimas nuo nelaimingų atsitikimų	733	(4)	586	(10)
Sveikatos draudimas	5 475	-	4 092	-
Skraidymo aparatų draudimas	(9)	-	78	(85)
Laivų draudimas	117	(4)	96	(8)
Krovinių draudimas	132	(9)	115	(10)
Orlaivių civilinės atsakomybės draudimas	(3)	-	41	(50)
Laivų civilinės atsakomybės draudimas	16	(1)	12	-
Civilinės atsakomybės draudimas	1 893	(45)	1 901	(97)
Laidavimas	1 031	-	1 080	-
Įvairi finansinė rizika	7	-	80	-
Kelionių draudimas	504	(2)	441	(2)
Geležinkelio transporto priemonių draudimas	24	(2)	24	-
	44 098	(913)	39 001	(927)

Bendrovė daro privalomus atskaitymus pagal Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymą ir susijusius ministrų įsakymus. Pasirašytų transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo sutarčių įmokų ir pasirašytų sutarčių įmokų sumos pavaizduotos neįskaitant privalomų atskaitymų, kurie sudaro 139 tūkst. LVL (2011 m. – 124 tūkst. LVL).

Bendra pasirašytų sutarčių įmokų suma pagal valstybę:

	2012	2011
	tūkst. LVL	tūkst. LVL
Latvija	20 219	18 830
Estija	4 507	4 701
Lietuva	19 372	15 470
	44 098	39 001

Bendra pasirašytų sutarčių įmokų suma pagal valiutą:

	2012	2011
	tūkst. LVL	tūkst. LVL
LVL	16 323	15 379
EUR	8 316	8 164
LTL	19 365	15 418
Kita	94	40
	44 098	39 001

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĒS ATASKAITOS, 2012 M. GRUODŽIO 31 D.**

FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(6) UŽDIRBTOS ĪMOKOS

	2012			2011		
	Bendroji suma tūkst. LVL	Perdraudik o dalis tūkst. LVL	Grynoji suma tūkst. LVL	Bendroji suma tūkst. LVL	Perdraudik o dalis tūkst. LVL	Grynoji suma tūkst. LVL
Transporto priemonių draudimas (KASKO)	9 592	-	9 592	8 264	-	8 264
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas						
Latvijoje	4 107	(104)	4 003	3 606	(258)	3 348
Turto draudimas	6 871	(450)	6 421	6 239	(407)	5 832
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas						
Lietuvoje ir Estijoje	11 974	(291)	11 683	10 910	-	10 910
Sveikatos draudimas	4 845	-	4 845	3 679	-	3 679
Kitos draudimo rūšys	4 403	(209)	4 194	4 255	(303)	3 952
Iš viso	41 792	(1 054)	40 738	36 953	(968)	35 985

**(7) PERKELTŲ ĮMOKŲ IR RIZIKŲ, KURIOMS GALIOJA DRAUDIMO APSAUGA, TECHNINIAI
REZERVAI**

	Bendroji suma tūkst. LVL	Perdraudiko dalys tūkst. LVL	Grynoji suma tūkst. LVL
Likutis 2010 m. gruodžio 31 d.	14 644	(182)	14 462
Pasirašytų sutarčių įmokos	39 001	(927)	38 074
Uždirbtos įmokos	(36 953)	968	(35 985)
Valiutų svyravimai	22	-	22
Likutis 2011 m. gruodžio 31 d.	16 714	(141)	16 573
Pasirašytų sutarčių įmokos	44 098	(913)	43 185
Uždirbtos įmokos	(41 792)	1 054	(40 738)
Valiutų svyravimai	2	-	2
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	19 022	-	19 022

	2012		2011	
	Bendroji suma tūkst. LVL	Grynoji suma tūkst. LVL	Bendroji suma tūkst. LVL	Grynoji suma tūkst. LVL
Perkeltų įmokų rezervas	19 022	19 022	16 714	16 573
Rizikų, kurioms galioja draudimo apsauga, rezervas	-	-	-	-
Iš viso	19 022	19 022	16 714	16 573

(8) KITOS TECHNINĖS PAJAMOS, GRYNOSIOS

	2012 tūkst. LVL	2011 tūkst. LVL
Pajamos iš draudimo liudijimų nutraukimo	-	27
Draudimo liudijimų turėtojų abejotinių skolų sąnaudų sumažėjimas (29, 30 pastaba)	125	-
Kitos techninės pajamos	87	35
	212	62

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĖS ATASKAITOS, 2012 M. GRUODŽIO 31 D.**

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(9) Išmokos pagal draudiminius įvykius

	2012		2011	
	Bendroji suma tūkst. LVL	Perdraudiko dalis tūkst. LVL	Bendroji suma tūkst. LVL	Perdraudiko dalis tūkst. LVL
Transporto priemonių draudimas (KASKO)	(6 865)	2	(7 011)	-
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Latvijoje	(2 858)	-	(2 694)	-
Turto draudimas	(3 628)	583	(4 233)	776
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Lietuvoje ir Estijoje	(7 857)	183	(8 206)	3
Asmens draudimas nuo nelaimingų atsitikimų	(360)	-	(213)	-
Sveikatos draudimas	(3 777)	-	(2 820)	-
Skraidymo aparatų draudimas	-	-	(8)	8
Laivų draudimas	(2)	-	(2)	-
Krovinių draudimas	(54)	-	(18)	-
Civilinės atsakomybės draudimas	(304)	1	(167)	1
Laidavimas	(501)	-	(161)	-
Kelionių draudimas	(108)	-	(106)	-
Finansinių nuostolių draudimas	-	-	(28)	-
	(26 314)	769	(25 667)	788

Bendra apmokėtos žalos suma pagal valiutą:

	2012 tūkst. LVL	2011 tūkst. LVL
LVL	(10 393)	(10 685)
EUR	(7 054)	(8 358)
LTL	(7 978)	(5 912)
USD	(33)	-
Kita	(856)	(712)
	(26 314)	(25 667)

(10) NUMATOMŲ IŠMOKŲ TECHNINIAI REZERVAI

	Bendroji suma tūkst. LVL	Perdraudiko dalis tūkst. LVL	Grynoji suma tūkst. LVL
Likutis 2010 m. gruodžio 31 d.	16 700	(1 249)	15,451
Žala patirta per laikotarpį	26 305	(1 999)	24 306
Bendroji išmokų suma	(25 667)	788	(24 879)
Reorganizacijos metu perimti rezervai	277	-	277
Valiutų svyravimai	41	(6)	(35)
Likutis 2011 m. gruodžio 31 d.	17 656	(2 466)	15 190
Žala patirta per laikotarpį	27 725	(1 571)	26 154
Išmokėtieji reikalavimai	(26 314)	769	(25 545)
Valiutų svyravimai	18	(1)	17
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	19 085	(3 269)	15 816

	2012		2011	
	tūkst. LVL Bendroji suma	tūkst. LVL Grynoji suma	tūkst. LVL Bendroji suma	tūkst. LVL Grynoji suma
Praneštų, bet dar nereguliuotų žalų suma (RBNS)	14 645	11 376	13 451	10 985
Įvykusios, bet dar nepraneštos žalos (IBNR)	4 440	4 440	4 205	4 205
Iš viso	19 085	15 816	17 656	15 190

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

	2012			2011		
	Bendroji suma tūkst. LVL	Perdraudik o dalis tūkst. LVL	Grynoji suma tūkst. LVL	Bendroji suma tūkst. LVL	Perdraudik o dalis tūkst. LVL	Grynoji suma tūkst. LVL
Transporto priemonių draudimas (KASKO)	(7 050)	(3)	(7 053)	(6 724)	(2)	(6 726)
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas						
Latvijoje	(2 970)	-	(2 970)	(2 527)	-	(2 527)
Turto draudimas	(3 736)	542	(3 194)	(4 011)	817	(3 194)
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas						
Lietuvoje ir Estijoje	(8 583)	1 044	(7 539)	(9 296)	1 261	(8 035)
Sveikatos draudimas	(3 881)	-	(3 881)	(2 861)	-	(2 861)
Kitos draudimo rūšys	(1 505)	(12)	(1 517)	(886)	(77)	(963)
Iš viso	(27 725)	1 571	(26 154)	(26 305)	1 999	(24 306)

	tūkst. LVL
Likutis 2010 m. gruodžio 31 d.	40
Grąžintos draudimo įmokos pripažintos per laikotarpį	290
Draudimo įmokos grąžintos per laikotarpį	(281)
Likutis 2011 m. gruodžio 31 d.	49
Grąžintos draudimo įmokos pripažintos per laikotarpį	315
Draudimo įmokos grąžintos per laikotarpį	(295)
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	69

	2012 tūkst. LVL	2011 tūkst. LVL
Komisiniai sumokēti tarpininkams	7 947	7 310
Reklamos ņaunos	80	99
Draudimo liudijumu ņausdinimo ņaunos	41	41
Oficialieji pasiūlymai	17	-
	8 085	7 450

	2012 tūkst. LVL	2011 tūkst. LVL
Transporto priemonių draudimas (KASKO)	1 864	1 380
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Latvijoje	489	473
Turto draudimas	1 931	2 052
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Lietuvoje ir Estijoje	2 247	2 267
Sveikatos draudimas	620	483
Kitos draudimo rūšys	934	795
	8 085	7 450

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĒS ATASKAITOS, 2012 M. GRUODŽIO 31 D.**

FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(14) BŪSIMŪJŲ LAIKOTARPIŲ KLIENTU PRITRAUKIMO SĀNAUDOS

	tūkst. LVL
Likutis 2010 m. gruodžio 31 d.	1 853
Pasirašyti komisiniai	7 450
Būsimųjų laikotarpių įsigijimų sąnaudų amortizacija	(7 107)
Valiutų svyravimai	3
Likutis 2011 m. gruodžio 31 d.	2 199
Pasirašyti komisiniai	8 085
Būsimųjų laikotarpių įsigijimų sąnaudų amortizacija	(7 886)
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	2 398

(15) ADMINISTRACINĖS SĀNAUDOS

	2012 tūkst. LVL	2011 tūkst. LVL
Atlyginimai personalui	1 711	1 220
Socialiniai mokesčiai	425	356
Nepanaudotų atostogų atidėjiniai (36 pastaba)	(30)	(77)
Profesionalios paslaugos	258	164
Finansų ir kapitalo rinkos komisija	223	213
Patalpų nuoma ir priežiūra	793	572
Raštinės reikmenų ir biuro išlaidos	29	23
Komunikacijos išlaidos	125	116
Banko paslaugų mokesčiai	40	36
Transporto eksploatacinės sąnaudos	142	125
IT išlaidos	89	42
Atstovavimo išlaidos	115	50
Kitos sąnaudos	464	172
	4 384	3 012

Remiantis Latvijos teisės aktais, Bendrovė turi pervesti Finansų ir kapitalo rinkos komisijai 0,20 proc. nuo savo bendrųjų pajamų iš įmokų už transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą ir 0,50 proc. nuo kitų bendrųjų pajamų iš įmokų. Į Palūkanų apsaugos fondą pervedama suma sudaro 1 proc. nuo gyventojų sumokėtų draudimo įmokų už savanoriškas draudimo rūšis.

Administracinės sąnaudos pagal draudimo rūšį

	2012 tūkst. LVL	2011 tūkst. LVL
Transporto priemonių draudimas (KASKO)	649	432
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Latvijoje	557	404
Turto draudimas	556	383
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas Lietuvoje ir Estijoje	1 834	1 278
Sveikatos draudimas	312	186
Kitos draudimo rūšys	476	329
	4 384	3 012

(16) INVESTICIJŲ VALDYMO SĀNAUDOS / PAJAMOS IR KOMISINIŲ MOKĖJIMAI

	2012 tūkst. LVL	2011 tūkst. LVL
Paskolos vertybiniai popieriai ir kiti pastovių pajamų vertybiniai popieriai	69	10
	69	10

(17) GRYNOSIOS PALŪKANŲ PAJAMOS

	2012 tūkst. LVL	2011 tūkst. LVL
Iš paskolos vertybinių popierių ir kiti pastovių pajamų vertybinių popierių	1 939	1 743
Iš indėlių kredito institucijose	280	398
	2 219	2 141

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĒS ATASKAITOS, 2012 M. GRUODŽIO 31 D.**

FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS

**(18) GRYNĀSIS PELNAS / NUOSTOLIS IŠ FINANSINIO TURTO, KLASIFIKUOTO TIKRĀJĀ VERTE
PER PELNO (NUOSTOLIŅU) ATASKAITĀ**

	2012	2011
	tūkst. LVL	tūkst. LVL
Realizētosios pajamos	281	167
	281	167

(19) VERTĒS SUMAŽĒJIMAS

	2012	2011
	tūkst. LVL	tūkst. LVL
Kredito institūcijās esošu indēļu pašu pareikalavimu vērtē sumāžējums	-	1 026
Pastātu vērtē sumāžējums (22 pastaba)	45	-
	45	1 026

(20) PELNO MOKESTIS

	2012	2011
	tūkst. LVL	tūkst. LVL
Einamūju metu pelno mokesis	322	228
Atidētoju pelno mokesio turto pokyčiai (35 pastaba)	8	17
	330	245

	2012	2011
	tūkst. LVL	tūkst. LVL
Pelnas priēš apmokestinimu	4 492	1 688
Teoriniai 15 % dydzio mokesčiai	674	253
Sanaudos, neiēskaiēiuojamos dēl mokestinių tikslų	16	52
Nematerialiojo turto, neiēskaiēiuojamo dēl mokestinių tikslų, vērtē sumāžējums	6	6
Nepripazīntų atidētoju mokesio turto pokytis (35 pastaba)	51	37
Neapmokestinamos pajamos	(390)	(46)
Mokesio lengvatos dotacijoms	(27)	(57)
Mokesio sanaudos	330	245

(21) NEKILNOJAMASIS TURTAS IR IRENGIMAI

	Transporto priemonēs	Kompiuteriai	Biuro įranga	Iē viso
	tūkst. LVL	tūkst. LVL	tūkst. LVL	tūkst. LVL
<u>Iēigijimo kaina / perkainojimas</u>				
2010 m. gruodzio 31 d.	687	573	344	1 604
Iēigytas turtas	205	96	39	340
Turtas perimtas per reorganizacijā	-	6	-	6
Nuraēytas turtas	(123)	(57)	(12)	(192)
2011 m. gruodzio 31 d.	769	618	371	1 758
Iēigytas turtas	65	84	14	163
Nuraēytas turtas	(107)	(6)	(23)	(136)
2012 m. gruodzio 31 d.	727	696	362	1 785
<u>Sukauptas nusidēvējums</u>				
2010 m. gruodzio 31 d.	616	477	255	1 348
Mokestis uē metus	101	30	29	160
Turtas perimtas per reorganizacijā	-	3	-	3
Nuraēyto turto nusidēvējums	(117)	(54)	(12)	(183)
2011 m. gruodzio 31 d.	600	456	272	1 328
Mokestis uē metus	104	60	31	195
Nuraēyto turto nusidēvējums	(94)	(6)	-	(100)
2012 m. gruodzio 31 d.	610	510	303	1 423
Likutis 2011 m. gruodzio 31 d.	169	162	99	430
Likutis 2012 m. gruodzio 31 d.	117	186	59	362

Visa įranga naudojama pagrindinėje veikloje.

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĒS ATASKAITOS, 2012 M. GRUODŽIO 31 D.**

**FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(22) PASTATAI**

	Savo reikmēs tūkst. LVL	Iš viso tūkst. LVL
<u>Īsigijimo kaina / perkainojimas</u>		
2010 m. gruodžio 31 d.	285	285
2011 m. gruodžio 31 d.	285	285
Perkainojimas	(45)	(45)
2012 m. gruodžio 31 d.	240	240
<u>Sukauptas nusidēvējimas</u>		
2010 m. gruodžio 31 d.	49	49
Mokestis ūž metus	23	23
2011 m. gruodžio 31 d.	72	72
Mokestis ūž metus	23	23
2012 m. gruodžio 31 d.	95	95
Likutis 2011 m. gruodžio 31 d.	213	213
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	145	145

(23) NEMATERIALUSIS TURTAS

	Programinē īranga tūkst. LVL	Santykiai su klientais tūkst. LVL	Prestiāžas tūkst. LVL	Iš viso tūkst. LVL
<u>Īsigijimo kaina</u>				
2010 m. gruodžio 31 d.	192	653	7 664	8 509
Īsigytas turtas	27	-	-	27
Nurašytas turtas	(6)	-	-	(6)
2011 m. gruodžio 31 d.	213	653	7 664	8 530
Īsigytas turtas	12	-	-	12
2012 m. gruodžio 31 d.	225	653	7 664	8 542
<u>Sukaupta amortizacija ir nuvertējimas</u>				
2010 m. gruodžio 31 d.	175	343	1 708	2 226
Mokestis ūž metus	10	42	-	52
Nurašyto turto nusidēvējimas	(5)	-	-	(5)
2011 m. gruodžio 31 d.	180	385	1 708	2 273
Mokestis ūž metus	12	42	-	54
2012 m. gruodžio 31 d.	192	427	1 708	2 327
Likutis 2011 m. gruodžio 31 d.	33	268	5 956	6 257
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	33	226	5 956	6 215

Santykių su klientais vertė apskaičiuojama pagal apskaičiuoto perteklinio pelno atskaičius mokesčius grynąją dabartinę vertę, sukurtą per visą veiklos vykdymo laikotarpį. Apskaičiuojant remiamasi 2008-2018 m. prognozėmis; apskaičiuojant taikomas klientų išsaugojimo procentinis dydis yra 69 proc. Remiantis stebimos rinkos duomenimis, apibrėžiamas santykių su klientais naudingo tarnavimo laikotarpis yra 10 metų. Santykių su klientais vertė buvo pakartotinai įvertinta 2010 m. pabaigoje, kai buvo įvertinta faktinė dukterinės įmonės draudimo portfelio plėtra. Remiantis vadovybės sprendimais, klientų lojalumo koeficientas sumažėjo iki 62 proc. ir buvo pripažintas 183 tūkst. LVL dydžio vertės sumažėjimas. Peržiūrėjusi 2012 m. prielaidas, vadovybė nustatė, jog numatytos prognozės išlieka aktualios.

Prestižas buvo pripažintas dėl dukterinės įmonės įsigijimo 2008 m. Kiekvienų ataskaitinių metų pabaigoje vadovybė vertina, ar nesumažėjo prestižo vertė palygindama esančių pinigų kuriančių vienetų likutines vertes, įskaitant priskirtą prestižą, su jų atgautinomis sumomis. 2012 m. nepripažintas joks prestižo vertės sumažėjimas.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(23) NEMATERIALUSIS TURTAS (tęsinys)

Vertinant remiamasi diskontuotų dividendų metodu. Pelnas atskaičius mokesčius laikomas savininkams paskirstytino laisvo pinigų srauto kintamuoju. Tačiau prieš savininkams gaunant dividendus būtina sudaryti reikalingą mokumo kapitalą. Laikoma, kad išlaikius padidintą mokumo kapitalą, likusi suma išmokama kaip dividendai. Neigiamas skaičius reiškia, kad tam, jog būtų išlaikytas būtinas apskaičiuotas mokumo kapitalas, būtina įnešti lėšų į nuosavą kapitalą.

- Pagal šią formulę apskaičiuota, kad diskonto norma, nuosavybės kaina, yra 10,5 proc. (2011 m.: 11,8 proc.): $CoE^1 = Rf^2 + Rp^3 \times Beta^4$
 - Rf: Lietuvos Vyriausybės obligacijos, kurių terminas yra apie 10 metų 4 proc. 2011m.: Lietuvos Vyriausybės obligacijos, kurių terminas yra apie 10 metų 5,75 proc.).
 - Rp = 6,5 proc. (2011 m.: 6 proc.).
 - 1,0 Beta (2011 m.: 1,0).
- GDV (grynoji dabartinė vertė) susideda iš šių komponentų.
 - Dividendų GDV aiškiai apibrėžtu numatomu 2013–2021 m. laikotarpiu
 - Likvidacinė vertė numatomu laikotarpiu nuo 2022 m. (remiantis 3 proc. likvidacinės vertės augimo prielaida (2011 m.: 3 proc.)).
- Siekiant ištirti pagrindinių (įmokų augumo, pelningumo (kredito rizikos) ir diskonto normos) prielaidų pasikeitimo įtaką, buvo atlikta jautrumo analizė.

Apskaičiuojant būsimą pinigų srautą buvo taikomos šios prielaidos:

- 2012 m. išaugo Baltijos šalių ne gyvybės draudimo rinka.
- Neapdrausta rinkos dalis yra didelė ir tai ateityje užtikrins ženklų augimą. Šiandien Baltijos šalių draudimo rinka ženkliai atsilieka nuo ES ir Centrinės ir Rytų Europos draudimo bendra pasirašytų sutarčių įmokų suma palyginti su BVP ir bendra pasirašytų sutarčių įmokų suma vienam gyventojui.
- Numatome, kad CGU veiklos efektyvumas bus proporcingas „Gjensidige Baltic“ veiklos efektyvumui: šiek tiek didesnis negu rinkoje apskritai, todėl vidutiniškai padidės rinkos dalis (nuo dabar esančių 7,8 proc. iki 11,1 proc. 2020 m.) (2011 m.: nuo dabar esančių 7,5 proc. iki 10 proc. 2019 m.).
- Šiuo metu išmokėjimų suma siekia 65–66 proc. (2012 m. rezultatas) (2011 m.: 65–66 proc.), tikimasi, kad per kitus 3 metus ji išauga maždaug 2 proc. turint omenyje tai, kad padidės konkurencija rinkoje ir spaudimas dėl kainų.
 - 2011 m. skolų koeficientas buvo mažesnis negu 29 proc. (2010 m.: 32 proc.) ir tai yra vienas iš geriausių rodiklių Lietuvos draudimo rinkoje. Tačiau palyginus su brandžiomis draudimo rinkomis, lygis yra gana aukštas ir apskritai tikimasi nuosmukio rinkoje daugiausia dėl šių priežasčių:
 - Rinkoje sąnaudų koeficiento lygis sumažės dėl konsolidacijos ir dėl to, kad bendrovės taps didesnės tiek dėl organinio, tiek dėl neorganinio augimo
 - Rinkos dalyviai taps efektyvesni ir profesionalesni
 - „Gjensidige Baltic“ ir toliau tęs veiksmingą „Pan-Baltic“ veiklą centralizuojant tam tikras funkcijas ir gaunant pelną iš masto ekonomijos ir sinergijų su „Gjensidige“
 - Sumažinti komisiniai atlyginimai tarpininkams, kurie šiuo metu visoje rinkoje yra dideli
 - Dėl to manoma, kad sąnaudų koeficientas palaipsniui sumažės iki 21 proc. (2011 m.: 22 proc.).
- Tradiciškai laikoma, kad investicijos ateinančiais metais išliks 3 proc. (2011 m.: 4 proc.) lygyje.

Pagrindinėms prielaidoms priskirtos reikšmės atspindi vadovybės įvertintas būsimas pramonės kryptis ir yra grindžiamos tiek išoriniais, tiek vidiniais šaltiniais (faktiniai duomenys).

Jautrumo analizė rodo, kad numatomos kapitalo sąnaudos ir numatomų nuostolių koeficientas yra svarbiausi veiksniai nustatant, ar reikalingas prestižo nuvertinimas. Toliau pateikiamoje lentelėje nurodomas kapitalo sąnaudų ir nuostolių koeficiento jautrumas. Ši jautrumo analizė rodo, jog ataskaitos metu nuvertinimas nereikalingas.

Nuostolių koeficientas	Kapitalo sąnaudos				
	8,5 %	9,5 %	10,5 %	11,5 %	12,5 %
+3 %	44	37	32	28	25
Dabartinės prielaidos	58	48	42	37	33
-3 %	71	60	51	45	40

¹ CoE – nuosavo kapitalo sąnaudos;

² Rf – nerizikinga palūkanų norma;

³ Rp – rizikos marža;

⁴ Beta – skaičius, apibūrinantis grąžą pramonei.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(24) LĖŠŲ INVESTICIJŲ PAŽYMĖJIMAI PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITOJE APSKAITYTI TIKRĄJA VERTE

	2012 m.		2011 m.	
	Investicijų tikroji vertė 000 LVL	Savikaina 000 LVL	Investicijų tikroji vertė 000 LVL	Savikaina 000 LVL
„Citadele Baltic“ nekilnojamojo turto fondas II	32	70	32	70
	32	70	32	70

(25) VERTYBINIAI POPIERIAI IR KITI PASTOVIŲJŲ PAJAMŲ VERTYBINIAI POPIERIAI PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITOJE APSKAITYTI TIKRĄJA VERTE

	2012 m.		2011 m.	
	Investicijų tikroji vertė 000 LVL	Savikaina 000 LVL	Investicijų tikroji vertė 000 LVL	Savikaina 000 LVL
EBPO valstybių narių skolos vertybiniai popieriai	-	-	387	351
Lietuvos Vyriausybės obligacijos	8 275	8 139	-	-
Latvijos Vyriausybės obligacijos	377	377	-	-
Latvijos ir Lietuvos bendrovių skolos vertybiniai popieriai	-	-	163	167
	8 652	8 515	550	518

(26) CENTRINIŲ BANKŲ ARBA VIETOS VYRIAUSYBIŲ IŠLEISTI ARBA GARANTUOTI SKOLOS VERTYBINIAI POPIERIAI IR KITI PASTOVIŲJŲ PAJAMŲ VERTYBINIAI POPIERIAI, KLASIFIKUOJAMI KAIP LAIKOMI IKI IŠPIRKIMO TERMINO

	2012 m.			2011 m.		
	Amortizuota savikaina 000 LVL	Savikaina 000 LVL	Tikroji vertė 000 LVL	Amortizuota savikaina 000 LVL	Savikaina 000 LVL	Tikroji vertė 000 LVL
Latvijos Vyriausybės obligacijos	14 359	14 328	14 778	15 037	14 279	14 949
Lietuvos Vyriausybės obligacijos	16 423	16 307	17 250	15 331	14 318	15 758
Vengrijos Vyriausybės obligacijos	1 169	1 160	1 124	1 155	1 076	1 110
Rumunijos Vyriausybės obligacijos	-	-	-	1 283	1 443	1 278
Bulgarijos Vyriausybės obligacijos	864	829	802	887	906	905
	32 815	32 624	33 954	33 693	32 022	34 000

(27) TERMINUOTIEJI INDĖLIAI KREDITO INSTITUCIJOSE

Investicinis portfelis, paskirstytas pagal šalis:

	2012 m. 000 LVL	2011 m. 000 LVL
Latvija	9,517	6,289
Lietuva	1,873	1,350
	11,390	7,639

Bendra didžiausia kredito rizika yra lygi 2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovės grynajai didžiausiai kredito rizikai ir siekė 11 390 tūkst. LVL (2011 m.: 7 639 tūkst. LVL).

„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĒS ATASKAITOS, 2012 M. GRUODŽIO 31 D.

FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(28) PASKOLOS

Paskolų portfelio struktūra

	2012 m. 000 LVL	2011 m. 000 LVL
Paskolos suma	15	27
	15	27

Paskolų portfelio valiutinė struktūra

	2012 m. 000 LVL	2011 m. 000 LVL
LVL	11	11
LTL	4	16
	15	27

	2012 m. Amortizuota savikaina 000 LVL	Tikroji vertė 000 LVL	2011 m. Amortizuota savikaina 000 LVL	Tikroji vertė 000 LVL
Kita paskola	15	15	27	27
	15	15	27	27

(29) DRAUDĖJAI

	2012 m. 000 LVL	2011 m. 000 LVL
Bendra suma iš draudėjų	5,974	5,427
Atidėjins abejotinoms skoloms	(674)	(787)
	5,300	4,640

	Bendra suma 000 LVL
Atidėjins 2010 m. gruodžio 31 d.	(773)
Atidėjinsio padidinimas	(14)
Atidėjins 2011 m. gruodžio 31 d.	(787)
Atidėjinsio sumažinimas (8 pastaba)	113
Atidėjins 2012 m. gruodžio 31 d.	(674)

(30) PERDRAUDIMO VEIKLOS GAUTINOS SUMOS

	2012 m. 000 LVL	2011 m. 000 LVL
Bendra perdraudimo veiklos gautinų sumų suma	559	60
Atidėjins abejotinoms skoloms	-	(12)
	559	48

	Bendra suma 000 LVL
Atidėjins 2010 m. gruodžio 31 d.	(12)
Atidėjinsio padidinimas	-
Atidėjins 2011 m. gruodžio 31 d.	(12)
Atidėjinsio sumažinimas	12
Atidėjins 2012 m. gruodžio 31 d.	-

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĒS ATASKAITOS, 2012 M. GRUODŽIO 31 D.**

FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(31) KITOS GAUTINOS SUMOS

	2012 m. 000 LVL	2011 m. 000 LVL
Kitos iš anksto sumokētu mokesčių sumos (38 pastaba)	1	2
Kitos gautinos sumos	129	131
	130	133

(32) KITOS IŠ ANKSTO APMOKĒTOS IŠLAIDOS IR SUKAUPTOS PAJAMOS

	2012 m. 000 LVL	2011 m. 000 LVL
Kiti išankstiniai apmokėjimai	90	108
	90	108

(33) PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI

	2012 m. 000 LVL	2011 m. 000 LVL
Indēļi iki pareikalavimo kredito institūcijose	3,558	8,670
Grynieji pinigai	-	9
Bendra pinigų ir pinigų ekvivalentų suma	3,558	8,679

(34) NUOSAVYBĖ

Akcinis kapitalas

2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcinis kapitalas siekė 22 500 tūkst. LVL ir jį sudarė 225 000 akcijos (visiškai apmokėtos). Vienos akcijos nominali vertė buvo lygi 100 LVL.

	2012 m.		2012 m.	
	Suma	000 LVL	Suma	000 LVL
Balsuoti teisę suteikiančios paprastosios akcijos	225 000	22 500	225 000	22 500
	225 000	22 500	225 000	22 500

Kiekviena akcija suteikia teisę balsuoti akcininkų susirinkimuose, teisę gauti dividendus, apie kuriuos retkarčiais paskelbiama, ir teisę į likvidacinį turtą.

Bendrovės akcininkas

	2012 m.		2011 m.	
	Akcijų skaičius	Procentinė akcinio kapitalo dalis	Akcijų skaičius	Procentinė akcinio kapitalo dalis
Gjensidige Forsikring	225 000	100	225 000	100
	225 000	100	225 000	100

Perkainojimo rezervas

Perkainojimo rezervas yra susijęs su materialaus ilgalaikio turto (nekilnojamojo turto ir įrengimų), kuriuo naudojasi Grupė savo veiklos vykdymui, atėmus atidėtuosius mokesčius, perkainojimu.

	2012 m. 000 LVL	2011 m. 000 LVL
Pastatų perkainojimo rezervai	-	51
Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai 15 % tarifu	-	(8)
	-	43

Likutis 2010 m. gruodžio 31 d.

Perkainojimo rezervo pokyčiai

Likutis 2011 m. gruodžio 31 d.

Su ankstesniais metais perleistais pastatais susijęs perkėlimas į nepaskirstytąjį pelną

Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.

Bendra suma 000 LVL
43
-
43
(43)
-

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĖS ATASKAITOS, 2012 M. GRUODŽIO 31 D.**

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(34) NUOSAVYBĖ (tęsinys)

Atsargos kapitalas ir kiti rezervai

Remiantis akcininko priimtais sprendimais, dalis pelno buvo perkelta į atsargos kapitalą ir kitus rezervus. Šiais rezervais gali naudotis akcininkas ir rezervams netaikomi jokie apribojimai.

Nepaskirstytojo pelno ir ataskaitinių metų pelno paskirstymas

Administracijos valdyba ir Taryba pateikė siūlymą dividendams skirti 7 028 latų.

(35) ATIDĖTIEJI MOKESČIAI

Bendrovė įskaito atidėtųjų mokesčių turtą ir įsipareigojimus tik tuomet, kai tai leidžiama pagal teisės aktus ir atidėtieji mokesčiai yra susiję su tų pačių mokesčių administravimu.

	2012 m. 000 LVL	2011 m. 000 LVL
Atidėtųjų mokesčių turtas metų pradžioje	344	361
Atidėtųjų mokesčių išlaidos ataskaitinio laikotarpio pelno (nuostolių) ataskaitoje (20 pastaba)	(8)	(17)
Atidėtųjų mokesčių turtas metų pabaigoje	336	344

Atidėtųjų pajamų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra priskiriami šiems straipsniams:

	2012 m. 000 LVL		2011 m. 000 LVL	
	turtas	įsipareigojimai	turtas	įsipareigojimai
Laikinas mokestinis skirtumas tarp materialaus ilgalaikio turto (nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų) likutinių verčių, parodytų finansinėje atskaitomybėje, ir verčių, parodytų mokestinėje atskaitomybėje	-	(22)	-	(24)
Skirtingų atidėjinių įtaka	319	-	231	-
Mokestiniai nuostoliai, perkelti iš ankstesniųjų metų (Lietuvos skyrius) *	39	-	188	-
Bendras atidėtųjų mokesčių turtas	336	-	395	-
Nepripažintas atidėtųjų mokesčių turtas (20 pastaba)	-	-	(51)	-
Grynasis atidėtųjų mokesčių turtas	336	-	344	-

Priskirtina:	2012 LVL'000	2011 LVL'000
Latvijai	212	109
Lietuvai	124	252
Bendra atidėtųjų mokesčių suma metų pabaigoje	336	344

* Lietuvos skyriaus iš ankstesniųjų metų perkelti mokestiniai nuostoliai 2012 m. gruodžio 31 d. siekė 291 tūkst. latų (2011 m.: 1 251 tūkst. latų).

(36) ATIDĖJINIAI

	Atidėjinys nepanaudotoms atostogoms 000 LVL
2010 m. gruodžio 31 d.	397
Sumažinti atidėjiniai (15 pastaba)	(77)
2011 m. gruodžio 31 d.	320
Sumažinti atidėjiniai (15 pastaba)	(30)
2012 m. gruodžio 31 d.	290

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĒS ATASKAITOS, 2012 M. GRUODŽIO 31 D.**

**FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS
(37) PERDRAUDIMO VEIKLOS ĪSIPAREIGOJIMAI**

	2012 m. 000 LVL	2011 m. 000 LVL
Mokētina perdraudējam – „Gjensidige Forsikring“ (42 pastaba)	45	60
Mokētina kitiem perdraudējiem	1	206
	46	266

Persidraudimo rezultāts bendrojo pelno (nuostoliu) ataskaitoje

	2012 m. 000 LVL	2011 m. 000 LVL
Perdraudējo pasirašītu draudimo īmoku daļa (5 pastaba)	(913)	(927)
Draudējo perkeltu īmoku ir nepasibaigusios rizikos tehnīnu atīdējīnu daļa (7 pastaba)	(141)	(41)
Perdraudējo īsmokētu draudimo īsmoku daļa (9 pastaba)	769	788
Draudējo numatomu īsmokējīnu tehnīnu atīdējīnu daļa (10 pastaba)	802	1 211
Perdraudimo komisīnu ir pelno daļa	12	15
Grynāsī persīdraudimo rezultāts	529	1 046

(38) MOKESČIAI IR SOCIALINĒS ĪMOKOS

	Līkūtīs 2011- 12-31 skola (+)/ permoka (-) 000 LVL	Apskaičiūota 2012 m. (+) 000 LVL	Sumokēta 2012 m. (-) 000 LVL	Neīsmokētos īsmokos (+) 000 LVL	Līkūtīs 2012-12- 31 skola (+)/ permoka (-) 000 LVL
Mokestīs					
Pelno mokestīs Latvījoje	(580)	322	(388)	397	(249)
Pelno mokestīs Lietuvoje	(33)	-	-	-	(33)
Pīdētīnēs vērtēs mokestīs Latvījoje	(2)	35	(34)	-	(1)
Pīdētīnēs vērtēs mokestīs Lietuvoje	7	64	(66)	-	5
Socialīnēs īmokos Latvījoje	64	817	(809)	-	72
Socialīnēs īmokos Estījoje	8	150	(150)	-	8
Socialīnēs īmokos Lietuvoje	65	892	(892)	-	65
Gyventojū pajamū mokestīs Latvījoje	39	484	(480)	-	43
Gyventojū pajamū mokestīs Estījoje	1	75	(76)	-	-
Gyventojū pajamū mokestīs Lietuvoje	-	319	(319)	-	-
Nekīlnojamojo turto mokestīs Lietuvoje	1	2	(3)	-	-
Aplīnkos apsāugos mokestīs Lietuvoje	1	-	(1)	-	-
	(429)	3 160	(3 218)	397	(90)

Īskaitant

Skolas	186	193
Permokā	(615)	(283)

(39) KITI KREDITORIAI

	2012 m. 000 LVL	2011 m. 000 LVL
Mokētīna Latvījos transporto pīrīmonīnu draudīkū būrūi	43	36
Mokētīna Latvījos transporto pīrīmonīnu draudīkū būrūi	-	-
Mokētīna Finansū ir kapitālo rīnkos komisījai	59	42
Mokētīna darbuotojams	50	53
Kīti īsipareīgojīmai	945	845
	1,097	976

(40) SUKAUPTOS ĪSLAIDOS IR ATĪDĒTOS PAJAMOS

	2012 m. 000 LVL	2011 m. 000 LVL
Sukaupī tarpīnīnkū komisīnīai atlygīnīmai	185	521
Sukaupī grāžīntīnos īmokos (12 pastaba)	69	49
Kīta	54	107
	308	677

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĒS ATASKAITOS, 2012 M. GRUODŽIO 31 D.**

FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(41) PRIVALOMI MOKĒJIMAI

	2012 m. 000 LVL	2011 m. 000 LVL
Latvijas transporta priemoniņu draudiku biuras	139	123
Finansu ir kapitāla rinkas komisija	223	186
	362	309

(42) SANDORIAI IR LĒŠOS SUSIJUSIOSE ŠALYSE

Susijusios šālys apibŗēzīamos kaip Bendrovės akcininkas, Valdybos ir Tarybos nariai, jū artimi giminaičiai ir bendrovės, kuriose jie turi reikšmingā įtakā ir kontrolę.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Bendrovė buvo sudariusi tokius susitarimus su susijusiomis šalimis:

	2012 m. 000 LVL	2011 m. 000 LVL
Gjensidige Forsikring, kontroliuojančioji bendrovė:		
Perdraudimo įmokos, perleistos kontroliuojančiai bendrovei	(913)	(720)
Perdraudimo įmokos, gautos iš kontroliuojančiosios bendrovės	583	776
Valdybos nariai		
Gautos draudimo įmokos	1	6

Bendrieji einamieji įsiskolinimai

	2012 m. 000 LVL	2011 m. 000 LVL
„Gjensidige Forsikring“, kontroliuojančioji bendrovė		
Perdraudimo gautinos sumos	317	-
Perdraudimo veiklos įsipareigojimai (37 pastaba)	45	60

(43) DARBUOTOJŲ SKAIČIUS

	2012 m.	2011 m.
Darbuotojai	448	438
Agentai	342	372
	790	810

	2012	2011
„Gjensidige Baltic“ buveinė	99	97
Filialai Latvijoje	234	263
Filialas Estijoje	27	23
Filialas Lietuvoje	430	427
	790	810

(44) INFORMACIJA APIE ATLYGINIMUS VALDYBAI IR VADOVYBEI

	2012 m. 000 LVL	2011 m. 000 LVL
Atlyginimas Valdybos nariams	37	228
Socialinės įmokos nuo atlyginimų	9	55
	46	283

Ataskaitiniais metais Tarybos nariai negavo jokio atlygio už savo darbą Taryboje.

**„AAS GJENSIDIGE BALTIC“
FINANSINĒS ATASKAITOS, 2012 M. GRUODŽIO 31 D.**

FINANSIŅU ATASKAITU AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(44) NFORMACIJA APIE ATLYGINĪMUS VALDYBAI IR VADOVYBEI (tūsinys)

Remiantis Finansų ir kapitalo rinkos komisijos (FKRK) dokumento „Informacijos atskleidimo reglamentas Nr. 61“ 28.7 punktu, „AAS Gjensidige Baltic“ skelbia informaciją apie atlyginimus pagal pareigų grupes: grupė, apimanti „AAA Gjensidige Baltic“ Valdybos narius, ir grupė, apimanti kitas pareigas, kurios turi įtakos „AAA Gjensidige Baltic“ rizikos profiliui.

	2012 m.			2011 m.		
	Fiksuotas atlyginimas 000 LVL	Kintantis atlyginimas 000 LVL	Darbuotojų skaičius	Fiksuotas atlyginimas 000 LVL	Kintantis atlyginimas 000 LVL	Darbuotojų skaičius
„AAS Gjensidige Baltic“ Valdybos nariai	37	-	3	170	58	3
„AAS Gjensidige Baltic“ pareigos, turinčios reikšmingą įtaką bendrovės rizikos profilui	401	52	11	224	8	7
	438	52	14	394	66	10

Kintantis atlyginimas apima vadovybės premijas ir kitas išmokas.

(45) TRUMPALAIKĖ NUOMA

Nuomavimasis

Įmonės nuomininkės teisėmis nuomojamų patalpų ateities periodiniai minimalūs nuomos mokėjimai pagal 2012 m. gruodžio 31 d. galiojančias nuomos sutartis yra tokie:

LVL'000	Trumpiau nei		Iš viso
	1 metai	Nuo 1 iki 5 metų	
Patalpų nuoma	450	2 250	2 700
	450	2 250	2 700

(46) DRAUDIMO ĮSIPAREIGOJIMŲ APMOKĖJIMO TERMINAI

Toliau pateiktoje lentelėje parodyti draudimo įsipareigojimų apmokėjimo terminų analizė, grindžiama numatoma grynąja pinigų įplaukų iš draudimo įsipareigojimų suma.

2012 m. gruodžio 31 d.	Per 6 mėnesius 000 LVL	6-12 mėnesių 000 LVL	1-2 metus 000 LVL	2-5 metus 000 LVL	Iš viso 000 LVL
Perkeltų įmokų ir nepasibaigusios rizikos techniniai atidėjiniai	14 076	4 946	-	-	19 022
Išmokėjimų techniniai atidėjiniai	6 870	6 298	4 771	1 146	19 085
Draudėjų techninių atidėjinių dalis	(1 797)	(965)	(409)	(98)	(3 269)
Draudėjams mokėtinos sumos	1 380	-	-	-	1 380
Tarpininkams mokėtinos sumos	215	-	-	-	215
Už perdraudimo veiklą mokėtinos sumos	46	-	-	-	46
Bendra grynoji pinigų įplaukų iš draudimo įsipareigojimų suma	20 790	10 279	4 362	1 048	36 479
2011 m. gruodžio 31 d.	Per 6 mėnesius 000 LVL	6-12 mėnesių 000 LVL	1-2 metus 000 LVL	2-5 metus 000 LVL	Iš viso 000 LVL
Perkeltų įmokų ir nepasibaigusios rizikos techniniai atidėjiniai	12 350	4 364	-	-	16 714
Išmokėjimų techniniai atidėjiniai	6 356	5 826	4 414	1 060	17 656
Draudėjų techninių atidėjinių dalis	(1 420)	(772)	(335)	(80)	(2 607)
Draudėjams mokėtinos sumos	1 463	-	-	-	1 463
Tarpininkams mokėtinos sumos	199	-	-	-	199
Už perdraudimo veiklą mokėtinos sumos	266	-	-	-	266
Bendra grynoji pinigų įplaukų iš draudimo įsipareigojimų suma	19 214	9 418	4 079	980	33 691

„KPMG Baltics SIA“
Vesetas iela 7
Ryga, LV 1013
Latvija

Tel. +371 670 380 00
Faks. +371 670 380 02
Tinklapis: www.kpmg.lv

Nepriklausomo auditoriaus ataskaita

AAA „Gjensidige Baltic“ akcininkui

Išvada apie atskiras ir konsoliduotas finansines ataskaitas

Atlikome „AAS Gjensidige Baltic“ (Bendrovės) pridėtų atskirų finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2012 m. gruodžio 31 d. atskira finansinės būklės ataskaita, tą dieną pasibaigusių finansinių metų atskiros bendrųjų pajamų, nuosavo kapitalo pokyčių ir pinigų srautų ataskaitos bei svarbių apskaitos metodų santrauka ir kiti aiškinamieji raštai, išdėstyti 7–57 puslapiuose, auditą.

Vadovybės atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių atskirų ir konsoliduotų finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Europos Sąjungos patvirtintus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS) ir už tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės sprendimu, yra būtina, norint parengti finansines ataskaitas, kuriose nebūtų reikšmingų dėl sukčiavimo ar klaidų atsiradusių netikslumų.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga – remiantis mūsų atliktu auditu, pareikšti nuomonę apie šią atskirą ir konsoliduotą finansinę atskaitomybę. Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus. Pagal šiuos standartus mes privalome laikytis etikos reikalavimų, planuoti ir atlikti auditą taip, kad galėtume gauti pakankamą patikinimą, kad finansinėje atskaitomybėje nėra reikšmingų netikslumų.

Audito metu atliekamos procedūros, kurios leidžia surinkti finansinėje atskaitomybėje pateiktas sumas ir kitą informaciją patvirtinančius audito įrodymus. Sertifikuotas įmonių auditorius pasirenka procedūras ir atlieka dėl sukčiavimo ar klaidų atsiradusių finansinės atskaitomybės reikšmingų netikslumų rizikos vertinimą vadovaudamasis audito nuovoka. Atlikdamas šiuos rizikos įvertinimus, sertifikuotas įmonių auditorius išnagrinėja vidaus kontrolės sistemą, susijusią su subjekto finansinės atskaitomybės parengimu ir teisingu pateikimu, tam, kad nustatytų esamomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, o ne tam, kad pateiktų nuomonę dėl subjekto vidaus kontrolės veiksmingumo. Audito metu taip pat įvertinamas subjekto taikomų apskaitos metodų tinkamumas ir vadovybės atliktų apskaitinių įvertinimų pagrįstumas. Taip pat įvertinamas bendras finansinės atskaitomybės dokumentų pateikimas.

Esame įsitikinę, kad savo audito nuomonei pagrįsti surinkome pakankamus ir tinkamus audito įrodymus.

Nuomone

Mūsų nuomone, šie atskiros finansinės atskaitomybės dokumentai tikrai ir teisingai atspindi AAS „Gjensidige Baltic“ 2012 m. gruodžio 31 d. buvusią finansinę būklę ir tą dieną pasibaigusį finansinių metų buvusių finansinės veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal Europos Sąjungos patvirtintus Tarptautinės finansinės atskaitomybės standartus.

Išvada apie kitą įstatymų reikalaujamą pateikti informaciją

Taip pat mūsų pareiga yra įvertinti, ar Tarybos ir Valdybos pranešime (vadovybės ataskaitoje), išdėstytoje 4–5 puslapiuose pateikta apskaitos informacija, už kurios parengimą yra atsakinga vadovybė, atitinka finansines ataskaitas. Mūsų darbas dėl vadovybės ataskaitos apsiribojo nurodyta apimtimi ir neapėmė jokios informacijos apžvalgos, išskyrus informaciją, esančią Bendrovės finansinėse ataskaitose. Mūsų nuomone, vadovybės ataskaita atitinka finansinę atskaitomybę.

„KPMG Baltics SIA“
Licencijos Nr. 55

/Parašas/

Stephen Young
Valdybos pirmininkas
Ryga, Latvija
2013 m. balandžio 3 d.

/Parašas/

Armine Movsisjana
Prisiekusi auditorė
Pažymėjimo Nr. 178

Ši ataskaita yra išversta iš latvių kalbos į anglų kalbą. Esant neatitikimams tarp šių dviejų ataskaitų, vadovaujamas versija latvių kalba.